మోహన్ పబ్లికేషన్స్

కార్తీకపురాణం

స్కాందపురాణాంతర్గత

కార్తికపురాణము

గ్రంథకర్త :

వ్యాకరణ, వేదాన్తాధ్యాపకులు

బ్రహ్మశ్రీ డా॥ నోరి భోగీశ్వర శర్మ

ఎమ్.ఎ.,పిహెచ్.డి.,

పబ్లిషర్స్ : ☎ 246 2565

మోహన్ పబ్లికేషన్స్

అజంతా హోటల్ ఎదురుగా,

కోటగుమ్మం, రాజమండ్రి -533 101.

2015

వెల : 30-00

FACE BOOK / MOHAN PUBLICATIONS

కార్తీక దామోదర నామావళి

1. ఓం కేశవాయ నమః
2. ఓం నారాయణాయ నమః
3. ఓం మాధవాయ నమః
4. ఓం గోవిన్దాయ నమః
5. ఓం విష్ణవే నమః
6. ఓం మధుసూదనాయ నమః
7. ఓం త్రివిక్రమాయ నమః
8. ఓం వామనాయ నమః
9. ఓం శ్రీధరాయ నమః
10. ఓం హృషీకేశాయ నమః
11. ఓం పద్మనాభాయ నమః
12. ఓం దామోదరాయ నమః
13. ఓం సంకర్షణాయ నమః
14. ఓం వాసుదేవాయ నమః
15. ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః
16. ఓం అనిరుద్ధాయ నమః
17. ఓం పురుషోత్తమాయ నమః
18. ఓం అధోక్షజాయ నమః
19. ఓం నారసింహాయ నమః
20. ఓం అచ్యుతాయ నమః
21 ఓం జనార్ధనాయ నమః
22. ఓం ఉపేంద్రాయ నమః
23. ఓం హరయే నమః
24. ఓం శ్రీకృష్ణాయ నమః

కార్తికోక్త, లఘు షోడశోపచార పూజా విధానము

1. ఓం శంకరాయ నమః	-	ఆవాహనం	-	సమర్పయామి
2. వృషధ్వజాయ నమః	-	ధ్యానం	-	సమర్పయామి
3. గౌరీప్రియాయ నమః	-	పాద్యం	-	సమర్పయామి
4. లోకేశ్వరాయ నమః	-	అర్ఘ్యం	-	సమర్పయామి
5. రుద్రాయ నమః	-	ఆచమనీయం	-	సమర్పయామి
6. గంగాధరాయ నమః	-	స్నానం	-	సమర్పయామి
7. ఆశాంబరాయ నమః	-	వస్త్రం	-	సమర్పయామి
8. జగన్నాథాయ నమః	-	ఉపవీతం	-	సమర్పయామి
9. కపాలధారిణే నమః	-	శ్రీగంధం	-	సమర్పయామి
10. ఈశ్వరాయ నమః	-	అక్షతాన్	-	సమర్పయామి
11. పూర్ణగుణాత్మనే నమః	-	పుష్పం	-	సమర్పయామి
12. తేజోరూపాయ నమః	-	దీపం	-	సమర్పయామి
13. లోకరక్షకాయ నమః	-	నైవేద్యం	-	సమర్పయామి
14. లోకసాక్షిణే నమః	-	తాంబూలం	-	సమర్పయామి
15. భవాయ నమః	-	ప్రదక్షిణం	-	సమర్పయామి
16. కపాలినే నమః	-	నమస్కారం	-	సమర్పయామి

స్కాంద పురాణాంతర్గత

కార్తిక పురాణము

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

1వ అధ్యాయము-జనక వశిష్ఠ సంవాదము

నైమిశారణ్యమందు సత్రయాగ దీక్షితులయిన శౌనకాది మహా మునులు ఒకప్పుడు జనకునకు వసిష్ఠ మహామునిచేత చెప్పబడిన కార్తిక మాహాత్మ్యమును సవిస్తారముగా మేము మీవలన వినగోరితిమి అని సూతుని అడిగిరి.

సూతుడు ఇట్లుచెప్పెను. శౌనకాది సమస్తము నీశ్వరులారా ! వినుడు. ఈ కార్తికమాహాత్మ్యమును వసిష్ఠమహాముని జనకమహారాజుకు చెప్పెను. పూర్వము నారదునకు బ్రహ్మయు, పార్వతికి శివుడు, లక్ష్మీదేవికి విష్ణువు చెప్పినారు. దీనివలన సమస్త సంపత్తులు ప్రాప్తించును. దీనిని విన్నవారు జనన మరణ రూప సంసారబంధన మును త్రెంచుకుని మోక్షము పొందుదురు.

ఒకానొకప్పుడు దైవవశముచేత సిద్ధాశ్రమమునకు బోవుచు వసిష్ఠ మహాముని జనకమహారాజు గృహమునకు జేరెను. అంత జనకమహారాజు వచ్చిన వసిష్ఠుని జూచి సింహాసనము నుండి త్వరగా దిగి సాష్టాంగదండ ప్రణామముజేసెను. సంతోష పులకాంకితుడై అర్ఘ్యపాద్యాదులచేత పూజించి మునిపాదోదకమును తనశిరస్సున చల్లు కొనెను. బంగారపు ఆసనమునిచ్చి వికసించిన తామరపువ్వులవంటి కన్నులు గల వాడును, సమస్త సుగుణ సంపన్నుడును అగు మునికి భక్తిభావముతో ఇట్లనివిన్నవించెను.

బ్రాహ్మణోత్తమా! మీదర్శనము వలన ధన్యుడనైతిని. నేను చేయదగిన పుణ్య మింకేమియు లేదు. ఇప్పుడు మా పితరులందరును తృప్తి నొందినారు. మహాత్ములయొక్క దర్శనము సంసారులకుదుర్లభము, కనుక ఇప్పుడు మీరాక నాకుశుభములకు కారణమైనది.

సూతుడిట్లు చెప్పెను. తరువాత వసిష్ఠ మహర్షి వికసించిన ముఖము గలవాడై దయతో గూడినవాడై సంతోషించి చిఱునవ్వుతో ఇట్లని పలికెను. రాజోత్తమా! నీకు క్షేమమగుగాక. నేను మా యాశ్రమమునకు బోవు చున్నాను. రేపు మా యింటి వద్ద యజ్ఞము జఱుగును. దానికి ద్రవ్యమును ఈయగోరుదును. ఆరాజిట్లు పలికెను. మునీ శ్వరా ! యజ్ఞమునకు చాలాద్రవ్యమును ఇచ్చెదను. గాని వినువారి పాపములను బోగొట్టు ధర్మ రహస్యములను నీ వలనవినగోరితిని.

నీకు తెలియని ధర్మరహస్యములు లేవు కాబట్టి అధికఫలము ఇచ్చెడి సూక్ష్మధర్మ ములను నాకు చెప్పుము. మునీశ్వరా ధర్మజ్ఞా కార్తిక మాసము సమస్త మాసములకంటెను సమస్త ధర్మములకంటెను ఎట్లధికమైనదో దానిని వినగోరితిని నాకు చెప్పుము. వసిష్ఠు డిట్లు పల్కెను. రాజా! పూర్వ పుణ్యమువలన సత్వశుద్ధి గలుగును. సత్వశుద్ధి గలిగిన

పుణ్యమార్గమందు అభిలాష గలుగును. లోకోపకారార్థమై నీవడిగిన మాట చాలా బాగున్నది. చెప్పెదను వినుము. విన్నంతనే పాపములు నశించును. సత్త్వగుణము కలుగును.

రాజా! సూర్యుడు తులరాశియందుండగా కార్తికమాసములో చేసిన స్నానము దానము అర్చనము మొదలయినవి మంచి మనస్సుతో ఏవి చేసినను అవి అక్షయ్యములగునని మునీశ్వరులు చెప్పిరి. కార్తిక వ్రతమును తులాసంక్రమణము=సూర్యుడు తులారాశిలో ప్రవేశించుట మొదలుకొని గాని, కార్తిక శుక్లప్రతిపత్ మొదలుకొని గాని ఆరంభించి నెలరోజులు చేయవలెను.

ఆరంభమందు ఓ దామోదరా ! నేను కార్తిక వ్రతము ఆరంభించుచు న్నాను. దానిని నిర్విఘ్నముగా పూర్తిజేయుము. అని సంకల్పము చేసి కార్తిక స్నానమారంభింపవలెను.

కార్తికమాసమందు సూర్యోదయ సమయమున కావేరీనదియందు స్నానమాచరించిన వారికి మహాఫలము కలుగగలదు. సూర్యుడు తులా రాశిని ప్రవేశించినతోడనే మూడు లోకములను పవిత్రము జేయుచు గంగ ద్రవరూపమును ధరించి సమస్త నదీజలములయందును ప్రవేశించును.

తులారాశియందు కార్తికమున చెరువులందును, దిగుడుభావు లందును నూతులందును, చిన్నకాలువలందును హరినివసించియుండును. రాజా కార్తికమందు వ్రతము అన్నివర్ణాలవారు జేయవచ్చును. బ్రాహ్మణుడు కార్తికమాసమందు గంగకుబోయి నమస్కరించి హరిని ధ్యానించి కాళ్ళుచేతులు కడుగుకొని ఆచమనముచేసి శుద్ధుడై మంత్రముల చేత భైరవానుజ్ఞనుబొంది మొలలోతు జలమందు స్నానము చేయవలెను.

తరువాత దేవర్షి పితృతర్పణ మాచరించి హరిభక్తితో అఘమర్షణ మంత్రమును పఠింపుచు బొటనవ్రేలికొనతో ఉదకమును ఆలోడనము చేసి తీరమునకువచ్చి అచ్చట యక్ష్మతర్పణమునుచేసి ధరించిన వస్త్రమును పిడిచికట్టుకొని ఉదకమును వదలి ఆచమనముచేసి శిరస్సునువదలి మిగిలిన శరీరమంతయు తడివస్త్రముతో తుడిచికొని నారాయణ ధ్యాన మాచరింపుచు ధౌతవస్త్రమును ధరించవలెను.

తరువాత బ్రాహ్మణుడు గోపీచందనముతో ఊర్ధ్వ పుండ్రములను ధరించి సంధ్యావందనముచేసి గాయత్రీ జపము చేయవలెను. స్త్రీలు గౌరీ జపము చేయవలెను. తరువాత ఔపాసనముగావించి బ్రహ్మయజ్ఞముచేసి తనతోటలో నుండి పుష్పములు తెచ్చి శంఖచక్రములను ధరించినహరిని భక్తితో సాలగ్రామమందు షోడశోపచారములతో పూజించవలెను.

కార్తికపురాణము పఠించి (లేక) విని ఇంటికి వెళ్ళి భక్తితో దేవతా ర్చనచేసి వేశ్వదేవమును నెఱవేర్చి భోజనముచేసి ఆచమనముగావించి తరువాత పురాణకాలక్షేపమును జేయవలయును. సాయంకాలముకాగానే ఇతర వ్యాపారములనన్నిటిని ఆపివేసి విష్ణ్వాలయమందుగాని, శివాలయ మందుగాని తనశక్తి కొలది దీపములను బెట్టి భక్ష్యభోజ్యాదులతో స్వామిని పూజించి వాక్శుద్ధితో విష్ణుస్తోత్రమునుగాని, శివస్తోత్రమునుగాని పఠించి నమస్కారములాచరించవలయును. ఎవడు కార్తికవ్రతము భక్తితో చేయు చున్నాడో వాడు పునరావృత్తి వర్జితమైన వైకుంఠమును బొందుచున్నాడు. పూర్వజన్మార్జితములున్ను ఈ

జన్మార్జితములున్ను అయిన సమస్త పాప ములు కార్తికవ్రతమాచరించిన యెడల నశించును.

బ్రాహ్మణుడుగాని, క్షత్రియుడుగాని, వైశ్యుడుగాని, శూద్రుడుగాని, ఋషీశ్వరుడు గాని, స్త్రీలుగాని, భక్తిశ్రద్ధలతో కార్తికవ్రతమును జేసిన యెడల వానికి పునరావృత్తిలేని వైకుంఠమునొందుదురు. ఎవ్వడు కార్తిక వ్రతమాచ రించువానిని జూచి సంతోషించునో వానియొక్క పగటికాలమందాచరించిన పాతకమునశించును. ఇందుకు సందేహములేదు.

2వ అధ్యాయము - సోమవార మహిమ

ఓ రాజా ! కార్తిక మహాత్మ్యమును వినుము. విన్నంతనే మనో వాక్కాయముల వలన చేయబడిన పాపమంతయు నశించును. కార్తిక మాసమందు శివప్రీతిగా సోమవార వ్రతమారచించువాడు కైలాసనివాసి యగును. కార్తికమాసమున సోమవారమందు స్నానమునుగాని, దాన మునుగాని,జపమునుగాని చేసిన యెడల అశ్వమేధయాగముల ఫలమును బొందును. ఇందుకు సందేహములేదు.

కార్తికమాసమందు ఉపవాసము, ఒకపూట భోజనము రాత్రిభోజ నము, ఛాయానక్త భోజనము,స్నానము, తిలదానము యీ ఆరున్నూ ఉపవాస సమానము లగునని ఋషులు చెప్పిరి. శక్తిగలవాడు కేవల ఉపవాసము చేయవలెను. అందుకు శక్తిలేనివాడు రాత్రిభోజనమును జేయ వలెను. అందుకు శక్తిలేనివాడు ఛాయానక్షత్రమును జేయవలెను. అందుకు శక్తిలేనివాడు బ్రాహ్మణులకు భోజనముపెట్టి వారితో పగలే భోజనము చేయవలెను. ఛాయానక్తమనగా సూర్యకాంతి తగ్గిన తరువాతరెట్టింపు కొలతకు తన నీడరాగానే పగలే భుజించుట. సాయంకాలము 4 1/2 గంటలకు భుజించుట ఛాయానక్తమగును. మానవులు పైన చెప్పిన 6టిలో దేనినయినను ఆచరించని యెడల యెనిమిది యుగములు నరకమందు కుంభీపాకనరకములోను, రౌరవనరకములోను బాధలనొందుదురు.

కార్తికసోమవారమందు విధవ యధావిధిగా ఉపవాసముచేసి శివుని పూజించి నట్లయిన శివలోకమును బొందును. స్త్రీలుగాని పురుషులుగాని ఎవరు కార్తికసోమవార మందు నక్షత్రములనుజూచి రాత్రిభోజనము చేయుదురో వారి పాతకములు అగ్నియం దుంచబడిన దూదివలె నశిం చును. కార్తిక సోమవారమందు శివలింగమునకు అభిషేక మును, పూజయుచేసి రాత్రి భుజించువాడు శివునకు ప్రియుడగును.

ఈ విషయమందొకకథ గలదు. చెప్పెదవినుము, ఇది వినువారికిని చెప్పువారికిని పాపనాశనమగును. కాశ్మీరదేశమందొక పురోహితుని కూతురు స్వాతంత్ర్యనిష్ఠురి యనునొక స్త్రీగలదు. అది చక్కని రూపముతో మంచియౌవనముతో గూడియుండి తలదువ్వుకొని అలంకరించుకొని బహుగా మాట్లాడుచూ జారిణియై యుండెడిది. ఓ రాజా! దీని దుర్గణములను జూచి తల్లిదండ్రులును, అత్తమామలును దీనిని విడిచిరి.

దీని భర్త సౌరాష్ట్రదేశస్థుడు, అతని పేరు మిత్రశర్మ, అతడు వేదవేదాంగ పారంగతుడును, సదాచారవంతుడును, సమస్త భూతములందు దయగలవాడును, అనేకతీర్థముల సేవించినవాడును, అబద్ధ మాడనివాడును, నిరంతరము దయగల

వాడును భర్త ఇట్టి ఉత్తమగుణ ములు గలవాడైనప్పటికి అదుర్మార్గపు భార్య ఇతనిని నిత్యము కొట్టుచుండెడిది. అట్లు నిత్యము దానిచేత దెబ్బలు తినుచును గృహస్థ ధర్మమం దుండు కోరికచేత భార్యను విడువలేక దానితో కష్టపడుచుండెడివాడు. ఋగ్వేదము, యజుర్వేదము, సామవేదము, అధర్వణవేదము, అంగములనగా శిక్ష, వ్యాకరణము, ఛందస్సు,నిరుక్తము,జ్యౌతిషము, కల్పము వీటిని సంపూర్ణముగా చదివినవాడు వేదవేదాంగ పారగుడనబడును.

ఈ మిత్రశర్మ భార్యకు కర్కశ యనియు నామముగలదు. భర్తయైన మిత్రశర్మయు సంభోగవాంఛచేత దీనియందు రాగముతో నుండెను. అంత నొకనాడు దీని రంకుమొగుడు ద్రవ్యములను నగలను వస్త్రములను తృప్తిగా యిచ్చినిరంతరము సంభోగమునకు నీభర్తవల్ల భంగము గలుగుచున్నది గాన నీభర్తను చంపుమని చెప్పగా అది సమ్మతించి రాత్రి భర్త తనతో సంభోగించి పిమ్మట నిద్రించగానే తానులేచి పెద్దరాతిని తెచ్చి భర్త శిరస్సును కొట్టెను. ఆ దెబ్బతో అతడు మృతినొందెను. తరువాత కర్కశ స్వయముగా తన భర్త శవమును వీపుమీద వేసికొని తీసికొనిపోయి పాడునూతిలో పడవేసెను.

ఇట్లు భర్తనుచంపి తరుణులును, పరస్త్రీ సంగమాభిలాషులును, కామశాస్త్రప్రవీణు లును, వర్ణ సంకరకారకులును అయిన అనేక జాతి పురుషులతో ఆలింగన చుంబనాదు లతో నిత్యము సంభోగముచేయు చుండెడిది. ఇంతేగాదు. భర్తయందనురాగముతో గూడి యున్న భార్యలను దుర్బోధలచేత ఇతరులతో సంభోగము చేయించుచు ఏకపత్నీ వ్రత పరాయణులను భంగపరచి వారితో సంభోగించుచు నిత్యము పరనిందచేయుచు పర ద్వేషముకలదై దేవతాద్వేషిఅయి యుండెను.

అది నిరంతరము దయాశూన్యయై ఆడంబరముచేతగాని, నవ్వుచేత గాని, కపటముచేతగాని విష్ణు పాదారవిందమును ధ్యానించలేదు. హరికథను విననూలేదు. ఇట్లుండగానే దీనికి యౌవనము పోయి ముసలి తనము వచ్చినది. తరువాత వ్రణ (రాచకురుపు) వ్యాధి కలిగినది. ఆ కురుపుకు పురుగులు జనించి తరువాత దుర్గంధముతో కూడినదయ్యెను. తరువాత జారులందరు రూపవంతులు ముదయుక్తులైవచ్చి చూచి విగతాశులై వేశ్య యింటికి వచ్చుట మానివేసిరి. తరువాత పాపాధిక్యముచేత చాలా బాధనొంది ఆ వ్రణవ్యాధితోడనే మృతినొందెను. తరువాత భయంకరులయిన యమ దూతలువచ్చి ఆ కర్కశను పాశములచేతకట్టి యముని కడకు తీసికొనిపోయి యమునికి అప్పగించిరి.

యముడు దానినిచూచి కోపముచేత కళ్ళెఱ్ఱజేసి దీనిని భయంకర మగు ముళ్ళతో గూడినదియు ఇనుముతో చేయబడిన స్తంభమునుకాల్చి మండుచుండగా ఆలింగనము చేయించుడని కఠినమైన శిక్షను విధించెను. అంత యమాజ్ఞ మీద భటులు ఆ కర్కశను చేసిన పాపములను జెప్పుచు ఆ వేడి స్తంభమునుసంభోగించుమనిరి.

తరువాత దాని పాదములు రెండు పట్టుకుని గిరగిర త్రిప్పి రాతిమీద పెట్టికొట్టిరి. తరువాత రక్తమునుకాచి త్రాగించిరి. సీసమునుకాచి రెండు చెవులలోను పోసిరి. యమకింకరులు యమాజ్ఞ చిత్రగుప్తాజ్ఞలచే అనేక నరక బాధలకు గురిచేసిరి. ఆ కర్కశ యిట్లు తన పితృ పితామహులతోను, తన బాంధవులతోను తనకు పూర్వము పదితరములు

తరువాత పదితర ముల వారితో ఘోరములయిన నరకములందు మహాబాధలు పొంది తరువాత భూమియందు జన్మించెను.

భూమియందు పదిహేను మాఱులు కుక్కగా జన్మించినది. అందులో పదిహేనవ జన్మ కళింగదేశమందు బ్రాహ్మణుని ఇంటివద్ద కుక్కగా పుట్టి యింటింటికి తిరుగుచుండెను. ఇట్లుండగా ఒకప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుడు కార్తికమాసమందు సోమవారము దినంబున పగలంతయు ఉపవాసముచేసి గృహమందు శివలింగాభిషేక పూజాదులనుజేసి నక్షత్రమండలమును జూచి గృహమునకుబోయి దేవనివేదనచేసి పిమ్మట బలిదానము కొరకు బయటకువచ్చి భూమిమీద బలినిఉంచి కాళ్ళుకడిగికొని ఆచమనము చేసి తిరిగి యింటిలోనికి వెళ్ళెను. ఆకుక్క ఆనాడు పగలంతయు ఆహారము కొద్దియైనను దొరక నందున కృశించినదై కార్తికసోమవారము రాత్రి విప్రుడు వేసిన బలిని భక్షించెను.

ఆ బలిభోజనముచేత కుక్కకు పూర్వజాతి స్మృతికలిగి బ్రాహ్మణో త్తమా! రక్షింపుము రక్షింపుమని పలికెను. ఆ మాటవిని బ్రాహ్మణుడు బయటకు వచ్చి ఆశ్చర్యముతో గూడినవాడై ఓ కుక్కా ! మా యింటలో ఏమేమి చేసితివి. రక్షింపుమనుచున్నావు అని అడిగెను.

కుక్క ఇట్లనెను. ఓబ్రాహ్మణోత్తమా! వినుము. నేను పూర్వజన్మ మందు బ్రాహ్మణ స్త్రీని. పాపములను చేయుదానను, వర్ణసంకరమును చేసిన దానను, అన్యపురుషులను మఱగి నిజభర్తను చంపితిని. ఈవి మొదలయిన పాపములు అనేకములుజేసి చచ్చి యమలోకమునకు పోయి అచ్చట అనేక బాధలనొంది తిరిగి భూమికివచ్చి 15 మాఱులు కుక్కగా జన్మించితిని. చివరికి ఇప్పుడు నాకీ జాతిస్మరణ కలిగినది. ఎట్లు గలిగినదో చెప్పుము. విని తరించెదను.

ఆ బ్రాహ్మణోత్తముడీమాట విని జ్ఞానదృష్టితో చూచి తెలిసికొని యిట్లనియె. ఓ శునకమా ! యీ కార్తికసోమవారమునాడు ప్రదోషసమయము వరకు భుజింపక యిప్పుడు నేనువుంచిన బలిని భక్షించితివి గనుక నీకు జాతిస్మృత గలిగినది.

ఆ మాటను విని కుక్క బ్రాహ్మణోత్తమా ! ఈ కుక్కజాతి నుండి నాకెట్లు మోక్షము గలుగునో చెప్పుమని విప్రుని అడిగెను. ఆ కుక్క యిట్లు ప్రార్థించగా పరోపకారబుద్ధితో కార్తికసోమవారములందు తాను జేసిన పుణ్యములో ఒక సోమవార పుణ్యమును కుక్కకు ధారపోసెను. బ్రాహ్మణుడు సోమవార పుణ్యమును ఈయగానే కుక్క దేహమును విడిచి ప్రకాశించుచున్న శరీరముగలదై ప్రకాశించెడి వస్త్రములను, మాల్యములను ధరించి ఆభరణాలంకృతయై తనపితరులతో గూడ కైలాసానికి బోయి అచ్చట పార్వతీ దేవి వలె శివునితో గూడ ఆనందించుచుండెను.

కాబట్టి కార్తికమాసమందు సోమవారవ్రతము ఆచరించదగినది. ఎవరు కార్తిక సోమవారవ్రతమును జేయుదురో వారికి మోక్షము హస్తమందుండును. కాబట్టి ఓ జనకమహారాజా ! పుణ్యప్రదమైన కార్తికవ్రతమును నీవు చేయుము.

3వ అధ్యాయము - కావేరి కార్తికస్నానఫలము,తత్త్వనిష్ట చరితము

ఓ జనకమహారాజా! వినుము. కార్తికమాసమందు స్నానము దానము జపమ మొదలయిన పుణ్యములలో ఏదయినను స్వల్పమైనా చేసిన యెడల ఆ స్వల్పమే అనంత ఫలప్రదమగును. స్త్రీలుగాని, పురుషులు గాని అస్థిరమైన శరీరమును నమ్ముకుని శరీరకష్టమునకు భయపడి కార్తిక వ్రతమును జేయని యెడల నూరుమారులు కుక్కగా పుట్టుదురు. కార్తిక పూర్ణిమరోజున స్నానదానములు ఉపవాసమును జేయని మనుష్యుడు కోటిమారులు చండాలుడై జన్మించును. అట్లు చండాలుడై పుట్టి చివరకు బ్రహ్మరాక్షసుడై యుండును. ఈ విషయమందొక పూర్వకథ గలదు. చెప్పెదను వినుము.

ఆ ఇతిహాసము తత్వనిష్ఠునిదైయున్నది. గనుక దానిని వినుము. ఆంధ్రదేశమందు తత్వనిష్ఠుదను ఒకబ్రాహ్మణుడు గలడు. అతడు సమస్త శాస్త్రములను చదివినవాడు, అబద్ధమాడనివాడు, ఇంద్రియములను జయించినవాడు, సమస్త ప్రాణులందు దయగల వాడు,తీర్థయాత్రలందాసక్తి గలవాడు.

రాజా! ఆ బ్రాహ్మణుడు ఒకప్పుడు తీర్థయాత్రకు బోవుచు గోదావరి తీరమందు ఆకాశమునంటియున్నట్లుండు ఒక మఱ్ఱిచెట్టు మీద ముగ్గురు బ్రహ్మరాక్షసులను జూచెను. ఆ బ్రహ్మరాక్షసులకు తలవెంట్రుకలు పైకి నిక్కియున్నవి. నోరు వికటముగానున్నది. శరీరము నల్లగానున్నది. ఉదరము కృశించియున్నది. నేత్రములు, గడ్డము, ముఖము ఎఱ్ఱగానున్నవి. దంతములు పొడుగుగానున్నవి. చేతిలో కత్తులపైన పుఱ్ఱెలు కలిగి సర్వజంతువులను భయపెట్టుచుండిరి.

ఆ రాక్షసుల భయముచేత ఆవతవృక్షమునకు ఆఱుక్రోశముల దూరము లోపల మనుష్యులు పక్షులు మృగములు సంచరించుటయే లేదు. ఆవటసమీపమందు పర్వత సమానశరీరులగు ఆ బ్రాహ్మరాక్షసులు నిత్యమునుపశువులు, పక్షులు, మృగములు మొదలయిన జంతుజాలముల యొక్క ప్రాణములకు భీతిని గొల్పు భయంకరశబ్దములను జేయుచుండెడి వారు. అనేక కార్తిక వ్రతములాచరించినా తత్త్వనిష్ఠుడు దైవవశముచేత మార్గమున పోవుచు మఱ్ఱిచెట్టుమీదనున్న ముగ్గురు బ్రహ్మరాక్షసులను జూచెను.

తత్త్వనిష్ఠుడు భయపడి శ్రీహరిపాదారవిందములను స్మరించుచు దేవేశా! నన్ను రక్షించుము. లోకేశా! నారాయణా! అవ్యయా! నామొర ఆలకించుము. సమస్తభయ ముల నశింపజేయు దేవా! నాభయమును పోగొట్టుము నాకు నీవేదిక్కు నీవు తప్ప నన్ను రక్షింపసమర్థులెవ్వరును లేరు. ఈ ప్రకారము హరినిగూర్చి మొఱబెట్టుచు వారిభయ మున పరుగెత్తు చున్నబ్రాహ్మణుని జూచి బ్రహ్మరాక్షసులు వానిని భక్షించు తలంపుతో అతనివెంబడి పరుగెత్తసాగిరి. ఇట్లు కొంతదూరము పోగానే వెనుకకు తిరిగిన ఆ బ్రాహ్మ ణుని దర్శనము వలన బ్రహ్మరాక్షసులకు జాతి స్మృతి గలిగినది.

ఓ రాజా! తరువాత బ్రహ్మరాక్షసులు ఆ బ్రాహ్మణుని ముందు భూమి యందు దండప్రణామములాచరించి అంజలిపట్టి నమస్కరించి అనేక వాక్యములతో ఇట్లని స్తుతించిరి.బ్రాహ్మణోత్తమా ! మీ దర్శనము వలన మేము పాపరహితుల మైతిమి. మీరాక మాకు ఉపకారము కొఱకయినది. అదిన్యాయమే. మహాత్ములు జీవించుట యాత్రచేయుట లోకమును ఉద్ధరించుటకొరకే ఉపకారము కొఱకే అగునుగదా.

బ్రాహ్మణుడీమాటలను విని భయమును వదలి మంచి మనస్సుతో ఇట్లనియె. మీరెవ్వరు. ఏకర్మచేత మీకిట్టి వికృతరూపములు గలిగినవి. లోకనిందితమైన ఏకర్మను మీరుపూర్వమందు చేసినారు. భయమును వదలి సర్వమును నాకుజెప్పుడు. తరువాత రాక్షసులు తాముచసిన నింద్యకర్మలను వేరువేరుగా తలచుకొని ఆ బ్రాహ్మణునితో ఇట్లని విన్నవించిరి.

మొదటి బ్రహ్మరాక్షసుడు ఇట్లుపల్కెను. అయ్యా నేను పూర్వజన్మమందు ద్రావిడదేశములో మందరమను గ్రామమునకు గ్రామధికారిని(మునసబును) బ్రాహ్మణు లలో నీచుడను. కఠినముగా మాటలాడువాడను. ఇతరులను వంచించు మాటలను మాట్లాడుటలో నేర్పరిని, నాకుటుంబ లాభము కొఱకు బ్రహ్మణుల ధనమును చాలా అపహరించితిని. బంధువులకు గాని బ్రాహ్మణులకుగాని ఒకనాడయినను అన్నమును బెట్టి యెఱుంగను. బ్రాహ్మణులసొమ్ము స్నేహముచేత హరించుటచే ఏడుతరముల కుటుం బము నశించును. దొంగతనముగాబ్రాహ్మణుల ధనమపహరించిన యెడల సూర్యచంద్ర నక్షత్రములుండువరకు కుటుంబము నశించును. తరువాత మృతినొంది యమబాధలను అనేకములనొందితిని. ఆ దోషము చేతనే భూమియందు బ్రహ్మరాక్షసుడనై జన్మించితిని. కనుక బ్రాహ్మణోత్తమా! ఈ దోషము నశించు ఉపాయము విచారించి చెప్పుము.

అందులో రెండవ వాడిట్లు చెప్పెను. అయ్యా నేను ఆంధ్రదేశమం దుండువాడను. నేను నిత్యము తల్లిదంద్రులతో కలహించుచుండి వారిని దూషించుచుండువాడను. ఇదిగాక నేనును, నా భార్యపిల్లలును షడ్రసోపేత మైన అన్నమును భుజించుచు నా తల్లిదంద్రులకు మాత్రముచద్ది అన్న మును పెట్టుచుండువాడను, బంధువులకుగాని,బ్రాహ్మణులకు గాని ఒక నాడయినను అన్నమును పెట్టినవాడనుకాను. మరియు ధనమును విస్తార ముగా ఆర్జించియుంటిని. పిమ్మట నేను చనిపోయి యమలోకమందు యెనిమిదియుగముల వరకు యమభాదలనుబొంది బ్రహ్మరాక్షసుడనై భూమియందు జన్మించతిని. ఓ బ్రాహ్మణో త్తమా ! నాకీపాపముతొలగు ఉపాయము జెప్పి నన్నుఉద్ధరింపుము.

తరువాత మూడవవాడు నమస్కరించి తనస్థితిని ఇట్లుచెప్పెను. అయ్యా! నేను ఆంధ్రదేశనివాసిని. బ్రాహ్మణుడను. విష్ణ్వాలయమందు స్వామికి అర్చకుడను. స్నాన సంధ్యావందనములను విడిచి స్వామి పూజను వదలి పరనిందలనుజేయుచు విశేషముగా మాటలాడుచు కఠినుడనై దయా శూన్యుడనై తిరుగుచు దేవాలయమందు భక్తులు వెలిగించు దీపములలోని నెయ్యి నూనెను అపహరించి వేశ్యాగృహమందు దీపములనుపెట్టి ఆ నేతిని వేశ్యకుయిచ్చి దేవతానివేదితాన్నమును అపహరించి అనేక యాతనలను అనుభ వించి తరువాత భూమికివచ్చి నానాజన్మలందు జన్మించి చివరికి బ్రహ్మరాక్షసుడనై బుట్టి యీ మఱ్ఱిమీద ఉంటిని గనుక సమస్త భూతదయాపరా బ్రాహ్మణోత్తమా! నన్ను రక్షిం చుము. నాకీ బ్రహ్మరాక్షస జన్మమును నశింపజేయుము.

తత్త్వనిష్ఠుడిట్లు బ్రహ్మరాక్షసుల మాటలను విని ఆశ్చర్యమునొంది మీకు కొంచ మైనను భయములేదు. మీ దుఃఖము పోగొట్టెదను. నేను కార్తికస్నానార్థము పోవు చున్నాను. నాతో మీరు కూడా రండి. అని వారిని తీసుకొనిపోయి కావేరి నదిలో బ్రహ్మ రాక్షసుల నిమిత్తము రాక్షసులచేగూడ స్నానముచేయించి వారికి బ్రహ్మరాక్షసత్వమును నశింపజేసెను.

"అముకానాం బ్రహ్మరాక్షసత్త్వ నివారణార్థం అస్యాం కావేర్యాం ప్రాతస్స్నాన మహంకరిష్యే" ఇట్లు సంకల్పముచేసి ఆ బ్రాహ్మణుడు విధిగా స్నానముచేసి ఆ రాక్షసుల కొరకు ఆ ఫలమిచ్చెను. ఆ క్షణముననే ఆ ముగ్గురు దోషవిముక్తులై దివ్యరూపములను ధరించి వైకుంఠలోకమునకు బోయిరి.

ఓ జనకమహారాజా ! వినుము. మోహముచేతగాని, అజ్ఞానముచేత గాని కార్తిక మాసంబున శుక్రనక్షత్రముదయించినపుడు=(తెల్లవారు జామున) సూర్యోదయకాల మందు కావేరీనది యందు స్నానముచేసి పిమ్మట శ్రీవిష్ణుపూజనుజేసిన వానికి పదివేల యజ్ఞములు చేసన ఫలము కలుగును. ఇందుకు సందేహములేదు. కార్తికమాసమందు ఏదో ఒక ఉపాయముచేత కావేరీస్నానమును తప్పక చేయవలయును.

కార్తికమాసమందు దామోదరప్రీతిగా ప్రాతస్నానము జేయనివాడు పదిజన్మలందు చండాలుడై జన్మించి తరువాత ఊరపందిగా జన్మించును. కాబట్టి స్త్రీగాని, పురుషుడుగాని కార్తికమాసమందు ప్రాతస్స్నానమును తప్పక చేయవలెను. ఈ విషయమై ఆలోచన చేయపనిలేదు.

4వ అధ్యాయము

దీపదానమాహాత్మ్యము,కార్తికపూర్ణిమ, సోమవారఫలం

జనకుడిట్లడిగెను. వసిష్ఠమునీంద్రా! నీయొక్క వాక్సుధారసమును పానము చేయుచున్న నాకు తృప్తితీరలేదు. కాన తిరిగి కార్తిక వ్రతపుణ్యమును దెలుపుము. ఆ కార్తికమందు ఏదానమునుజేయవలెనో దేనినిగోరి వ్రతము ఆచరించవలయునో చెప్పుము.

వసిష్ఠుడు ఇట్లు పలికెను. పాపములను నశింపజేయునదియు, పుణ్యమును వృద్ధిబొందించునదియు అయిన కార్తికవ్రతమును ఇంకా చెప్పెదను వినుము. కార్తికమాస మందు సాయంకాలమున శివాలయమందు దీపారాధన చేసినచో అనంతఫలము కలుగును.

కార్తికమాసమందు శివాలయములో గోపురద్వారమందును, శిఖర మందును ఈశ్వర లింగసన్నిధియందును దీపారాధన చేసిన యెడల సమస్త పాపములు నశించును. ఎవ్వడు కార్తికమాసమందు శివాలయంలో ఆవునేతితోగాని నేతితో గాని నువ్వులనూనెతో గాని విప్పనూనెతో గాని నారింజనూనెతోగాని భక్తితో దీపసమర్పణముచేయునో వాడే ధన్యుడు. వాడు ధర్మజ్ఞుడు ధర్మాత్ముడును అగును. పూర్వోక్తములయిన నూనెలు సంభవించి నచో ఆముదముతో నయినా దీపమును సమర్పించిన యెడల పుణ్యవంతుడగును.

కార్తికమాసమందు శివాలయములో మోహముచేతగాని, బడాయికిగాని భక్తితో గాని దీపమిచ్చువాడు శివప్రియుడగును. సందే హములేదు. పూర్వకాలమందు పాంచాల దేశమందు కుబేరునితో సమానమైన యొకరాజుగలడు. సంతానము లేక గోదావరి తీరమందు తపస్సుచేసెను. గోదావరీస్నానార్థమై పైప్పలమహాముని అచ్చటికి వచ్చి చూచి రాజా, ఎందుకు తపస్సు చేయుచున్నావని యడిగెను. ఆ మాటవిని రాజు మునీశ్వరా, నాకు సంతానము లేదుగాన సంతానము కొరకు తపస్సు చేయుచున్నానని చెప్పెను.

బ్రాహ్మణుడు రాజుతో ఇట్లుపల్కెను. రాజా! భక్తితో బ్రాహ్మణులను శివుని సంతోషపెట్టుము. అట్లయిన యెడల నీకు పుత్ర సంతానము కలుగును. ఇట్లు పైప్పలముని చెప్పగా ఆ రాజు విని ఆనంద సాగరమగ్నుడై నమస్కరించి ఇంటికి వెళ్ళిస్నానము జేసి అలంకృతుడై శివప్రీతిగా దీప దానములను జేసెను. పిమ్మట ఆ పుణ్యముచేతనే రాజుభార్య గర్భవతియై పదియవమాసమున రెండవ సూర్యుడువలె ప్రకాశించెడి ఒక పుత్రుని గనెను. ఆ రాజు విని అధికానందమును బొంది కార్తికమాహాత్మ్యము సత్యమైనది ఈ కార్తికవ్రతము ధర్మార్థకామమోక్షములనిచ్చును. సమస్తభూతములకు కార్తికమాసము శుభప్రదము అని వచించెను.

తరువాత రాజు కుమారునకు "శత్రుజిత్" అను నామకరణము చేసి బ్రాహ్మణులను గోభూదానాదులతో పూజించెను. తరువాత బాలుడు క్రముగా వృద్ధినొంది యౌవనవంతుడై శూరుడై సుందరుడై వేశ్యాసంగ లోలుడై అంతట తృప్తిలేక పరస్త్రీలయందు ఆసక్తిగలిగి ధనాదికమునిచ్చి వారిని లోబరచుకుని సంభోగించెడివాడు. ఇది తగదని చెప్పిన గురువులను బ్రాహ్మణులను ధిక్కరించి జాతినివిడిచి జాతిసంకరకారకుడై దేవప్రతి మను నిందించుచు కఠినముగా మాట్లాడుచు నిరంతరము కత్తిని చేతధరించి అడ్డమువచ్చి వారిని హింసించుచు అన్యాయమార్గవర్తనుడై యుండెను.

ఇట్లుండగా ఆ గ్రామమందొక బ్రాహ్మణోత్తముని భార్య బహు చక్కనిది సింహము యొక్క నడుమువంటి నడుముగలది. పెద్దకన్నులు గలది. పెద్దవైన పిఱుదులును, కుచములును గలదియు, అరటిస్తంభముల వంటి తొడలు గలదియు, చిలుకకువలె సుస్వరమైన వాక్కు గలదియు, మన్మథోద్రేకముగలదై యుండెను.

ఆ రాజకుమారుడు అట్టి విప్రభార్యనుజూచి దాని సౌందర్యమునకు సంతోషించి దానియందాసక్తిగలవాడాయెను. బ్రాహ్మణుని భార్యయు రాజకుమారునందా సక్తిగలదాయెను. తరువాత ఆ బ్రాహ్మణుని భార్య అర్ధరాత్రియందు భర్తను విడిచి రాజకుమారుని యెద్దకుబోయి అతనితో రాత్రి శేషమంతయు సంభోగించి ఉదయానికి బూర్వమే తిరిగి ఇంటికివచ్చెను. ఈ ప్రకారముగా అనేక దినములు జరిగినవి.

ఆ సంగతిని బ్రాహ్మణుడు తెలిసికొని నిందితమైన నడతగల భార్యను దానిని మరిగిన రాజకుమారుని చంపుటకుగాను కత్తినిచేత ధరించి ఎప్పుడు చంపుటకు వీలుదొరుకునా యని కాలమును ప్రతీక్షించుచుండెను.

ఇట్లు కొంతకాలము గడచిన తరువాత యొకప్పుడు శివాలయాన కార్తికపూర్ణిమా సోమవారమునాడు బ్రాహ్మణి తన చీరె అంచును చింపి వత్తిని చేసెను. రాజకుమారుడు ఆముదము తెచ్చెను. ఆ వత్తితో ఆ చిన్నది దీపము వెలిగించి అరుగుమీద పెట్టెను. అచ్చటే వారిద్దరు కామశాస్త్రప్రకారము సంభోగమును అత్యుత్సాహముతో చేసి సుఖించిరి.

అంత ఆ బ్రాహ్మణుడు కత్తినిధరించి వెళ్ళి మాఱువేషముతో జీర్ణ శివాలయమందు దూరి తలుపులు గట్టిగా బిగించి కత్తితో ముందుగా రాజకుమారుని పొడిచి తరువాత భార్యను నరికెను. అంతలో రాజకుమా రుడు కొంచెము జ్ఞప్తి తెచ్చుకొని కత్తితో బ్రాహ్మణుని నరికెను. ఇట్లు పరస్పర వ్యాఘాతములచేత ఆ జీర్ణదేవాలయమందు ముగ్గురు మృతి నొందిరి. ఆ దినము కార్తిక పూర్ణిమ సోమవారము, దైవవశముచేత అట్టి పర్వమందు

ముగ్గురికి శివుని సన్నిధియందు మరణము గల్గినది.

అంతలో పాశహస్తులై యమకింకరులు వచ్చిరి. అంతలోనే రుద్రుని నేత్రాలతో భయమునిచ్చువారై శివకింకరులును వచ్చిరి. తరువాత శివదూతలు రాజకుమారుని, బ్రాహ్మణ భార్యను విమానము మీద నెక్కించిరి. యమదూతలు బ్రాహ్మణుని కాళ్ళుగట్టి తీసికొనపోవ ప్రయత్నించిరి.

ఇట్లు తన భార్యకు రాజకుమారునకు కైలాసగమనమును, తనకు యమలోక గమనము జూచి బ్రాహ్మణుడు శివదూతలారా ! ఈ నా భార్య జారిణి, ఈ రాజకుమారు డును జారుడుగదా, నేను బ్రాహ్మణుడను సదాచారవంతుడును గదా, ఇట్లుండ నాకీగతి యేమి, వారికాగతియేమి అని యడిగెను.

శివదూతలిట్లనిరి. బ్రాహ్మణోత్తమా! నీవన్నమాట సత్యమేగాని అందొక విశేష మున్నది చెప్పెదము వినుము. ఈ నీ భార్య పాపాత్మురాలును జారిణియు అయినప్పటికి కామమోహముచేత కార్తిక పూర్ణిమా సోమవారమునాడు శివాలయమందు దీపారాధనకు గాను తన చీరెను చించివత్తిని చేసి ఇచ్చినదిగాన దీని పాపములన్నియు భస్మములయినవి. ఈ రాజకుమారుడును దీపార్థమై ఆముదమును దెచ్చి పాత్రలోనుంచి ఇచ్చినందున క్షీణపాపుడాయెను. కాబట్టి కామమోహముచేతనయినా శివా లయమందు దీపదానము చేసినవాడు ధన్యుడు సర్వయోగులందు అధికు డగును. కనుక దీపార్పణము చేత నీ భార్యకు రాజకుమారునకు కైలాసమును, దీపదానము చేయనందుకు నీకు నరకము సిద్ధించినది. ఇదివరకు నీవెంత శుద్ధముగానున్నను వారితో సమానుడవుగాలేదు. ధర్మ సూక్ష్మమిదియని చెప్పిరి.

శివదూతలు ఈ ప్రకారముగా చెప్పిన మాటలను విని రాజకుమా రుడు దయా వంతుడై అయ్యో ఈ బ్రాహ్మణుని భార్యతో రమించి ఈ బ్రాహ్మణునిచేత శివాలయమందు హతుడనైన నాకు కైలాసము. ఇతనికి నరకము గలుగుట చాలా దుఃఖకరముగా ఉన్నది. కాబట్టి నా దీపదాన పుణ్యమును కొంత ఈ బ్రాహ్మణునకు ఇచ్చెదను. ఏకకాలమందు మృతి నొందిన మాముగ్గురికి సమానగతియే ఉండవలెను. ఇట్లనిఆలోచించి తన దీపదాన పుణ్యమును బ్రాహ్మణునకు కొంత ఇచ్చెను. ఆ పుణ్యముచేత బ్రాహ్మణుడు దివ్యమైన విమానమెక్కి కైలాసమునకు పోయెను. అజ్ఞాన ముతో చేయబడిన యొక దీపదానముచే ముగ్గురు కైలాసమునకుబోయిరి.

కాబట్టి తప్పక కార్తికమాసమందు ధర్మమును జేయవలెను. అట్లు చేయని వాడు రౌరవ నరకమును బొందును. కార్తిక మాసమందు నిత్యము శివాలయమందుగాని, విష్ణ్వాలయమందుగాని దీపమాలను సమర్పించిన యెడల దీదానపుణ్యముతో జ్ఞానమును బొంది తద్వారా పునరావృత్తిరహిత మగు మోక్షమునొందును. సందేహములేదు.

కార్తికమాసమందు హరిసన్నిధిలో స్త్రీలుగాని, పురుషుడుగాని తన శక్తి కొలది దీపార్పణముచేసిన యెడల సర్వపాపనాశనము కలుగును. కాబట్టి నీవును శివాలయ మందు కార్తికమాసమున దీపములపంక్తి సమర్పించుము.

5వ అధ్యాయము - పురాణపఠనమాహాత్మ్యము,శత్రుజిచ్చరిత్రము

వసిష్ఠుడు తిరిగి ఇట్లు చెప్పెను. ఓ జనకమహారాజా ! వినుము. కార్తికమాసమందు పాపక్షయము కొరకు పుణ్యమును జేయవలయును. పుణ్యముచేత పాపము నశించుటయే గాక పుణ్యమధికమగును.

కార్తికమందు హరిసన్నిధిలో భగవద్గీతా పారాయణమును జేయు వాడు పాము కుబుసమునువలె పాపములను విడుచును. కార్తికమాస మందు తులసీదళములతోను, తెల్లనివి నల్లనివినైన అవిశపూలతో కరవీర= గన్నేరుపూలతోను హరిని పూజించిన యెడల వైకుంఠమునకుబోయి హరితో గూడా సుఖించును. కార్తికమాసమున భగవద్గీతయందు విభూతి విశ్వరూప సందర్శనాధ్యాయములను హరిసన్నిధిలో పారాయణచేయువాడు వైకుంఠ లోకమునకు అధిపతియగును.

కార్తికమాసమందు హరిసన్నిధిలో శ్లోకముగాని, శ్లోకపాదముగాని పురాణము చెప్పినవారును, విన్నవారును కర్మబంధవినిర్ముక్తులగుదురు. కార్తికమాసమందు శుక్లపక్ష మందు వనభోజనము చేయువారికి సమస్త పాపములు నశించును. ఇతర కాలములలో జపకాలమందు, హోమకాలమందు, పూజాకాలమందు, భోజనకాలమందు, తర్పణకాల మందును చండాలురయొక్కయు, పాపాత్ములయొక్కయు, శూద్రులయొక్కయు, అశౌచ వంతులయొక్కయు సంభాషణలను వినినచో దోషపరిహారము కొరకు కార్తికమాసమందు వనభోజనమాచరించవలయును.

అనేకజాతి వృక్షములతోగూడిన వనమందు ఆమలక (ఉసిరిగ) వృక్షమువద్ద సాలగ్రామము నుంచి గంధపుష్పాక్షతాదులతో బూజించి శక్తి కొలది బ్రాహ్మణులను బూజించి భోజనము చేయవలెను. ఇట్లు కార్తికమాస మందు వనభోజనముచేసిన యెడల ఆయాకాలమందు చేసిన సమస్త పాపములు నశించి విష్ణులోకమునందు సుఖముగా నుండును. కాబట్టి తప్పక కార్తికమందు వనభోజనమాచరించవలయును.

కార్తికమాహాత్మ్యమును భక్తితోవిని బ్రాహ్మణుని కుమారుడు నీచజన్మ నుండి ముక్తుడాయెను. రాజిట్లు అడిగెను. ఓ మునీశ్వరా! బ్రాహ్మణుని కుమారుడెవ్వడు? వాడేమి కర్మచేసెను? దేనిచేత విముక్తుడాయెను? ఈ వృత్తాంతమును వినవలయునని కుతూహల పడుచున్నాను. వసిష్ఠుడిట్లు పల్కెను. జనకమహారాజా ! చెప్పెదను వినుము. కావేరీ తీరమందు దేవశర్మ యను బ్రాహ్మణుడు వేదవేదాంగపారంగతుడు గలడు.

ఆ దేవశర్మకు దురాచారవంతుడగు ఒక కుమారుడు గలడు. అతని దుర్మార్గమును జూచి తండ్రీ నాయనా ! నీకుపాపములు నశించెడి ఒకమాటను జెప్పెదను. కార్తికమాస మందు ప్రాతస్నానము చేయుము. సాయంకాలమందు హరిసన్నిధిలో దీపములను సమర్పించుము. ఈలాగున తండ్రి చెప్పిన మాటలనువిని కుమారుడు కార్తికమాస ధర్మమనగా యేమి ఇట్టి కార్యమునాచే ఎన్నటికి చేయతగదు. ఆ మాటవిని తండ్రి ఓరి దుర్మార్గా! ఎంతమాట అంటివిరా, నీవు అరణ్యమందు చెట్టుతొఱ్ఱలో ఎలుకవై పుట్టి ఉండుమని శపించెను.

తండ్రి శాపమును విని కుమారుడు పశ్చాత్తాపపడి శాపవిముక్తిని దురాచారుడనైన నాకు ఎట్లు కలుగును. అని తండ్రిని అడిగెను. ఆ తండ్రి ఇట్లుఅనెను. కుమారకా ! ఎప్పుడు నీవు కార్తిక మాహాత్మ్యమును వినెదవో అప్పుడు నీకు మూషకత్వ విముక్తి గలుగునని చెప్పెను. తండ్రి యిట్లు చెప్పి ఊరకున్నంతలో కుమారుడు గజారణ్యమందు ఎలుక అయ్యెను. చెట్టుతొఱ్ఱలో నివసించెను. అది అనేక జంతువులకు ఆధారమైయున్నది. ఇట్లు కొంతకాలము గడచిన తరువాత ఒకప్పుడు విశ్వామిత్ర మునీశ్వరుడు శిష్యులతో సహా కార్తికస్నానమాచరించి ఆ వృక్షముయొక్క మొదట కార్తికమహాత్మ్యమును భక్తితో చెప్పుచుండెను.

అంతలో దురాచారుడును, హింసకుడును అగు ఒకకిరాతుడును వేటనిమిత్తము అచ్చటికి వచ్చి బ్రాహ్మణులను జూచి పాపాత్ముడు గనుక దయాశూన్యుడై వారిని జంప నిశ్చయించెను. అంతలో విశ్వామిత్రాది ముని సందర్శనము వలన వానికి జ్ఞానము కలిగి సంతోషించి అయ్యా ఏమిటి ఈ పనివల్ల ఏమిఫలము అని యడిగెను. కిరాతకునిచే అడుగబడి విశ్వామిత్రుడిట్లు చెప్పెను. కిరాతా ! వినుము చెప్పెదను నీ బుద్ధి మంచి దైనది. ఇది కార్తిక ధర్మము ఈ ధర్మము మనుష్యులకు కీర్తి పెంపొందించును.

కార్తికమాసమందు మోహము చేతనైనను స్నానదానాదికమును జేసిన వాడు పాపవిముక్తుడై వైకుంఠమును జేరును. కార్తికమాసమందు భక్తిశ్రద్ధ లతో కూడినవాడై స్నానదానాది వ్రతము ఆచరించువాడు జీవన్ముక్తుడు అగును. విశ్వామిత్రుడు ఇటుల కిరాతుని గురించి చెప్పినకార్తిక ధర్మమును వృక్షము మీదనున్న ఎలుకవిని అప్పుడే నీచదేహమును విడిచి విప్రుడయ్యెను.

విశ్వామిత్రుడదది చూచి ఆశ్చర్యమొందెను. తరువాత బ్రాహ్మణ కుమా రుడు తన వృత్తాంతమునంతను విశ్వామిత్రునికి దెల్పి అనుజ్ఞ తీసికొని తన ఇంటికి బోయెను. కిరాతుడును, మూషకదేహ త్యాగమునుబట్టి కార్తిక వ్రతఫలమును జూచి తరువాత ముని వలన సకల ధర్మములనువిని వైకుంఠముజేరెను. సుగతిని గోరువారు కార్తిక మాహాత్మ్యమును వినవలెను. విన్నంతనే పుణ్యవంతులై పరమపదము పొందెదరు. కాని విద్వాంసుడు తెలిసి కార్తిక ధర్మమును విని అభ్యసించవలెను.

కాబట్టి తప్పక కార్తికవ్రతము ఆచరించదగినది. ఇది నిజము. ఇది నిజము నాకు బ్రహ్మ చెప్పినాడు రాజా ! నీవును పురాణములందు బుద్ధి నుంచుము. అట్లయిన యెడల పుణ్యగతికి బోవుదువు. ఈ విషయమై విచారణతో పనిలేదు. నిశ్చయము.

6వ అధ్యాయము

వ్యాధవిముక్తి వృత్తాంతము,దీపదానమాహాత్మ్యము, ద్రావిడస్త్రీ స్వర్గగమన వృత్తాంతం

వశిష్ఠుడు మరల ఇట్లనెను. ఓ జనకమహారాజా ! వినుము. కార్తిక మాసమందు భక్తితో మాసమంతయు హరికి కస్తూరితోను, గంధముతోను, పంచామృతములతోను స్నానము చేయించువాడు, పదివేల అశ్వమేధ యాగముల ఫలమును బొంది తుదకు పరమపదమును బొందును. కార్తికమాసమందు సాయంకాలమున హరిసన్నిధిలో దీప దానము ఆచరించువారు విష్ణులోకమును బొందుదురు. కార్తికమాసమందు దీపదానము జేసినవారు జ్ఞానమునుబొంది విష్ణులోకమును బొందుదురు. కార్తిక మాసమందు ప్రత్తిని చక్కగా ధూళిలేకుండా విడదీసి వత్తినిచేసి బియ్యపు పిండితోగాని, గోధుమపిండితోగాని పాత్రనుజేసి గోఘృతమునుబోసి వత్తినితడిపి వెలిగించి వేదబ్రాహ్మణునికి పూజించి ఇవ్వవలెను.

ఇట్లు మాసమంతయు చేసి అంతమందు వెండితో పాత్రను జేయించి బంగార ముతో వత్తిని చేయించి బియ్యపు పిండిలో మధ్యగా ఉంచి పూజించి నివేదించి తరువాత బ్రాహ్మణ భోజనముగావించి తరువాత తాను స్వయముగా ఈక్రింది మంత్రమును జెప్పుచు ఆ దీపమును దానము జేయవలెను.

మంత్రార్థము దీపము సర్వజ్ఞానదాయకము, సమస్త సంపత్ప్రదాయ కము. కనుకనేనిప్పుడు దీపదానమును జేయుచున్నాను. ఈ దీనివల్ల నాకు నిరంతరముశాంతి గలుగుగాక. ఈ ప్రకారముగా స్త్రీగాని, పురుషుడుగాని కార్తికమాసమందాచరించిన యెడల అనంతఫలమును బొందుదురు. దీపమును పెట్టినవారు విద్యను శాస్త్రఫలమును ఆయుస్సును స్వర్గమును సమస్త సంపత్తులను పొందుదురు. కార్తిక దీపదానమువలన మనోవాక్కాయ ములచేత చేయబడిన తెలిసి తెలియక జేసిన పాపములు నశించును.

పూర్వకాలమున ద్రావిడదేశమందు సుత బంధు విహీనయైనయొక స్త్రీ గలదు. ఆ స్త్రీ నిత్యము భిక్షాన్నమును భుజించెడిది. ఎప్పుడు దూషితాన్న మును భుజించెడిది చద్ది అన్నమునే తినెడిది. నిత్యము ధనము తీసికొని పరులకు వంట కుట్టుపని, నూరుట, రుబ్బుట మొదలయిన పనులను చేసెడిది. అమ్మకము కొనుటయు చేయుచుండెడిది. ఇట్లు వచ్చిన ద్రవ్యముతో ధనవంతురాలైనది.

ఆ స్త్రీ విష్ణుపాదారవిందములను ధ్యానించలేదు. హరికథను వినలేదు. పుణ్యతీర్థములకు పోలేదు. ఏకాదశినాడు ఉపవాసము చేయలేదు. అనేక వ్యాపారములచేత ద్రవ్యమును చాలా సంపాదించినది గాని తాను తినలేదు. పరులకు పెట్టలేదు.

ఇట్లు అజ్ఞానముతో మునిగియున్న ఆమె యింటికి దైవయోగము వలన శ్రీరంగమునకు బోవు కోరికగల ఒక బ్రాహ్మణుడు వచ్చి దాని స్థితిని జూచి అయ్యో ఈ చిన్నది అన్యాయముగా నరకమేలపాలు కాగలదని దయ కలిగి ఆమెతో ఇట్లనియె.

ఛీ మూఢురాలా ఇప్పుడు నా మాటలను వినుము. విని చక్కగా ఆలోచించుము. ఈ దేహము సుఖదుఃఖములతో గూడినది. చర్మము, మాంసము, ఎముకలు వీటితో గూడినది. దుఃఖములకు నిలయము. భూమి, ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము అను పంచభూతముల వలన కలిగినది. దేహము నశించగా పంచభూతములు చూరు లందుపడిన వర్షబిందువులవలె పడి తొలగిపోవును. ఈ దేహము నీటిమీది బుడగవలె నశించును. ఇది నిశ్చయము.

నిత్యముగాని దేహమును నిత్యమని నమ్మితివి. ఇది అగ్నిలోపడిన మిడుతవలె నశించును. కాబట్ట మోహమును విడువుము. సత్యస్వరూపుడు భూతములందు దయగలవాడగుహరిని ధ్యానించుము. కామమనగా కోరిక, క్రోధమనగా కోపము లోభమనగా ఆశ, మోహమనగా మమకార, అహం కారాలు వీటిని విడువుము. ద్రవ్యము వదలుము. నిశ్చలమైన భక్తితో హరి పాదారవింద ధ్యానము చేయుము.

కార్తికమాసమందు ప్రాతస్నానమాచరించుము. విష్ణుప్రీతిగా దానమ చేయుము. బ్రాహ్మణునకు దీపదానము చేయుము.అట్లు చేసిన యెడల అనేక జన్మముల పాపములు నశించును. సందేహమువలదు.

ఇట్లు చెప్పి బ్రాహ్మణుడు తూర్పుగా వెళ్ళెను. తరువాత ఆ మాటలు నమ్మి విచారించి ఆశ్చర్యమొంది చేసిన పాపకములకు వగచి కార్తికవ్రతమును ఆరంభించెను. సూర్యోదయసమయాన శీతోదకస్నానము, హరిపూజ, దీపదానము, తరువాత పురాణ శ్రవణము ఈ ప్రకారముగా కార్తికమాసము నెలరోజులుచేసి బ్రాహ్మణ భోజన సమారాధన చేసెను. నెలరోజులు శీతోదక స్నానము చేయుటచేత ఆ స్త్రీకి శీతజ్వరము సంభవించి గర్భమందు రోగముజనించి రాత్రింబగళ్ళు పీడితురాలై బంధుహీనయై దుఃఖించి చివరకు మృతినొందినది. తరువాత విమానమెక్కి శాశ్వత స్వర్గసుఖములను పొందినది.

కాబట్టి కార్తికమాసమందు అన్నిటికంటె దీపదానము అధిక పుణ్య ప్రదము. కార్తిక దీపదానము తెలిసి తెలియక చేసిన పాపములను నశింప జేయును. ఇట్లు పూర్వము శివుడు పలికెను. రాజా! ఈరహస్యమును నీకు జెప్పితిని. దీనిని విన్నవారు జన్మ సంసార బంధనమును త్రెంచుకుని వైకుంఠము బొందుదురు.

7వ అధ్యాయము - కార్తికమాసకర్తవ్య వివిధ ధర్మాలు

వసిష్ఠుడిట్లనెను. ఓ జనకమహారాజా ! కార్తిక మహాత్మ్యమును యింకా చెప్పెదను. సావధాన మనస్కుడవై వినుము. కార్తికమాసమందు ఎవడు పద్మములచేత పద్మముల వంటి నేత్రములుగల హరిని పూజించునో వాని యింటిలో పద్మములందుండు లక్ష్మీదేవి నిత్యనివాసము చేయును.

కార్తికమాసమందు భక్తితో తులసీదళముతోను, జాజిపువ్వులతోను హరిని పూజించువాడు తిరిగి భూమియందు జన్మించడు. కార్తికమాసమందు మారేడు దళములతో సర్వవ్యాపకుడయిన హరిని పూజించినవాడు తిరిగి భూమియందు జన్మించడు. కార్తికమాస మందు భక్తితో ఫలములను దానమిచ్చువాని పాపములు సూర్యోదయముకాగానే చీకట్లు ఎట్లు నశించునో అట్లునశించును. ఉసిరిగకాయలతో ఉసిరిగ చెట్టుక్రింద హరిని పూజించు వానిని యముడు చూచుటకు కూడా సమర్థుడుకాడు. కార్తికమాసమందు తులసీదళములతో సాలగ్రామమునుపూజించువాడు ధన్యుడగును. ఇందుకు సందేహము లేదు. కార్తిక మాసమందు బ్రాహ్మణులతో గూడా వనభోజనము ఆచరించువాని యొక్క కోటానుకోట్ల పాపాలు నశించును.

కార్తికమాసమందు బ్రాహ్మణులతో గూడా ఉసిరిగ చెట్టు దగ్గర సాల గ్రామమును పూజించువాడు వైకుంఠమునకుపోయి అచ్చట విష్ణువువలె ఆనందించుచుండును. కార్తికమాసమందు భక్తిచే హరియొక్క ఆలయమందు మామిడిచిగురులలో తోరణమును గట్టువాడు పరమపదము పొందును. కార్తికమాసమందు హరికి అరటి స్తంభములతోగాని, పుష్పములతోగాని మంటపమును నిర్మించి పూజించువాడు చిరకాలము వైకుంఠమందుం డును. కార్తికమాసమందు ఒక్కమారయినను హరిముందు దండప్రణామమాచ రించు వారు పాపవిముక్తులై అశ్వమేధయాగఫలము పొందుదురు.

కార్తికమాసమందు హరిముందు జపము, హోమము, దేవతార్చనము చేయువారు తమ పితరులతో కూడా వైకుంఠమునకు బోవుదురు. కార్తిక మాసమందు స్నానముచేసి తడిబట్టతో ఉన్నవానికి చలితోవణుకువానికి వస్త్రదానము చేయువాడు పదివేల అశ్వమేధ యాగములు చేసిన ఫలమును పొందును. కార్తికమాసమందు విష్ణువుయొక్క ఆలయ శిఖరమందు ధ్వజారోపణము చేయువాని పాపములు గాలికి దుమ్ము ఎగిరిపోవునట్లు నశించును.

కార్తికమాసమందు బృందావనమందు ఆవుపేడతో అలికి 5 రంగులతోను శంఖ పద్మ స్వస్తికాదిముగ్గులు పెట్టిన స్త్రీ హరికి ప్రియురాలగును. కార్తికమాసమందు విష్ణు సన్నిధిలో నందాదీపమును అర్పించిన పుణ్యముయొక్క గొప్పతనము జెప్పుట బ్రహ్మకు కూడా శక్యముగాదు. పర్వతిథులలో పెట్టిన దీపమునకు నందాదీపమని పేరు. ఈ నందాదీపము నశించిన యెడల వ్రతభ్రష్టుడగును తిలలతోను, ధాన్యము తోను, అవిశపువ్వులతోను కలిపిన నందాదీపమును కార్తికమాసమందు హరికి సమర్పించ వలయును. నందా అనగా ఏకాదశి పూర్ణిమ మున్నగు పర్వతిథులందు జేయునది.

కార్తికమాసమందు శివునికి జిల్లేడు పువ్వులతో పూజించినవారు చిరకాలము జీవించితుదకు మోక్షము పొందుదురు. కార్తికమందు విష్ణ్వాలయ మంటపమును భక్తితో

అలంకరించువారు హరిమందిరమునకు వెళ్ళుదురు. కార్తికమాసమందు హరిని మల్లెపువ్వులతో పూజించువాని పాపములు సూర్యోదయానంతరము చీకటి నశించునట్లు నశించును.

కార్తికమాసమందు తులసి గంధముతో సాలగ్రామమును పూజించు వాడు పాపవిముక్తుడై విష్ణులోకమును బొందును.కార్తిక మాసమందు హరి సన్నిధిలో స్త్రీగాని పురుషుడుగాని నాట్యము చేసిన యెడల పూర్వజన్మ సంచితమైన పాతకములు గూడ నశించును.

కార్తికమాసమున విష్ణ్వాలయమందు అలంకారము చేయువాడు. చేయించువాడు వైకుంఠమందు సాయుజ్యముక్తిపొందును. కార్తికమాస మందు భక్తితో అన్నదాన మాచరించువాని పాపములు పెనుగాలిచే గాలికి మబ్బులవలె విడిపోవును. కార్తికమాస మందు తిలదానము, మహానదీ స్నానము, బ్రహ్మపత్రభోజనము అన్నదానము ఈ నాలుగు శర్మములను జేయవలెను. బ్రహ్మపత్ర భోజనము అనగా మోదుగ ఆకుల విస్తరిలో భోజనముచేయుట. కార్తికమాసమందు స్నానము, దానము యథాశక్తిగా చేయని వాడు నూరుజన్మములందుకుక్కగా బుట్టి తరువాత చండాలుడగును.

స్త్రీగాని, పురుషుడుగాని కార్తికవ్రతమాచరించనివారు ముందు గాడిదగా జన్మించి తరువాత నూరుమారులు కుక్కగా జన్మించుదురు. కార్తికమాసమందు కడిమ (కదంబ) పువ్వులతో హరిని పూజించువాడు సూర్యమండలమును భేదించుకుని స్వర్గమునకు బోవును. మొగలిపువ్వులతో భక్తితో హరినిబూజించువాడు ఏడుజన్మలందు వేదవేదాంగ పారంగతుడైన బ్రాహ్మణుడుగా జన్మించును.

పద్మములతో హరిని పూజించువాడు సూర్యమండలమందు చిరకాలము నివసించును. తానుస్వయముగా అవిసెపువ్వుల మాలను ధరించి తరువాత హరిని అవిసెపువ్వుల మాలికతో పూజించువాడు స్వర్గాధిపతి యగును. స్త్రీలు పూలమాలలచేతను తులసీదళములచేతను కార్తికమాసమందు హరిని పూజించినయెడల సర్వపాపనిర్ముక్తులై వైకుంఠమును బొందుదురు. కార్తికమాసమున ఆదివారమందు స్నానముచేసిన యెడల మాసమంతయు స్నానమాచరించిన పుణ్యమును బొందుదురు.

శుద్ధపాడ్యమినాడు పూర్ణిమనాడు అమావాస్యనాడు ఈ మూడు రోజులు ప్రాత స్స్నానము చేసిన యెడల అశక్తునకు కూడా మాసస్నాన ఫలము వచ్చును. అందుకు శక్తిచాలనిచో నెలరోజులు తప్పకుండా మాసమహాత్మ్యమును వినినట్లయితే స్నానఫలము గలిగి పాపములు నశించును. దీపములను జూచి ఆనందమునొందువాని పాపములు నిశ్చయముగా నశించును. ఇతరులకు హరిపూజకొరకు మనోవాక్కాయములచేత సహాయము చేయువాడు స్వర్గమును బొందును. భక్తితో గంధపుష్ప ధూపదీపాదులచేత హరిని పూజించువాడు వైకుంఠమును బొందును.

ఈ మాసమున హరిసన్నిధిలో జపమాచరించనివాడు భూమియందు ఏడు జన్మములందు నక్కగా జన్మించును. ఇందుకు సందేహములేదు. కార్తికమాసమున సాయంకాలమందు హరిసన్నిధిని పురాణ కాలక్షేపమును జేయువారు వైకుంఠమును జేరుదురు. కార్తికమాసమందు సాయంకాల మున ఆలయములందు స్తోత్రములను పఠించువాడు స్వర్గలోకమున కొంత కాలముండి తరువాత ధ్రువలోకము చేరి సుఖించును.

8వ అధ్యాయము

సూక్ష్మధర్మనిరూపణము, అజామిళోపాఖ్యానము

వసిష్ఠమునీంద్రా ! నా మనస్సులో గొప్ప సందేహము గలిగినది. ఆ సందేహమును దెలిపెదను. దానిని నశింపజేయుము. మీరు నాకు ధర్మసూక్ష్మమును జెప్పితిరి. పాతకములలో గొప్పవానిని జెప్పినారు. వర్ణసంకర కారకములైన మహాపాపములు చేసిన దుర్జనులు వేదత్రయోక్తములయిన ప్రాయశ్చిత్తములను జేసికొని పరిశుద్ధులగుదురని ధర్మశాస్త్రములందు చెప్పబడియుండగా మీరు ధర్మలేశముచేతనే పరిశుద్ధులై విష్ణులోకమును పొందుదురని చెప్పినారే, అదియెట్లు సంభవమగును?

ఓ మునీశ్వరా ! అనంత పాతకములు చేసి ఈ పాపములు గొప్పవనియు వీటికి ప్రాయశ్చిత్తములు చేయించుకొనవలెననియు తెలిసియు అట్లు చేయక దైవవశము చేత సంభవించి కార్తికదీపదానాది పుణ్యముల వలన వైకుంఠమునకు బోవుట ఎట్లు సంభవించును.

వజ్రపర్వతమును గోటికొన చివరిభాగముచేత చూర్ణముచేయుటకు శక్యమగునా? తాను లోపలనుండి గృహమునకు అగ్నినిముట్టించి మందు చుండగా తెలియనివానివలె ఉండి పుడిసెడు నీల్ళు అనగా చేతికివచ్చినన్ని జలము అగ్నిమీద చల్లినయెడల ఆ అగ్నిచల్లారునా? మహానదీ ప్రవాహములో స్వయముగా పడికొట్టుకొనిపోవుచు గడ్డిపరకను ఆధారముగాచేసి కొనిన దరికిజేరునా? స్వయముగా గొప్ప పర్వతమునెక్కి అక్కడనుండి క్రిందకిపడుతూ మధ్యనున్న చిన్నతీగను పట్టుకున్న యెడల పడకుండునా? ఇట్టి దృష్టాంతములనుబట్టి చూడగా అధికములయిన పాపములను జేసి స్వల్పపుణ్యముచేత వాటిని నశింపజేయుట ఎట్లు శక్యమగును? నాకీ సంశయమును నశింపజేయుము. నాకే గాదు వినువారికందరికిని ఇది ఆశ్చర్యకరమే.

కార్తిక మాఘ వైశాఖమాసములందు చేసిన స్వల్ప పుణ్యమే అధిక పాతకములను నశింపజేయునని మీరు చెప్పినారు. అది యెట్లు సిద్ధించును? సూతుడిట్లు పల్కెను. ఈ ప్రకారముగా రాజు మాటలను విని వసిష్ఠ మునీంద్రుడు చిరునవ్వు నవ్వి కొద్ది పుణ్యముచేత పెద్దపాపములెట్లు నశించునో, అని ఆశ్చర్యముతో ఉన్న రాజుతో ఇట్లనెను.

ఓ రాజా! వినుము. మంచి విమర్శచేసితివి. నేను గూడ విచారించి తిని వేద శాస్త్రపురాణములను విచారించగా ధర్మములలో సూక్ష్మము లున్నట్లు తెలిసినది. అట్టి సూక్ష్మ ధర్మములు ఎంతపనినైన చేయసమర్థ ములు. ఒకానొకప్పుడు గొప్పపుణ్యము గూడా స్వల్పమైపోవును. ఒకప్పుడు స్వల్పపుణ్యమే అధికఫలప్రదమగును. కనుక ఈ విషయమందు సందేహము పొందకుము. చెప్పెదను సావధానముగా వినుము.

ధర్మములు, గుణత్రయముతో గూడుకొని స్వల్పాధికములగును. గుణములు, సత్వము, రజస్సు, తమస్సు అనునవిమూడు. ఈ మూడు గుణములును ప్రకృతి వలన గలిగినవి. ప్రకృతియనగా మాయ.

అందులో సత్వగుణము వలన చేయబడిన ధర్మమును సూక్ష్మమం దురు. ప్రాయశ్చిత్తములన్నియు తమస్సు వలన కర్మకాండయంతయు రజో గుణము వలన

గలిగినవి. తిరిగి జన్మ ఇచ్చునవి తమోగుణము వలన చేసిన ధర్మము తామసమనబడును. ఇది నిష్ఫలము.

ఇందులో సత్వగుణముతో చేయబడిన ధర్మమును సూక్ష్మమని నీకు జెప్పితిని. అది కొంచెమైనను కాలయోగము వలన వృద్ధినొందును. దేశ మనగా పుణ్యక్షేత్రము, కాలమనగా పుణ్యకాలము, పాత్రమనగా యోగ్యు డైన బ్రాహ్మణుడు. ఈ మూడు విధముల యోగ్యతను విచారించక విధి రహితముగాను, మంత్రరహితముగాను చేయుదానాదికము తామసమనబడును. ఇది ఎంతగొప్పదయినను సర్వపాపనాశన సామర్థ్యము గలది గాదు.

ఓ జనక మహారాజా! దేశకాల పాత్రములను విచారించి చేసిన ధర్మము అక్షయమై మోక్షహేతువగును.

ధర్మము అధికమో స్వల్పమో కాలమునుబట్టి విచారించి నిశ్చయించ వలెను. కర్మ పద్ధతి జ్ఞేయము అనగా కర్మసరణి ఇట్టిదని నిశ్చయించుటకు వీలులేదని భావము.

అట్లు దేశకాలవిచారణచేసిన ధర్మము వలన సుఖమును బొందు దురు. కాబట్టి జ్ఞానముచేతగాని, అజ్ఞానముచేతగాని దేశకాలపాత్ర విచారణతో చేసిన శర్మము అక్షయ ఫలము ఇచ్చును. ఇందుకు సందియములేదు.

పర్వతము యెత్తునకట్టెలనుపేర్చి అందులో గురవిందగింజంత అగ్నిని ఉంచిన యెడల ఆ కట్టెలన్నియు బూడిదయగును. గృహములోని చీకటిని చిన్నదీపమును వెలిగించిన నశించును. చిక్కగా ఉన్న బురద నీటిలో ఎంతకాలము స్నానము చేసినను చివరికి నిర్మలజలమందు ఒకమారు స్నానమాచరించిన యెడల ఆ మురికిపోవును అట్లే అల్ప పుణ్యము చేత అధికపాపములు నశించగలవు.

అజ్ఞానముచేతగాని, జ్ఞానముచేతగాని చేసిన పాపములు అధికములు గాని స్వల్పములు గాని హరినామ సంకీర్తనము వలన నశించును. మహిమ తెలియక చేయబడినదయినను హరినామసంకీర్తనముచే పాపములన్నియు వెదురు పొదలను అగ్నివలె దహించును.

పైన చెప్పిన విషయమై ఒక కథను చెప్పెదను వినుము. పూర్వకాల మందు కన్యాకుబ్జమను క్షేత్రమందు వేదవేదాంగపారంగతుడై సత్యనిష్ఠుడను నొక బ్రాహ్మణుడు గలడు. ఆ బ్రాహ్మణునకు పతివ్రతయు ధర్మాత్మురాలు అగు భార్యగలదు. వారిరువురకు చివరికాలమున అజామిళుడను ఒక కుమారుడు పుట్టెను. అజామిళుడు దురాచారుడును, దాసీభర్తయు, హింసకు డును, నిత్యము దాసీసాంగత్యమందు ఆసక్తిగలవాడై యుండెను. అట్టివాడు స్వల్పపుణ్యముచేత అనగా తెలియక చేసిన హరినామసంకీర్తనము వలన తరించెను.

ఆ అజామిళుడు ప్రవర్తించిన ప్రకారము ఎట్లనిన అజామిళునకు యౌవనము రాగానే ఒక దుష్టబ్రాహ్మణుని యింటిలో ఒకదాసీయున్నది. దానితో సంగమముచేసి దాని యందు ఆసక్తుడై తల్లిని తండ్రిని విడిచి కామాతురుడై దానితోనే జలపానము, భోజనము, శయనము జరుపుచు వైదిక కర్మలను విడిచికామశాస్త్ర ప్రవీణుడై ఆలింగన చుంబనాది కర్మలయందాసక్తిగలవాడై ఆ దాసీతోనే నిరంతరము కాలము గడుపుచుండెను.

ఆ అజామిళుడిట్లు కులాచారభ్రష్టుడైన కారణమును బంధువులందరు అతనిని గృహమునుండి వెళ్ళగొట్టిరి. అజామిళుడు ఆయూరిలోనే యొక చండాలుని యింటిలో నివాసము చేసికొని నిత్యము దాసీతో గూడి కుక్కలను వుచ్చులువేసి మృగములను పట్టు కొనుచు వాటిని వెంటబెట్టుకొని అరణ్యమునకుపోయి పశువులను, పక్షులను, మృగము లను జంపి వాటిమాంసమును భుజింపుచు కాలము గడుపుచుండెను.

ఇట్లుండగా ఒకనాడు ఆదాసీ కల్లుద్రాగుదమను యాశతో తాటి చెట్టిక్కి కమ్మవిరిగి క్రిందబడి మృతిబొందెను. తరువాత అజామిళుడు భార్యను జూచి తన ప్రాణములకంటె అధికప్రియమైనది. గనుక చచ్చిన శవమును తనముందు ఉంచుకొని వికలుడై బహు శోకించి తరువాత దానిని కొండగుహయందు పారవైచి యింటికి బోయెను. తరువాత అజా మిళుడు యౌవనవంతురాలయిన దాని కూతురుచూచి పాపాత్ముడు గనుక తన పుత్రికయను నీతిని విడిచి దానితో చిరకాలము సంభోగించి సుఖించెను.

తరువాత అజామిళునకు ఆ కూతురి యందు కొందరు పుత్రులు గలిగి నశించిరి. అందు చివరివాడు మాత్రము మిగిలియుండెను. వానికి నారాయణ అను నామకరణము చేసి అజామిళుడు నడుచునప్పుడును, కూర్చుండునప్పుడును, జలపానకాలమందును, భోజనము చేయునప్పు డును, తిరుగుచున్నప్పుడును పుత్రపాశముచేత బద్ధుడై నిరంతరము ఆ నామముచే (నారాయణనామమునే) పలుకుచుండెను.

తరువాత కొంతకాలమునకు అజామిళునకు మరణకాలము సమీపింపగా అతనిని తీసికొనిపోవుటకుగాను ఎఱ్ఱనిగడ్డములు మీసములు గలిగి చేతులందు దండములను రాళ్లను కత్తులను ధరించి భయంకరులైన యమదూతలు వచ్చిరి.

అజామిళుడు తనను దీసికొని పోవవచ్చిన యమదూతలను జూచి భయపడి పుత్రస్నేహముచేత దూరమందాటలోనున్న కుమారుని నారాయణ, నారాయణాయని పిలిచెను. ఆ పిలుచునప్పుడు భయముచేత దీనస్వరముతో పెద్దగా ఓ నారాయణా యని పలుమాఱులు పిలిచెను.

రాజా! దైన్యముతోగూడి నారాయణ నామసంకీర్తనమును మరణ కాలమందు అజామిళుడు చేయగా విని యమదూతలు ఆలోచించి దగ్గరకు రావెరచి దూరముగా పోయి భయముతో నుండిరి. అంతలో తేజోవంతు లైన విష్ణుదూతలువచ్చి యమదూతలను జూచి ఓయీ ! ఈ అజామిళుడు మావాడుగాని మీవాడుగాడని పలికిరి.

రాజా! ఆ విష్ణుదూతలు పద్మములవలె విశాలములయిన నేత్రములు గలవారును. పచ్చని పట్టుబట్టలను ధరించినవారును. పద్మమాలాలంకృతులును, కిరీటవంతులును, కుండలధారులును, మంచి మాలికలు, వస్త్రములు, ఆభరణములు గలవారును, నాలుగు చేతులు గలవారును, సుందర దేహులును, శంఖచక్రములను ధరించినవారును, తమ కాంతిచేత దేశమంతయు ప్రకాశింపజేయువారును అయిఉండిరి. ఇట్టి విష్ణుదూతలను జూచి యమదూతలు ఇట్లనిరి.

మీరు ఎవ్వరు! కిన్నరులా! సిద్ధులా! చారణులా! దేవతలా! అని యడుగగా యమదూతలను ధిక్కరించి విష్ణుదూతలు అజామిళుని తమ పుష్పకవిమానము ఎక్కించు కుని తమ లోకమునకు తీసికొని పోవుకోర్కె గలవారై ఇట్లుపలికిరి.

9వ అధ్యాయము

యమదూత సంభాషణము, విష్ణుదూతోక్తి అజామిళునివిముక్తి

విష్ణుదూతలడిగిరి. ఓ యమదూతలారా ! మీ ప్రభువు మీతో చెప్పిన మాటలేమిటి? మీయమదండనకు ఎవ్వడు తగినవాడు? పుణ్యమనగా ఏమి? పాతకమనగా ఏమి ? ఈ విషయములన్నిటిని మాకు జెప్పుడు. ఇట్లని విష్ణుదూతలడుగగా యమదూతలు లిట్లు పల్కిరి.

ఓ విష్ణుదూతలారా ! సావధానముగా వినుడు, సూర్యుడు, చంద్రుడు, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశము, గోవులు, సంధ్యలు, పగలు, దిక్కులు, కాలము ఇవి మనుష్యుని పుణ్యపాపములను గురించి సాక్షులు. మేము వీరి సాక్ష్యముతో విచారించి పాపములను జేసిన వానిని దండింతుము.

వేదమార్గమును వదలి ఇచ్ఛానుసారముగా తిరుగుచు వేదశాస్త్రములను దూషించుచు సాధుబహిస్కృతుడైన వానిని మేము దండింతుము. బ్రాహ్మణుని, గురువును, రోగినిపాదములచేత తన్నువాడును, తల్లిదండ్రు లతో కలహించువాడును అయిన వారిని మేము దండింతుము.

నిత్యము అబద్ధమాడుచు జంతువులను జంపుచు కులాచారమును వదలిన వారిని మేము దండింతుము. ఇచ్చిన సొమ్మును తిరిగి తీసుకున్న వానిని, డాంబికుని, దయాశాంతులు లేనివానిని, పాపకర్మలందాసక్తులైన వారిని మేము దండింతుము.

పరుని భార్యతో క్రీడించువానిని, ద్రవ్యమును గ్రహించి సాక్ష్యమును జెప్పువానిని మేము దండింతుము. నేను దాతనని చెప్పుకొనువానిని, మిత్ర ద్రోహిని, ఉపకారమును మరచిన వానిని అపకారమును జేయువానిని మేము దండింతుము. వివాహమును చెరుచువానిని, ఇతరుల సంపత్తులను జూచి అసూయపడువానిని మేము దండింతుము. పరుల సంతానమును జూచి దుఃఖించువానిని కన్యాశుల్కముల చేత జీవించువానిఇన, వడ్డీతో జీవించువానిని మేము దండింతుము. చెరువును,నూతిని, చిన్నకాలువలను నిర్మించు వ్యాపారమును మార్పించు వానిని, నిర్మితములయిన వాటిని చెరుచు వానిని మేము దండింతుము. మోహముచేత మాతాపితరుల శ్రాద్ధమును విడచినవానిని, నిత్యకర్మను వదలిన వానినిమేము దండింతుము.

పరపాకపరిత్యాగిని, పరపాకరతుని, పితృశేషాన్నమును భుజించు వానిని మేము దండింతుము. పరపాకపరిత్యాగియనగా తాను వండిన అన్నములో ఇతరులకు యెంత మాత్రమును బెట్టకతానే అంతయు భుజించు వాడు. పితృశేషాన్నభోక్తయనగా శ్రాద్ధభోక్తలు భుజించిన తరువాత మిగిలిన అన్నమును భుజించువాడు.

ఇతరుడు దానము చేయుసమయాన ఇవ్వవద్దు అని పలుకువానిని, యాచించిన బ్రాహ్మణునకివ్వనివానిని, తన్ను శరణుజొచ్చినవానిని చంపు వానిని మేము దండింతుము. స్నానమును సంధ్యావందనమును విడుచు వానిని, నిత్యము బ్రాహ్మణనిందకుని, బ్రాహ్మణ హంతకుని, అశ్వహంతకుని, గోహంతకుని మేము దండింతుము. ఈమొదలయిన పాతక ములను జేయుమానవులు యమలోకమందుండు మాచేత యాతనలను పొందుదురు.

ఈ అజామిళుడు బ్రాహ్మణుని వంశమందు జన్మించి దాసీసంగ లోలుడై పుట్టినది మొదలు చచ్చువరకు పాపములను చేసినాడు. ఇతనిచే చేయబడిన పాపములకు మితి లేదు. ఇట్టి విప్రాధముడు మీ విష్ణులోకమునకు ఎట్లు అర్హుడగును. ఈ ప్రకారముగా పలికిన యమదూతలమాటలు విని విష్ణుదూతలు చిఱునగవుతో వికసించిన ముఖపద్మ ములు గలవారై మేఘసమాన గంభీరధ్వనితో నిట్లనిరి. ఏమియాశ్చర్యము. మీరింత మూఢులు, ధర్మమర్యాదను మేము చెప్పెదము, సావధానముగా వినుడు.

దుస్సంగమును విడుచువాడు, సత్సంగము ఆశ్రయించువాడు, నిత్యము బ్రహ్మచింతనమును జేయువాడు యమదండార్హుడుగాడు. స్నానసంధ్యావందనము లాచరించువాడును, జపహోమాదులాచరించువాడును, సర్వభూతములందు దయావంతు డును, యమలోకమును పొందడు. సత్యవంతుడై అసూయా దోషరహితుడై జపాగ్ని హోత్రములను జేయుచు కర్మలఫలములను బ్రహ్మయందుంచినవాడు యమదండార్హుడు గాడు. కర్తృభోక్తృ త్వాదులను సగుణపరమేశ్వరునియందు స్థాపించి ఈశ్వరార్పణబుద్ధితో కర్మలను ఆచరించుటచే తాత్పర్యముగా కలవాడు.యమమందిరానికి వెళ్ళడు. అన్నదాన మాచరించువాడును, జలదాతయు, గోదానకర్తయు, వృషోత్సర్గకర్తయు యమలోకమును పొందడు.వృషోత్సర్గము=ఆబోతును అచ్చుపోసి వదలుట. విద్యను గోరినవారికి విద్యాదాన మాచరించువాడును, పరోపకారమందాసక్తి గలవాడును యమలోకమును పొందడు.

హరిని బూజించువాడును, హరినామము జపించువాడును, వివాహ ములను ఉపనయనములను జేయువాడును, యమలోకమును పొందడు. మార్గమధ్యమందు మండపములు కట్టించువాడును, క్రీడాస్థానములను గట్టించువాడును, దిక్కులేని శవము నకు మంత్ర సంస్కారమును జేయించువాడును యమలోకమును పొందడు. నిత్యము సాలగ్రామార్చనమాచరించి ఆ తీర్థమునుపానముజేసి దానికి వందనమాచరించువాడు యమలోకమును పొందడు.

తులసీకాష్ఠమాలికను మెడయందు ధరించి హరిని పూజించువాడును సాలగ్రామ మును పూజించువాడును యమలోకమును పొందడు. భాగవత మును వ్రాసి గృహమందు పూజించుచున్నను, గృహమందుంచుకొన్నను యమలోకమును పొందడు. సూర్యుడు మేషతులా మకర సంక్రాంతుల యందుండగా ప్రాతస్నానమాచరించువారు యమలోక మును పొందరు.

రుద్రాక్షమాలికను ధరించి జపదానహోమాదులను ఆచరించువాడు యమలోక మును పొందడు. నిత్యమును అచ్యుత, గోవింద, అనంత, కృష్ణ, నారాయణ, ఓరామయని హరినామసంకీర్తన ఆచరించువాడు యమలోకమును పొందడు. కాశియందు మణికర్ణికా ఘట్టమందు హరిస్మరణ చేయుచు మృతినొందిన యెడలవాడు సర్వపాపములు చేసిన వాడయినను యమలోకమును పొందడు.

దొంగ, కల్లుత్రాగువాడు, మిత్రహంతకుడు, బ్రాహ్మణహంత, గురు భార్యరతుడు, స్త్రీహత్య, రాజహత్య, గురుహత్య, గోహత్య చేసిన పాపాత్ములు మరణకాలమందు హరిని స్మరించిన యెడల పాపవిముక్తులగుదురు.

మహిమను తెలిసికొనిగాని, తెలియకగానిమరణకాలమున హరి నామ సంకీర్తన గావించినవారు పాపాత్ములయినను ముక్తులగుదురు. పడినప్పుడును, తొట్రుపాటు బొందినప్పుడును, కొట్టబడినప్పుడును, జ్వరాదులచేత పీడింపబడినప్పుడును, సప్తవ్యసనములచేత పీడింపబడునప్పుడును, వశముకానప్పుడును హరిహరీయని అన్న యెడల యమయాతన పొందడు. అనేక జన్మలలో సంపాదించబడి ప్రాయశ్చిత్తములు లేక కొండలవలె పెఱిగియున్న పాపములన్నియు భూమియందుగాని స్వర్గమందుగాని హరినామసంకీర్తనముచేత నశించును. మరణావస్థలో ఉన్నవాడు హరి నామస్మరణమును జేసినయెడల వాని పాపములన్నియు అగ్నిలోనుంచిన దూదివలె నశించును.

విష్ణుదూతలిట్లు యమదూతలతో పలికి అజామిళుని యమదూతల వలన విడిపించిరి. తరువాత అజామిళుడు విష్ణుదూతలకు నమస్కారముచేసి మీదర్శనము వలన నేను తరించితిననెను. తరువాత విష్ణుదూతలు వైకుంఠమునకుబోయిరి.

తరువాత అజామిళుడు యమదూత విష్ణుదూతల సంవాదమును విని ఆశ్చర్యపడి అయ్యో ఎంతకష్టమాయెను. ఆత్మహితము చేసికొనలేక పోతిని గదా. ఛీఛీ ! నా బ్రతుకు సజ్జననిందితమాయెనుగదా, పతివ్రతయైన భార్యను వదలివేసి కల్లుద్రాగెడి ఈ దాసీభార్యను స్వీకరించితినిగదా, వృద్ధులు నాకంటే వేరేదిక్కులేని వారును పుణ్యాత్ములయిన మాతా పితరులను నీచుడనై విడిచితినిగదా, అయ్యో యెంతకష్టము, ధర్మమును చెఱుచువారు కాముకులు నిరంతరమనుభవించెడి నరకమందిప్పుడు నేను నిశ్చయముగా పడెడివాడను.

ఇదియేమి ఆశ్చర్యము. ఇది స్వప్నమా ఆ నల్లకత్తులను ధరించిన యమభటులెట్లు పోయిరి? నేను పూర్వజన్మమందు పుణ్యమాచరించిన వాడను ఇదినిజము. అట్లు గానిచో దాసీపతినైన నాకు మరణకాలమందు హరిస్మృతి యెట్లుగలుగును? నా జిహ్వాహరినామ మును యెట్లు గ్రహించును? పాపాత్ముడైన నేనెక్కడ అంత్యకాలమందీ స్మృతియెక్కడ? సిగ్గు విడిచి బ్రాహ్మణులను జంపునేనెక్కడ, మంగళకరమయిన నారాయణ నామమెక్కడ?

అజామిళుడిట్లు విచారించి నిశ్చలమైన భక్తినిబొంది జితేంద్రియుడై కొంతకాలముండి సాయుజ్యముక్తిని బొందెను. కాబట్టి నారాయణ నామ కీర్తన గావించువారు సమస్తపాపవిముక్తులై వైకుంఠలోకము పొందుదురు. ఇందుకు సందియములేదు.

10వ అధ్యాయము - అజామిళ పూర్వజన్మ వృత్తాంతము

జనకుడు తిరిగి ఇట్లు అడిగెను. ఓమునీశ్వరా! ఈ అజామిళుడు పూర్వజన్మ మందెవ్వడు? ఏమిపాపమునుజేసెను? విష్ణుదూతలు చెప్పిన మాటలనువిని యమభటులు ఎందుకు యూరకుడిరి? యముని వద్దకు పోయి యమునితో ఏమనిచెప్పిరి ?

వసిష్ఠుడు ఇట్లు చెప్పెను. యమదూతలు విష్ణుదూతలమాటలు విని శీఘ్రముగా యమునివద్దకుబోయి సర్వవృత్తాంతమును యమునితో జెప్పిరి. అయ్యా! పాపత్ముడును, దురాచారుడును, నిందితకర్మలను ఆచరించు వాడును నగు అజామిళుడు తోడితెచ్చుటకు పోయినంతలో విష్ణుదూతలు వచ్చి మమ్ములను ధిక్కరించి అతనిని విడిపించిరి. మేము వారిని ధిక్కరించు టకు అశక్తులమైవచ్చితిమి అని చెప్పిరి.

ఆ మాటను వినికోపించి యముడు జ్ఞానదృష్టితో చూచి యిట్లనియె. ఈ అజా మిళుడు దుర్మార్గుడైనను అంత్యకాలమందు హరినామస్మరణ చేయుట చేత పాపములు నశించి వైకుంఠప్రియుడాయెను. అందువలననే అతనిని విష్ణుదూతలు స్వీకరించిరి.

దుష్టాత్ములై మహిమను తెలిసికొనక హరినామస్మరణ చేసినను పాపములు నశించును. తెలియక తాకినను అగ్నికాల్చునుగదా ! భక్తితో నారాయణ స్మరణను జేయువాడు జీవన్ముక్తుడై అంతమందు మోక్షము నొందును. యముడిట్లు విచారించి యూరకుండెను.

అజామిళుడు పూర్వజన్మమున సౌరాష్ట్రదేశమందు బ్రాహ్మణుడై శివార్చకుడుగా ఉండి శివద్రవ్యమును హరించుచు స్నానసంధ్యలను విడిచి అన్యమానసుడై శివుని పూజించుచు శివునకభిముఖముగా కాళ్ళుచాపుకుని శయనించుచు ఆయుధపాణియై స్నేహితులతోగూడి నానాలంకారశోభితుడై స్వేచ్ఛావిహారముల తిరుగుచు బహుభాషియై మంచి యౌవనముతో నుండెను.

ఆయూరిలో నొక బ్రాహ్మణుడుండెను. అతనికొక రూపవతియు యౌవనవతియు నగు భార్యగలదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు దరిద్రపీడితుడై అన్నము కొఱకై పట్టణములు, గ్రామములు పల్లెలు తిఱుగుచు యాచించుచుండెడివాడు.

ఒకానొకప్పుడు బ్రాహ్మణుడు సంపాదించిన ధాన్యాదికమును శిరస్సున నుంచుకొని ఆకలితో యింటికివచ్చి భార్యతో ఓసీ! నాకు ఆకలి కలుగుచున్నది. త్వరగా వంట జేయుము. ముందు మంచినీళ్ళిమ్ము త్రాగి శాంతించెదను. భర్తయిట్లెన్ని మాఱులడిగినను భార్య అతని మాటను లెక్కచేయకపనులు చేయుచు జారుని మనస్సులో ధ్యానించుచు యూర కుండెను. అంతభర్తకోపించి దండముతో భార్యను గొట్టెను. భార్య భర్తను పిడికిలితో గుద్దెను. తరువాత భర్త ఆ గృహమును విడిచి గ్రామాంతరముబోయి అచ్చట భిక్షమెత్తుకొని జీవించుచు భార్యాసంగతిని గూర్చి చింతించు చుండెను. భార్యయు సుఖముగానుండి రాత్రి భుజించి మంచి చీరెధరించి తాంబూలము స్వీకరించి యొక చాకలివాని ఇంటికి పోయెను.

సుందరుడయిన చాకలివానిని జూచి రాత్రి నాతో సంభోగించు మనెను. ఆ మాటవిని వాడు నీవు బ్రాహ్మణస్త్రీవి అర్ధరాత్రివేళ మాయింటికి రావచ్చునా? మీరు

గొప్పకులమునందు బుట్టినవారు మేము నిందితులము కాబట్టి యిట్టి సంపర్కము మీకు తగునా?

ఈ ప్రకారముగా వారిరువురును వివాదపడుచు చాకలివాడు రోకలితో దానిని కొట్టెను. అదియు వానినికొట్టి వానిని విడిచి రాజమార్గమున బోవుచుండగా పైన జెప్పిన శివార్చకుని జూచెను. అంతలో ఆ స్త్రీవానిని పట్టుకుని రతికేళి రమ్మనమని పిలుచుకొని పోయి వానితో భోగించి రాత్రియంతయు వానితో కాలక్షేపముచేసి తెల్లవారగానే పశ్చాత్తాప మును బొంది భర్తవద్దకుబోయి ఆయనను బ్రతిమాలి ఆయనతో గూడా గృహ మందు సౌఖ్యముగా నుండెను.

తరువాత కొంతకాలమునకు శివార్చకుడు మృతినొంది యమలోక మందు క్రమ ముగా రౌరవాది నరక దుఃఖములననుభవించి తిరిగి భూమి యందు సత్వనిష్ఠుని కొడుకు అజామిళుడై జన్మించెను. ఇతనికి కార్తికపూర్ణిమనాడు శివదర్శనములభించినది. అంత్య కాలమందు హరినామ స్మరణ గలిగినది. ఆ హేతువలచేత సప్తజన్మార్జిత పాపములు నశించి మోక్షమును బొందెను.

ఆ బ్రాహ్మణియు కొంతకాలమునకు మృతినొంది నరకములందనేక యాతనల నొంది తిరిగి భూమియందు కన్యాకుబ్జమందు చండాలునకు పుత్రికగా జన్మించెను. చండాలుడు ఇది పుట్టిన సమయము మంచిదా యని యొక బ్రాహ్మణుని యడిగెను. అతడు యిది తండ్రిగండాన పుట్టినదని చెప్పెను. ఆమాట విని చండాలుడు ఆ శిశువును దీసికొనిపోయి అరణ్యమందుంచెను. అంతలో ఒకబ్రాహ్మణుడు జూచి రోదనము చేయు చున్న ఆ శిశువును దీసికొనిపోయి తనయింటిలో దాసీగానున్న యొక స్త్రీకి నప్పగించెను. ఆ దాసీది దీనిని పెంచినది. తరువాత దీనిని అజా మిళుడు దగ్గరకు తీసెను. తరువాత కథపూర్వోక్తమే–

రాజోత్తమా ! ఇది నీవడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానము అజామిళుని పూర్వ వృత్తాం తము. పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తములు చేయుట కష్టము, హరినామకీర్తనము చేసిన ప్రాయశ్చిత్తములతో పనిలేదు. అదిగాని యెడల ధర్మశాస్త్రోక్త ప్రాయశ్చిత్తములు చేయవలె నని భావము.

ఎవ్వనియొక్క నాలుక హరినామ కీర్తినముచేయదో, మనస్సు హరిపాదపద్మ మునుస్మరించదో, చెవులు హరిచరిత్రములను వినదో వానిపాపములు యెట్లు నశిం చును? ఇతర చింతనుమాని హరినిస్మరించువారు ముక్తినొందెదరు. ఇందుకు సందియము లేదు.

కాబట్టి కార్తకమాసమందాచరించిన ధర్మము సూక్ష్మమైనదైనను గొప్ప దైనను పాపము అంతటిని నశింపజేయును. కార్తికధర్మమునకు పాపములను నశింపజేయు సామర్ధ్యమున్నది కాబట్టి కార్తిక మాసమందు ధర్మ మాచరించనివాడు నరకము నొందును. ఇది నిశ్చయము. పాపములను నశింపజేయు ఈ కథను విన్నవారు సమస్త పాపములను నశింపజేసి మోక్షమొందుదురు.

ఈకథను వినిపించువాడు పాపవిముక్తుడై వైకుంఠమందు విష్ణువుతో గూడి సుఖించును.

11వ అధ్యాయము

సుశీలామందర వృత్తాంతము, పురాణశ్రవణ ఫలము

రాజోత్తమా ! తిరిగి చెప్పెదను వినుము. కార్తికమాసమందు అవిసె పువ్వులతో హరినిపూజించినవాని పాపములు నశించును. చాంద్రాయణ వ్రతఫలము పొందును. కార్తికమాసమందు గరికతోను, కుశలతోను హరిని పూజించువాడు పాపవిముక్తుడై వైకుంఠమును జేరును. కార్తికమాసమందు చిత్రరంగులతో గూడిన వస్త్రములను హరికి సమర్పించినవాడు మోక్ష మొందును.

కార్తికమాసమందు స్నానమాచరించి హరిసన్నిధిలో దీపమాలల నుంచువాడును, పురాణమును జెప్పువాడును, పురాణమును వినువాడును పాపములన్నియును నశింపజేసి కొని పరమపదమును బొందుదురు. ఈ విషయమై యొక పూర్వకథగలదు. అది విన్నమాత్రముననే పాపములు పోవును. ఆయురారోగ్యములనిచ్చును. బహు ఆశ్చర్యకర ముగా నుండును. దానిని చెప్పెద వినుము. కళింగదేశమందు మందరుడను నొక బ్రాహ్మణుడు గలడు. అతడు స్నానసంధ్యావందనాదులను విడిచి పెట్టినవాడై ఇతరులకు కూలిచేయుచుండెడివాడు.

అతనికి మంచిగుణములు గలిగి సుశీలయను పేరు గల ఒక భార్య యుండెను. ఆమెపతివ్రతయు, సమస్త సాముద్రిక లక్షణములతో గూడినదై ఆడవారిలో శ్రేష్ఠురాలై యుండెను. ఓ రాజా! ఆ సుశీల భర్తదుర్గుణపూర్ణుడై నను అతనియందు ద్వేషమునుంచక సేవించుచుండెను. తరువాత వాడు వేరైన జీవనోపాయము తెలియక కూలిజీవనము కష్టమనితలచి కత్తిని ధరించి అడవిలో మార్గము కనిపెట్టుకుని యుండి దానిడుచువారిని కొట్టి వారి ధనములనపహరించుచు కొంతకాలమును గడిపెను.

అట్లు చౌర్యమువలన సంపాదించిన వస్తువులను ఇతర దేశములకు పోయి అమ్ముకొని ఆ ధనముతో కుటుంబమును పోషించుచుండెను. ఒకప్పుడు ఆ బ్రామ్మణుడు చౌర్యముకొరకు మార్గమును కనిపెట్టియుండి మార్గానవచ్చునొక బ్రాహ్మణుని పట్టుకొని మఱ్ఱిచెట్టుకు కట్టి అతని సొమ్మంతయును హరించెను. ఇంతలోనే క్రూరుడైన కిరాతుడొకడు వచ్చి అయిద్దురు బ్రాహ్మణులను చంపి ఆ ధనమంతయు తాను హరించెను. తరువాత గుహలోనున్న పెద్దపులి కిరాత మనుష్యగ్రంథమును ఆఘ్రాణించి వచ్చి వానిని కొట్టెను. కిరాతుడును కత్తితో పులిని కొట్టెను. ఇట్లు ఇద్దరును పరస్పర ప్రహారములచేత ఒక్కమారే చనిపోయిరి.

ఇట్లు ఇద్దరు బ్రాహ్మణులు, పులి,కిరాతుడు నలుగురు ఒకచోట మృతినొంది యమలోకమునకు బోయి కాలసూత్రనరకమందు యాతన బడిరి. యమభటులు వారినందరిని పురుగులతోను, అమేధ్యముతోను కూడినటువంటి భయంకరమైన చీకటిలో సలసలకాగుచున్నారక్తమందు బడవైచిరి.

జనకమహారాజా ! ఆ బ్రాహ్మణుని భార్య సమస్త ధర్మములను జేయుచు ఆచార వంతురాలై హరిభక్తియుతయై సజ్జనసహవాసమును జేయుచునిరంతరము భర్తను ధ్యానించుచుండెను. ఓరాజా! ఇట్లుండగా దైవవశముచేత ఒక యతీశ్వరుడు హరినామ

స్మరణచేయుచు నాట్యము చేయుచు పులకాంకితశరీరుడై హరినామామృతమును పానము చేయుచు సమస్త వస్తువులందు హరిని దర్శించుచు ఆనందబాష్పయుతుడై ఆమె యింటికి వచ్చెను.

ఆమెయు ఆయతినిజూచి భిక్షమిడి అయ్యా, యతిపుంగవా! మీరు మా యింటికి వచ్చుటచేత నేను తరించితిని. మీవంటి వారి దర్శనము దుర్లభము. మాయింటివద్ద నా భర్తలేడు. నేనొక్కదాననే పతిధ్యానమును జేయుచున్నదానను. ఆమె యిట్లు చెప్పగా విని యతీశ్వరుడు ప్రియ భాషిణియు శ్యామయునయిన ఆమెతో ఇట్లనియెను. అమ్మాయీ! ఈ రోజు కార్తికపూర్ణిమ మహాపర్వము. ఈ దిన సాయంకాలము హరిసన్నిధిలో మీ యింటిలో పురాణపఠనము జరుపవలెను. ఆ పురాణమునకు దీపము కావలెను. నూనె తెచ్చెదను. గనుక నీవు వత్తినిచేసి ఇమ్ము.శ్యామయనగా యౌవనవతియని అర్థము.

యతీశ్వరుడిట్లు చెప్పగా ఆ చిన్నది విని సంతోషముతో గోమయము తెచ్చి ఆ యిల్లు చక్కగా అలికినదై అందు ఐదురంగులతో ముగ్గులను బెట్టి పిమ్మట దూదిని పరిశుద్ధము చేసినదై ఆ దూదిచే రెండు వత్తులనుజేసి నూనెతో యతీశ్వరునివద్ద వెలిగించి స్వామికి సమర్పించెను.

ఆ చిన్నది దీపపాత్రను, వత్తిని తాను యిచ్చినందుకు యతీశ్వరుడు చాలా సంతోషించి దీపమును వెలిగించెను. యతియు ఆ దీపము ముందు హరిని బూజించి మనశ్శుద్ధి కొరకై పురాణపఠనమారంభించెను.

ఆమెయు ప్రతియింటికిబోయి పురాణశ్రవణమునకు రండని చాలా మందిని పిలుచుకుని వచ్చి వారితోఎ సహా ఏకాగ్రమనస్సుతో పురాణమును వినెను. తరువాత యతీశ్వరుడు యథేచ్ఛగా పోయెను. కొంతకాలమునకు హరిధ్యానము చేత జ్ఞానమును సంపాదించుకొని ఆమె మృతినొందెను.

అంతలో శంఖచక్రాంకితులును, చతుర్బాహులును, పద్మాక్షులును, పీతాంబర ధారులనునైన విష్ణుదూతలు దేవతల తోటలోనున్న పుష్పములతోను, ముత్యాలతోను, పగడములతోను రచించినమాలికలతోను, వస్త్రములతోను, ఆభరణములతోను అలంక రించబడిన విమానమును దీసికొని వచ్చి సూర్యుడువలె ప్రకాశించెడి ఆ విమాన మందు ఆమెను ఎక్కించి జయ జయధ్వనులతో కరతాళములు చేయుచు చాలామంది వెంటరాగా వైకుంఠలోకమునకు చేరెను.

ఆమె వైకుంఠమునకు బోవుచు మధ్యమార్గమందు నరకమును జూచి అచ్చట తనపతి నరకమునందు ఉండుటకు ఆశ్చర్యమొంది విష్ణుదూతలతో నిట్లుపలికెను. ఓ విష్ణుదూతలారా ! నిమిషమాత్రము ఉండండి. ఈ నరక కూపమందు నా భర్తముగ్గురితో పడియుండుటకు కారణమేమి? ఈ విషయ మును నాకు జెప్పుడు.

వీడు నీ భర్త, వీడు కూలిచేసియు, దొంగతనమును జేసియు, పరధనా పహరణము జేసినాడు, వేదొక్తమయిన ఆచారమును వదలి దుర్మార్గమందు చేరినాడు. అందువల్ల వీడు నరకమందున్నాడు.

ఈ రెండవ బ్రాహ్మణుడు మిత్రద్రోహి, మహాపాతకుడు, ఇతడు బాల్యము నుండి మిత్రుడైయున్నవాని నొకనిని చంపి వానిధనము అపహరించి ఇతరదేశమునకు

బోవుచున్నంతలో నీభర్తచేత హతుడాయెను. అట్టి పాపాత్ముడు గనుక ఇతడు నరకమందు బడియున్నాడు. ఈ మూడవవాడు కిరాతుడు. వీడు నీ భర్తను యీ బ్రాహ్మణుని యిద్దరిని చంపినాడు. అందుచేత వీడు నరకమందుండెను. ఈ నాల్గవవాడు, పులి,కిరాతులు పరస్పర ఘాతములచే మృతినొందిరి. ఈ పులి పూర్వమందు ద్రావిడ బ్రాహ్మణుడు. ఇతడు ద్వాదశినాడు భక్ష్యాభక్ష్య విచారణ చేయక నూనెతో చేసిన వంటకములను భుజించినాడు. అందుచేత వీడు నరకమందున్నాడు. ఇట్లు నలుగురు నరకమందు యాతనలనొందుచున్నారు. ద్వాదశినాడు నేయి వాడవలెను. నూనె వాడకూడదు. విష్ణుదూతలిట్లు చెప్పగా విని ఆమె అయ్యలారా, ఏ పుణ్యముచేత వీరు నరకమునుండి ముక్తులగుదురని యడిగెను.

ఆ మాట విని దూతలిట్లనిరి. అమ్మా! కార్తికమాసమందు నీచేత చేయబడిన పుణ్యమందు పురాణశ్రవణఫలమును నీ భర్తకిమ్ము దానితో వాడు ముక్తుడగును. ఆ పురాణశ్రవణార్థమై దీపమునకు నీవు సమర్పించిన వర్తిపుణ్యమును యీ కిరాతవ్యాఘ్రము లకు సమానముగానిమ్ము. దానివలన వారు ముక్తులగుదురు. పురాణశ్రవణార్థమై నీవు ప్రతిగృహమునకు బోయి ప్రజలను బిలిచిన పుణ్యమును యీకృతఘ్నునకిమ్ము. దానితో వాడు ముక్తుడగును. ఇట్లు ఆయా పుణ్యదానములచేత వారు వారు ముక్తులగుదురు.

విష్ణుదూతలమాటలు విని ఆశ్చర్యమొంది బ్రాహ్మణస్త్రీ ఆయా పుణ్యములను వారివారికిచ్చెను. దానిచేత వారు నరకమునుండి విడుద లయై దివ్యమానములనెక్కి ఆ స్త్రీని కొనియాడుచు మహాజ్ఞానులు పొందెడి ముక్తి పదమును గూర్చి వెళ్ళిరి. కాబట్టి కార్తికమాసమందు పురాణ శ్రవణ మును జేయువాడు హరిలోకమందుండును.

ఈ చరిత్రను వినువారు మనోవాక్కాయములచేత సంపాదించబడిన పాపమును నశింపజేసికొని మోక్షమును బొందుదురు.

12వ అధ్యాయము

కార్తికద్వాదశీమాహాత్మ్యము ధర్మవీరోపాఖ్యానము, సాలగ్రామదాన మహిమ

వశిష్టమహాముని తిరిగి ఇట్లు చెప్పెను. ఓ రాజా ! కార్తికమాసమందు సోమవార మహాత్మ్యమును వినుము. సోమవారముకంటే శనిత్రయోదశి నూరురెట్లు ఫలము గలది. శనిత్రయోదశికంటె కార్తిక పూర్ణిమ వెయ్యిరెట్లు ఫలముగలది. పూర్ణిమకంటె శుద్ధపాడ్యమి లక్షరెట్లు అధిక ఫలము. శుక్ల పాడ్యమికంటే చివర ఏకాదశికోటి గుణఫల ప్రదము. అంతిమైకాదశికంటే కార్తిక ద్వాదశి అనంతగుణ ఫలప్రదము. ఇచ్చట అంతిమైకాదశి యనగా కార్తికబహుళైకాదశి వచ్చుచున్నది గాని పూర్ణిమాంతమాస శాస్త్రప్రకార ముగా చూచిన యెడల కార్తికశుద్ధైకాదశియేయగును. వింధ్యోత్తరదేశ మందు అంతిమైకాదశి యనగా కార్తికశుద్ధైకాదశినే గ్రహింతురు. అచ్చట పూర్ణిమాంతమే మాసము. ఇదిగాక ముందు కార్తికశుద్ధైకాదశిని గురిం చియే అనంత మహిమ చెప్పబడుచున్నది. అంబరీషుని చరిత్రమందును శుద్ధైకాదశియే గ్రహించబడినది.

మోహముచేతనైనా అంతిమైకాదశినాడు ఉపవాసముచేసి గీతవాద్య పురాణముల చేత జాగరణ మాచరించువాడు సమస్త పాపవిముక్తుడై విష్ణు లోకమందు నివసించును.

కార్తికమాసమందు ఏకాదశినాడు ఉపవాసమాచరించి ద్వాదశినాడు బ్రాహ్మణులతో గూడా పారణచేయువాడు సాయుజ్యముక్తిపొందును. కార్తిక మాసమందు ద్వాదశినాడు అన్నదానము జేయువానికి సమస్త సంపత్తులు వృద్ధిబొందును.

సూర్యగ్రహణమందుగంగా తీరమున కోటి బ్రాహ్మణులకు భోజ నము పెట్టిన పుణ్యము ద్వాదశినాడు ఒకబ్రాహ్మణునకు అన్నము పెట్టిన లభించును. వేయి గ్రహణములును, పదివేల వ్యతీపాత యోగములును, లక్ష అమావాస్యలును కలిపి ద్వాదశీ వ్రతఫలానికి పదహారవంతుకు కూడా చాలవు. పుణ్యములనిచ్చెడు తిథులనేకములున్నవిగాని ద్వాదశి హరి ప్రియముగాన వాటికన్నిటికంటే అధికఫలప్రదము. క్షీరాబ్ధిద్వాదశియే ద్వాదశి శ్రీహరిదేవతగా కలది.

కార్తికశుద్ధ ద్వాదశినాడు అనగా ఏకాదశినాడు రాత్రి యామముం డగా హరిపాల సముద్రము నుండి నిద్రలేచునుగాన ఆ ద్వాదశి హరిబోధిని యనబడును. ఆ ద్వాదశినాడు ఒకబ్రాహ్మణునకయినను అన్నదాన మాచ రించువాడు యిచ్చట భోగములను బొంది అంతకాలమందు హరిసన్నిధి పొందును. కార్తికమాసమందు ద్వాదశినాడు పెరుగు అన్నమును దానము చేసిన యెడల సమస్త ధర్మములకంటే అధిక ఫలమును బొందును.

స్త్రీగాని, పరుషుడుగాని కార్తికశుక్ల ద్వాదశినాడు పాలిచ్చెడి యావు నకు బంగారపు కొమ్ములు వెండిడెక్కలను చేయించి పెట్టి పూజించి దూడతో గూడ గోదానమాచరించిన యెడల ఆ గోవుకు యెన్నివేల వెంట్రుకలుండునో అన్నివేల యేండ్లు స్వర్గనివాసము కలుగును.

కార్తికమాసమందు ద్వాదశినాడు భక్తితో వస్త్రదానమాచరించువాడు పూర్వజన్మార్జిత పాపములను నశింపజేసికొని వైకుంఠలోకమును బోవును. ఇందుకు సందేహములేదు. కార్తికమాసమందు ద్వాదశియందుగాని, పూర్ణిమయందుగాని, పాడ్యమియందుగాని కంచు పాత్రలో ఆవునెయ్యి ఉంచి దీపమును వెలిగించి దానిమిచ్చువానికి కోటి జన్మములలో చేయ బడిన పాపములు నశించును.

కార్తికద్వాదశినాడు ఫలమును, యజ్ఞోపవీతమును, తాంబూల మును, దక్షిణను యిచ్చువాడు యిాలోకమందు అనేక భోగములను బొంది అంతమందు వైకుంఠమున విష్ణువుతో గూడా చిరకాలము సుఖించును.

కార్తిక ద్వాదశినాడు బంగారపు తులసీవృక్షమును, సాలగ్రామమును దానము చేయువాడు పొందెడి ఫలమును జెప్పెదను వినుము. కార్తిక ద్వాదశినాడు పూర్వోక్తదానమును జేసినవాడు నాలుగు సముద్రలము మధ్యనున్న భూమినంతయు దానమిచ్చువాడు పొందెడి ఫలమును బొందును.

ఈ విషయమందు ఒకకథ గలదు చెప్పెదను వినుము. విన్నవారి సమస్త పాతకములు నశించును.గోదావరీ తీరమందు దురాచారవంతుడైన యొక కోమటిగలడు. అతడు స్వల్పదానమైననుచేయుట ఎఱుగడు. తానైనను అనుభవించుటయునులేదు. వాడు ఎవ్వనికిని ఉపకారమాచరించలేదు. నిత్యము పరనిందచేయువాడు, పరద్రవ్యము

లందాసక్తి గలిగియుండు వాడు. ఆ కోమటియొక బ్రాహ్మణునకు అధికముగా అప్పునిచ్చి ఆ ఋణ మును తిరిగి పుచ్చుకొనుటకు ఆయన యూరికివెళ్ళి అతడు గ్రామాంతర మందున్నట్లు తెలిసికొని అచ్చటికి వెళ్ళి బ్రాహ్మణుడా! నా సొమ్ము నాకిమ్ము అని యడిగెను. బ్రాహ్మణుడా మాటవిని ఓయీ ! యీనెలాఖరుకు నీ సొమ్మును నీకు యేదోయొక విధముగా యిచ్చెదను. కాబట్టి కొంచెము నిదానించి నీ సొమ్మును తీసికొని పొమ్మనెను.

ఋణమును పుచ్చుకొని తిరిగి సొమ్మునివ్వనివాడు నరకమందు యాతనలనొంది తిరిగి ఋణదాతకు పుత్రుడై జన్మించి వాని సొమ్మును యివ్వవలసియుండును.

బ్రాహ్మణుడిట్లు చెప్పినమాటను విని వైశ్యుడు కోపముచేత కళ్ళెర్రజేసి ఓరీ మూఢా! బ్రాహ్మణాధమా ! నాధనము నాకిప్పుడేయిమ్ము. లేనియెడల యీకత్తితో నిన్ను నఱుకుదు నని దుర్మార్గబుద్ధితో ఆవేదాంతవేత్త యైన బ్రాహ్మణుని జుట్టుపట్టుకుని లాగిక్రిందపడద్రోసి పాపబుద్ధిగల వాడగుటచేత తన కాలితో ఆ బ్రాహ్మణుని తన్ని కత్తితోకొట్టెను. ఆ కత్తి దెబ్బచేత ఆ బ్రాహ్మణుడు సింహము దెబ్బచేత లేడివలె మృతినొందెను.

తరువాత కోమటి రాజదండన వచ్చునను భయముతో అచ్చటనుండి పరిగెత్తి యింటికిపోయి బ్రాహ్మణుని చంపితినను సిగ్గులేక సుఖముగా నుండి కొంతకాలమునకు మృతినొందెను. అంత కరాళముఖులును, అమావాస్యరాత్రి చీకటితో సమానమైన కాంతిగలవారును, భయంకరులునునగు యమదూతలు పాశములను ధరించి వచ్చి ఆ వైశ్యుని యమపాశ ములచేత బంధించి యమలోకమునకు గొనిపోయి అచ్చట భయంకరమైన రౌరవమను నరకమందు యమాజ్ఞచొప్పున బాధించుచుండిరి. రౌరవము రురువనగా మృగవిశేషము దాని సంబంధమైనది రౌరవము. అనగా రురుమృగములచేత వాటి కొమ్ములతో బాధింపించెడి నరకము రౌరవనరక మనబడును.

ఆ వైశ్యుని పుత్రుడు ధర్మవీరుడనువాడు తండ్రిపోయిన తరువాత తండ్రి సంపాదిం చిన ధనముచేత నూతులు త్రవ్వించి తోటలు వేయించి చెరువులు త్రవ్వించి చిన్నచిన్న నదులకు వంతెనలు కట్టించి ఉపనయనములు వివాహములు చేయించుచు యజ్ఞములను జేయించుచు నిత్యము బ్రాహ్మణులకు అన్నదానము చేయుచు అన్నిజాతుల వారికి ఆకలి గలిగిన వారికి అన్నము పెట్టుచు నిత్యము ధర్మములను జేయుచుండెను.

ఇట్లుండగా ఒకప్పుడు ఆ ధర్మవీరుడు హరిని బూజించుసమయమున నాదర మహాముని సమస్తలోకములందు తిఱుగుచు ఆనాడు యమలోకము నుండి బయలుదేరి తన వీణాతంతువులను ధ్వనిచేయుచు రోమాంచితుడై గోవింద, నారాయణ, కృష్ణ, విష్ణో, అనంత, వైకుంఠ, శ్రీనివాస, శ్రీవత్స భూషవిశ్వంభర, సమస్తదేవతాచక్రవర్తి నమస్తే నమస్తే ఇట్లని కీర్తనము చేయుచు వచ్చెను.

ఇట్లు నృత్యము చేయుచున్న నారదమునీశ్వరుజూచి వైశ్యుడు ఆనంద సాగరమగ్నుడై నేత్రములవెంట ఆనందబాష్పములను వదలుచుముని పాదములకు నమస్కరించి దండప్రణామమాచరించెను. నారదుడు తనపాదములకు ప్రణమిల్లిన వైశ్యుని ప్రీతితోకౌగలించుకొనెను.

తరువాత ఆ వైశ్యుడు నారదమునీశ్వరునిముందఱ అంజలినిబట్టిన వాడై అర్ఘ్యాదులచేత పూజించి హేనారదా మీరు మా గృహమునకు వచ్చుట చాలా దుర్లభము.

నేను పూర్వమందు యేమిపుణ్యము చేసితినో మీరు దర్శనమిచ్చినారు కాబట్టి నా పూర్వ పుణ్యమిప్పుడు ఫలించినది. మునీంద్రా! మీకుదాసుడను. ఏమిసేవచేయవలెనో చెప్పుము చేసెదను.

వైశ్యుడిట్లు పలికిన మాటను విని నారదమునీశ్వరుడు చిరునవ్వుతో గూడిన ముఖముగలవాడై ధర్మవీరునితో నిట్లనియె. నారదుడిట్లు పల్కెను. ధర్మవీరా ! నా మాటను జాగ్రత్తగా వినుము. కార్తికద్వాదశి విష్ణుమూర్తికి ప్రియమైనది గనుక ఆరోజున చేసిన స్నానదానాదికము అనంతఫల ప్రదమగును.

సూర్యుడు తులారాశియందుండగా కార్తికమాసమందు ద్వాదశినాడు ధనికుడు గాని, దరిద్రుడుగాని, యతిగాని, వానప్రస్థుడుగాని, బ్రాహ్మణుడుగాని, క్షత్రియుడుగాని, వైశ్యుడుగాని, శూద్రుడుగాని, స్త్రీగాని సాలగ్రామ దానమాచరించువారికి జన్మజన్మాంతర కృత పాపములు నశించును.

ధర్మవీరా ! వినుము. నీతండ్రి చచ్చిపోయి యమలోకమందు బాధల నొందు చున్నాడు. అతని పాపవిశుద్ధికొరకు కార్తికద్వాదశినాడు శీఘ్రముగా సాలగ్రామ శిలదాన మును జేయుము.

నారదమునీశ్వరుడిట్లు చెప్పిన మాటలను విని వైశ్యుడిట్లనియె. మునీంద్రా! గోదానము, భూదానము, తిలదానము, సువర్ణదానము మొదలయిన మహాదానములచేత కాని ముక్తిశిలాదానముచేత యెట్లు గలుగును?

శిలాదానమువృథాగా చేయుట యెందుకు? అది భోజ్యముగాదు. భక్షణముగాదు. కనుక నేను రాతిని నీచునివలె దానముచేయను. నారద మహర్షి ఎంతగా నొక్కిచెప్పినను వైశ్యుడు మూఢుడై సాలగ్రామ దానమును జేయుటకు సమ్మతించలేదు. అంత నారదుడు అంతర్థానమాయెను.

తరువాత కొంతకాలమునకు ధర్మవీరుడు మృతినొంది మహాత్ముల మాటవినని దోషముచేతను, సాలగ్రామదానము చేయని దోషముచేతను నరకమందు బాధలనొంది తరువాత మూడుసారులు వ్యాఘ్రమై జన్మించి తరువాత ముమ్మారు కోతిగా పుట్టి అనంత రము అయిదుమారులు వృషభమై యుండి తరువాత పదిమారులు స్త్రీగా జన్మించి గతభర్తయై వైధవ్యమును బొందియుండెను.

ఇట్లు పదిజన్మలు గడచిన తరువాత పదకొండవ జన్మమందు యాచకుని కుమా ర్తెగా జన్మించెను. తరువాత కొంతకాలమునకు యౌవనము రాగానే తండ్రి తగిన వరున కిచ్చి వివాహముచేసెను. కానీ పూర్వకర్మవలన ఆ వరుడపుడే మృతుడయ్యెను. దానిని, మృతినొందిన ఆ అల్లుని బంధువులందరు వచ్చి చూచి అట్టి బాల్యవైధవ్యమునకు కారణమును దెలిసికొని బంధువులందరికిని కుమార్తెయొక్క పూర్వపుణ్యమును, పూర్వపాప మును జెప్పెను.

ఇట్లు చెప్పి కూతురుయొక్క పాపముల నాశనము కొరకు జన్మాంత రార్జిత పాప నాశన సమర్థమగు సాలగ్రామ దానమును కార్తికసోమవారమందు వేదాంతవేత్తయైన బ్రాహ్మణునకు దానముచేసెను.

ఆ సాలగ్రామశిలా దానమహిమచేత కూతురు భర్త తిరిగి జీవించెను. తరువాత దంపతులిద్దరు సుఖముగా చిరకాలము నుండి స్వర్గమునకుబోయి అందు బహుకాల మానందముతో యుండి తిరిగి భూమియందు జన్మించి బ్రాహ్మణుడై పూర్వపుణ్యము చేత వానికి జ్ఞానోదయమయ్యెను.

ప్రతి సంవత్సరమందు కార్తిక సోమవారమున సాలగ్రామ శిలాదాన మాచరించి ఆ పుణ్యముతో మోక్షసామ్రాజ్యపదవిని పొందెను. రౌరవ నరకమందున్న వాని తండ్రియు ఆ సాలగ్రామ దాన మహిమచేత ముక్తుడాయెన. కాబట్టి జనకరాజా ! కార్తికమందు సాలగ్రామదానముచేత హరి సంతోషించును. ఇందుకు సందియములేదు.

పాపకర్ములు కోటి జన్మలలో చేసిన పాతకములు కార్తిక శుద్ధ ఏకాదశ్యుపవాస ద్వాదశీసాలగ్రామ దానాదులచేత పోగొట్టుకొన గల్గుదురు. కార్తకమాసమందు సాలగ్రామ దానమువలన సమస్త పాపములు నశించును. ఇదియే ముఖ్యమైన ప్రాయశ్చిత్తము. ఇంతకంటే వేరు ప్రాయశ్చిత్తములేదు. ఇందుకు సందియములేదు.

13వ అధ్యాయము

కార్తికద్వాదశీమాహాత్మ్యము, సువీరశ్రుతకీర్తి కథ

వసిష్ఠుడిట్లు చెప్పెను. జనకరాజా ! కార్తికమాసమందు చేయదగిన ధర్మములను జెప్పెదను. నీవు స్వచ్ఛమైన మనస్సుతో వినుము. ఆ ధర్మము లన్నియు ఆవశ్యకములైనవి. రాజా! కార్తికధర్మములు మా తండ్రియైన బ్రహ్మచేత నాకుజెప్పబడినవి. అవియన్నియు చేయదగినవి చేయని యెడల పాపము సంభవించును. ఇది నిజము.సంసార సముద్రము నుండి దాట గోరువారును, నరకభయముగలవారును ఈ ధర్మములను తప్పక చేయ వలెను.

కార్తీకమాసమందు కన్యాదానము, ప్రాతస్స్నానము, శిష్టుడైన బ్రాహ్మణుని పుత్రునకు ఉపనయనము జేయించుటకు ధనమిచ్చుట విద్యాదానము, వస్త్రదానము, అన్నదానము ఇవి ముఖ్యములు. కార్తికమాసమందు ద్రవ్యహీనుడైన బ్రాహ్మణపుత్రునకు ఉపనయన మును జేయించ దక్షిణనిచ్చిన యెడల అనేక జన్మములలోని పాపములు నశించును.

తన ద్రవ్యమిచ్చి ఉపనయనము చేయించినప్పుడు ఆ వటువుచే చేయబడిన గాయత్రీ జపఫలములు వలన పంచమహాపాతకములు భస్మ మగును. గాయత్రీ జపము, హరిపూజ, వేద విద్యాదానము వీటి ఫలమును జెప్పుటకు నాకు శక్యముగాదు.

పదివేలు తటాకములను త్రవ్వించు పుణ్యమును, నూరు రావిచెట్లు పాతించిన పుణ్యమును, నూతులు దిగుడు బావులు నూరు బావులు త్రవ్వించిన పుణ్యమును, నూరు తోటలు వేయించిన పుణ్యమును ఒక బ్రాహ్మనున కుపనయనము చేయించిన పుణ్యములో పదియారవవంతుకు కూడసరిపోవు. కార్తిక మాసమందు ఉపనయనదానము జేసి తరువాత మాఘ మాసమందుగాని, వైశాఖమాసమందుగాని ఉపనయనమును జేయించవలయును.

సాధువులు శ్రోత్రియులును అగు బ్రాహ్మణుల కుమారులకు ఉపనయనము చేయించిన యెడల అనంత ఫలము గలదని ధర్మవేత్తలైన మునులు చెప్పిరి.

ఆ ఉపనయనములకు సంకల్పము కార్తికమాసమందు చేయవలెను. అట్లు చేసిన యెడల గలిగెడి ఫలమును జెప్పుటకు భూమియందుగాని, స్వర్గమందుగాని యెవ్వనికి సామర్థ్యము కలదు?

పరద్రవ్యము వలన తీర్థయాత్రయు దేవ బ్రాహ్మణ సంతర్పణము చేసిన యెడల ఆ పుణ్యము ద్రవ్యదాతకు గలుగును.

కార్తిక మాసమందు ధనమిచ్చి యొక బ్రాహ్మణునకు ఉపనయన మును వివాహ మును జేయించిన యెడల అనంత ఫలము కలుగును. కార్తికమాసమందు కన్యాదాన మాచరించువాడు తాను పాపవిముక్తుడగును. తన పితరులకు బ్రహ్మలోక ప్రాప్తి కలిగించిన వాడగును. ఓజనకరాజా! ఈ విషయమై పురాతనకథ యొకటి గలదు. చెప్పెదను, సావధానుడవై వినుము.

ద్వాపరయుగమున వంగదేశమున సువీరుడను రాజుకలడు. మిక్కిలి వీర్యశౌర్య ములు కలవాడు. ఆతడు దురాత్ముడు. ఆరాజు కొంతకాలమునకు దైవయోగము వలన దాయాదులచేత జయించబడినవాడై రాజ్యభ్రష్టుడై "అరోథవా ఏషా ఆత్మనోయత్పత్నీత" అను శ్రుత్యుక్త ప్రకారముగా భార్య అర్ధాంగి గనుక ఆమెను కూడా తీసికొని అరణ్యమునకు బోయి ధనము లేక జీవించుటకై చాలా దుఃఖపడుచుండెను.

ఆ యరణ్యమందు రాజును భార్యయు కందమూలాదులు భక్షించుచు కాలమును గడుపుచుండిరి. అట్లుండగా భార్య గర్భవతియాయెను. నర్మదాతీరమందు రాజు పర్ణశాలను నిర్మించెను. ఆ పర్ణశాలయందామె సుందరియైన ఒక కన్యను గనెను.

రాజు అరణ్య నివాసము, వన్యాహారము, అందు సంతాన సంభవము, సంతాన పోషణకు ధనము లేకుండుట మొదలైన వాటిని తలచుకుని తన పురాకృతపాపమును స్మరించుచు బాలికను కాపాడు చుండెను. తరువాత పూర్వపుణ్యవశముచేత ఆ కన్యక వృద్ధినొంది సౌందర్యముతోను లావణ్యముతోను ఒప్పియున్నదై చూచువారికి నేత్రానంద కారిణియై యుండెను.

ఆ చిన్నదానికి ఎనిమిది సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చినది. మనస్సుకు బహురమ్యముగా ఉన్నది. ఇట్లున్న కన్యకను జూసి యొక ముని కుమారుడు సువీరా ! నీ కూతురును నాకిచ్చి వివాహము చేయుమని యాచించెను. ఆమాటవిని రాజు మునికుమారకా ! నేను దరిద్రుడను గనుక నేను కోరినంత ధనమును నీవిచ్చితివేని ఈ కన్యను నీకిచ్చెదను. ఓ జనకమహారాజా ! ఈ మాటను విని మునికుమారుడు ఆ కన్య యందుండు కోరికతో రాజుతో ఇట్లనెను.

ఓ రాజా ! నేను తపస్సు చేసి సంపాదించి బహుధనమును నీకిచ్చెదను దానితో నీవు రాజ్యమందుండు సుఖములను బొందగలవని మునికుమారుడు చెప్పెను. ఆ మాటలను విని రాజు సంతోషించి అలాగుననే చేసెదననెను.

తరువాత మునికుమారుడు ఆ నర్మదాతీరమందే తపమాచరించి బహుధనమును సంపాదించి ఆ ధనమంతయు రాజునకిచ్చెను. రాజు ఆ ధనమంతయు గ్రహించి ఆనందించి తృప్తినొంది ఆ మునికుమారునకు తన కూతురినిచ్చి తనయొక్క గృహ్య సూత్రమందు చెప్పబడిన ప్రకారము వివాహము అరణ్యమునందే చేసెను.

ఆ కన్యయు వివాహము కాగానే భర్తవద్దకు చేరెను. రాజు కన్యా విక్రయ ద్రవ్యముతో తాను భార్యయు జీవించుచుండిరి.

రాజు భార్య తిరిగి యొక కుమార్తెను కనెను. రాజు దానిని జూసి సంతోషించి యీ సారి యీ కన్యకను విక్రయించిన యెడల చాలా ద్రవ్యము రావచ్చును. దానితో నాజన్మమంతయు గడచునని సంతోషించుచుండెను. రాజిట్లు తలచుచుండగా పూర్వపుణ్య వశముచేత ఒకయతీశ్వరుడు స్నానార్థము నర్మదానదికివచ్చి పర్ణశాలముందు ఉన్న రాజును, రాజు భార్యను, రాజు కూతురును జూచెను. చూసి కౌండిన్య గోత్రుడైన ఆ యతీశ్వరుడు దయతో ఓయీ నీవెవ్వడవు యీ అరణ్యమందు ఇప్పుడు ఎందుకు ఇట్లు న్నావు చెప్పుమని యడిగెను.

దారిద్ర్యముతో సమానమైన దుఃఖము, పుత్రమృతితో సమానమైన శోకము, భార్యవియోగముతో సమానమయిన వియోగ దుఃఖములేవు. కాబట్టి దారిద్ర్య దుఃఖముతో శాకమూల ఫలాదులను భుజింపుచు ఈ వనమందు నివాసము చేయుచు కాలము గడుపుచున్నాను.

ఈ యరణ్యమందే పర్ణశాలలో నాకు కుమార్తె కలిగినది. ఆ చిన్న దానిని యౌవనము రాగానే ఒక మునికుమారుని వలన బహు ధనమును గ్రహించి వానికిచ్చి వివాహముచేసి ఆ ధనముతో సుఖముగా జీవించు చున్నాను. ఇంక యేమివినగోరితివో చెప్పుము. ఇట్లు రాజు వాక్యమునువిని యతి ఇట్లనెను. రాజా! ఎంతపనిచేసితివి. మూఢుని వలె పాపములను సంపాదించుకొంటివి.

కన్యాద్రవ్యముచేత జీవించువాడు యమలోకమందు అసిపత్రవన మను నరక మందు నివసించును. కన్యాద్రవ్యముచేత దేవఋషి పితరులను తృప్తి జేయుచున్న వానికి పితృదేవతలు ప్రతిజన్మమందును ఇతనికి పుత్రులు కలుగకుందుగాక అని శాపమునిత్తురు. కన్యా ద్రవ్యముతో వృత్తిని సంపాదించి ఆవృత్తివల్ల జీవనముచేయు పాపాత్ముడు రౌరవ నరకమును పొందును.

సమస్తమయిన పాపములకు ప్రాయశ్చిత్తము చెప్పబడియున్నది. కాని కన్యా విక్రయ పాపమునకు ప్రాయశ్చిత్తము ఎచ్చటా జెప్పబడియుండలేదు. కాబట్టి ఈ కార్తికమాసమందు శుక్లపక్షమందు ఈ రెండవ కూతురు నకు బంగారు ఆభరణములతో అలంకరించి కన్యకను దానము ఇచ్చి వివాహము చేయుము.

కార్తికమాసమందు విద్యాతేజశ్శీలయుక్తుడయని వరునకు కన్యా దానము చేసిన వాడు గంగాదిసమస్త తీర్థములందు స్నానదానములు చేసెడి వాడు పొందెడి ఫలమును, యధోక్తదక్షిణాయుతముగా అశ్వమేధాది యాగములను జేసినవాడు పొందెడి ఫలమును బొందును.

ఇట్లు యతి చెప్పగా విని రాజు సకల ధర్మవేత్తయయిన యతీశ్వరునితో నీచుడై ధనాశతో ఇట్లనియె. బ్రాహ్మణుడా ఇదియేమి మాట. పుత్రదారాదులు, గృహక్షేత్రాదులు, వస్త్రాలంకారాదులు ఉన్నందుకు దేహమును సుఖపెట్టి భోగించవలెను గాని ధర్మమనగా యేమిటి? పుణ్యలోకమనగా ఏమిటి? దానమనగా ఏమిటి? ఫలమనగా ఏమిటి? ఎట్టైనా ధనమును సంపాదించి భోగించుట ముఖ్యము. నా యీ రెండవ కూతురును పూర్తిగా

ద్రవ్యమిచ్చువానికిచ్చి ఆ ద్రవ్యముతో సుఖభోగములను బొందెదను. నీకెందుకు నీ దారిని నీవుపొమ్ము.

ఆ మాటవిని యతిస్నానము కొరకు నర్మదానదికి పోయెను. తరువాత కొంతకాల మునకు ఆ యరణ్యమందే సువీరుడు మృతినొందగా యమదూతలు పాశములతో వచ్చి రాజు కట్టి యమలోకమునకు తీసికొని పోయిరి. అచ్చట యముడు వానిని జూసి కళ్లెఱ్ఱజేసి అనేక నరకములందు యాతనలనుబొందించి అసిపత్రవనమందు రాజును రాజుపితరులను గూడ పడవేయించెను. అసిపత్రమనగాకత్తులే ఆకులుగాగల వృక్షములతో గూడిన చిక్కనివనము.

ఈ సువీరుని వంశమందు శ్రుతకీర్తి యనువాడొకడు సమస్త ధర్మము లను నూఱు యజ్ఞములుచేసి ధర్మముగా రాజ్యపాలనము కావించెను. స్వర్గమునకు బోయి ఇంద్రాదులచేత సేవించబడుచుండెను. ఈ శ్రుతకీర్తిని సువీరుని పాపశేషముచేత స్వర్గము నుండ తాను నరకమునపడి యమ యాతనల నొందుచు యొకనాడు యిదియేమి యన్యాయము. పుణ్యము జేసిన నన్నుయమలోకమందుంచినారని విచారించుకుని ధైర్యముతో యమునితో నిట్లనియె.

సర్వమును దెలిసిన ధర్మరాజా ! నా మనవి వినుము. ఎంతమాత్ర మును పాప మును జేయని నాకు ఈనరకమెందుకు వచ్చినది? అయ్యో, ఋషీశ్వరులు చెప్పిన ధర్మములన్నియు వృధాగా పోయినవే. ఇదిగాక స్వర్గమందున్న నాకు నరకమునపడుట ఎందుకు కలిగినది?

శ్రుతకీర్తి యిట్లు చెప్పిన మాటలను విని యముడు పల్కెను. శ్రుత కీర్తి! నీవన్నమాట సత్యమేగాని నీవంశస్థుడు సువీరుడనువాడు ఒకడు దురాచారుడై కన్యా ద్రవ్యముచేత జీవించినాడు. ఆ పాపముచేత వాని పితరులైన మీరు స్వర్గస్థులైనను నరకమందున్నారు. తరువాత భూమి యందు దుష్టయోనులందు జన్మించెదరు.

శ్రుతకీర్తి వినుము. సువీరుని యొక్క రెండవ కుమార్తె ఉన్నది. నర్మదా నది తీరమందు పర్ణశాలలో తల్లివద్ద ఉన్నది. దానికింకను వివాహము కాలేదు. కాబ్టి నీవు నా ప్రసాదము వలన యీ దేహముతో అచ్చటికి బోయి అచ్చటనున్న మునులతో యీ మాటను జెప్పి కార్తికమాస మందు ఆ కన్యను యోగ్యుడైన వరునికిచ్చి కన్యాదానము పెండ్లిచేయుము.

కార్తికమాసమందు సర్వాలంకార యుక్తమయిన కన్యను వరునికిచ్చు వాడు లోకాధిపతి యగును. శాస్త్రప్రకారము కన్యాదానము ప్రశస్తము. అట్లు కన్యాదానము చేయుటకు కన్యా సంతానము లేనివాడు ఒక బ్రాహ్మణునకు ధనమిచ్చిన యెడల ధనదాత యును, లోకాధిపతియునగును. కన్యలు లేనివాడు రెండు పాడియావులనిచ్చి కన్యకను దీసికొని వరునికిచ్చి వివాహము చేసిన యెడల కన్యాదాన ఫలమును బొందును.

కాబట్టి నీవు శీఘ్రముగా పోయి బ్రాహ్మణులకు కన్యామూల్యము ఇమ్ము.దానిచేత నీ పితరులందరు తృప్తినొంది నిత్యము సంతోషింతురు. శ్రుతకీర్తి యమునిమాట విని అట్లేనని యమునకు వందనమాచరించి నర్మదాతీరమందున్న కన్యను సువర్ణాభరణము లతో కార్తిక శుక్లపక్షమందు ఈశ్వర ప్రీతిగా విధ్యుక్తముగా కన్యాదానము చేసెను. ఆ

పుణ్య మహిమచేత సువీరుడు యమపాశవిముక్తుడై స్వర్గమునకుబోయి సుఖముగా నుండెను. తరువాత శ్రుతకీర్తి పదిమంది బ్రాహ్మణ బ్రహ్మచారులకు కన్యా మూల్యమును యిచ్చెను. దానిచేత వాని పితరులందరు విగతపాపులై స్వర్గమునకుబోయిరి. తానును యథాగతముగా స్వర్గమును జేరెను.

కాబట్టి కార్తికమాసమందు కన్యాదాన మాచరించువాడు విగతపాపు డగును. ఇందుకు సందేహములేదు. కన్యామూలము యివ్వలేని వారు మాటతోనయినా వివాహము నకు సహాయము జేసిరేని వారి పుణ్యమునకు అంతములేదు. కార్తికమాసమందు కార్తిక వ్రతమాచరించువాడు హరిసాయుజ్యమును బొందును. ఇదినిజము. నా మాట నమ్ముము. ఈ ప్రకారముగా కార్తిక వ్రతమాచరించని వారు రౌరవనరకమునుబొందుదురు.

14వ అధ్యాయము

మాసచతుర్దశీమాహాత్మ్యము, మాసశివరాత్రివ్రత ఫలము

కార్తిక పూర్ణిమాదినమందు వృషోత్సర్గమును (ఆబోతు, అచ్చు పోయుట) చేయువానికి జన్మాంతరీయ పాపములుకూడా నశించును. కార్తిక వ్రతము మనుష్యలోక మందు దుర్లభము సులభముగా ముక్తినిచ్చునది కార్తిక పూర్ణిమనాడు పితృప్రీతిగా వృషోత్సర్గమును జేయువానికి కోటి మాఱులు గయాశ్రాద్ధమును జేసిన ఫలముగలుగును.

రాజా ! స్వర్గమందున్న పితరులు మన వంశమందెవ్వడైనను కార్తిక పూర్ణిమనాడు నల్లని గిత్తను, గిత్తదూడనులేక ఆబోతును విడుచునా, అట్లయిన మనము తృప్తిబొందుదు మని కోరుచుందురు.

ధనవంతుడు గాని దరిద్రుడు గాని కార్తిక పూర్ణిమ రోజున వృషోత్సర్గ మును జేయనివాడు యమలోకమందు అంధతమిశ్రమను నరకమును బొందును. కార్తిక పూర్ణిమ రోజున వృషోత్సర్గమును జేయక గయాశ్రాద్ధ మాచరించినను,ప్రతి సంవత్సరము తద్దినము పెట్టినను, పుణ్యతీర్థములు సేవించినను, మహాలయము పెట్టినను పితరులకు తృప్తిలేదు. వాటన్నిటికంటే కోడెదూడను అచ్చుపోయుట మిక్కిలి గొప్పది. గయాశ్రాద్ధము వృషోత్స ర్గము సమానమని విద్వాంసులు వచించిరి కాబట్టి కార్తికపూర్ణిమనాడు వృషోత్సర్గము సుఖమునిచ్చును.

అనేక మాటలతో పనియేమున్నది? కార్తికమాసమందు అన్నిపుణ్య ముల కంటే అధికమైన ఫలదానము చేయువాడు దేవృణ మనుష్యఋణ పితృఋణముల నుండి విముక్తుడగును.

కార్తిక పూర్ణిమనాడు దక్షిణతో గూడ ధాత్రీఫలమును (ఉసిరిగపండును) దానమిచ్చువాడు సార్వభౌముడగును. అనగా భూమికిప్రభువగును. కార్తికపూర్ణిమనాడు దీపదానమాచరించువాడు విగతపాపుడై పరమ పదము నొందును. కార్తికమాసమందు దీపదానమాచరించువాని మనోవాక్కాయ కృతపాపములన్నియు నశించును.

కార్తికపూర్ణిమనాడు ఈశ్వర లింగదానమాచరించువాడు ఈ జన్మ మందు అనేక భోగములననుభవించి ఉత్తర జన్మమందు సార్వభౌముడు అగును. ఈశ్వర లింగదానము వలన సమస్త పాపములు నశించును. పుణ్యము గలుగును. కార్తికమాసమందు

లింగదానము చేయక మిగిలిన ధర్మములు చేసినందున పాపములు ఎంత మాత్రమును కరిగిపోవు.(ఈశ్వరలింగము)(బాణము). కార్తికవ్రతము అనంత ఫలప్రదము. సామాన్యముగా దొరకనిది.కనుక కార్తికమాసమందు ఇతరుల అన్నమును భుజించుట, పితృవేషమును, తినగూడని వస్తువులను భక్షించుట, శ్రాద్ధాన్నమును సేవించుట అనగా భోక్తగానుండుట, తిలదానమును గ్రహించుట ఈ అయిదును విడువవలెను. కార్తికమాసమందు సంఘాన్నమును, శూద్రాన్నమును, దేవార్చకుల యన్నమును, అపరిశుద్ధాన్నమును, కర్మలను విడిచిపెట్టిన వాని అన్నమును, విథవాన్నమును భుజించరాదు.

కార్తికమాసమున అమావాస్యయందును, పూర్ణిమయందును, పితృ దినమందును, ఆదివారమందును, సూర్యచంద్రగ్రహణములందును రాత్రిభోజనము చేయరాదు. కార్తిక మాసము ఏకాదశినాడు రాత్రింబగళ్ళును, వ్యతీపాత వైధృతి మొదలైన నిషిద్ధదినములందును రాత్రి భుజించరాదు. అప్పుడు ఛాయానక్తమును జేయవలెనుగాని రాత్రి భోజనము చేయగూడదు. ఛాయానక్తమే రాత్రిభోజన ఫలమిచ్చును. కనుక రాత్రి భోజనముకూడని దినములందు కార్తిక వ్రతము చేయువాడు ఛాయానక్తమునే గ్రహించవలెను. ఛాయానక్తమనగా తన శరీరము కొలతకు రెట్టింపునీడ వచ్చినప్పుడు భుజించుట, ఇది నిషిద్ధదినములందు గృహస్థునకుఎల్లప్పుడు యతివిధవలకు ఛాయానక్తము విహితము.

సమస్త పుణ్యములనుయిచ్చు కార్తికమాసమందు నిషిద్ధదినములందు భుజించువాని పాపములు అనంతములగును. ఆ పాపవిస్తారము నేనెట్లు చెప్పగలను. చెప్పుటకు కూడా అశక్తుడను. కాబట్టి విచారించి కార్తిక వ్రతమును ఆచరించవలెను. కార్తిక మాసమందు **1.**తలంబుకొనుట, **2.**పగలు నిద్రయు **3.** కంచుపాత్రలో భోజనము **4.** మఠాన్నభోజనము **5.** గృహమందుస్నానము **6.** నిషిద్ధదినములందు రాత్రిభోజనము **7.** వేదశాస్త్రనింద యీ ఏడునుజరుపగూడదు. తైలాభ్యంగము తలంటుకొనుట.

కార్తికమాసమందు శరీరసామర్థ్యముండియు, గృహమందు ఉష్ణోదక స్నానమాచరించిన యెడల ఆ స్నానము కల్లుతో స్నానమగునని బ్రహ్మదేవుడు చెప్పెను. తులయందు రవియుండగా కార్తికమాసమందు నదీస్నానము ముఖ్యము. సర్వశ్రేష్ఠము. తులారాశిలో సూర్యుడు ప్రవేశించినది మొదలు నెలరోజులు నదీస్నానమే చేయవలెను. అట్లు నదియుండనిచో తటాకమందుగాని, కాలువలందుగాని,బావులవద్దగాని స్నానము చేయ వలెను. తటాక కూపములందు స్నాన సమయమున గంగాప్రార్థన చేయవలెను. ఇది గంగయందును, గోదావరి యందును, మహానందులయందును అవసరము. (లేక) గంగా గోదావరి మొదలైన నదులు సన్నధిలో లేనప్పుడు తటాకస్నానము కర్తవ్యము. గంగకు నమస్కరింపవలెను.

కార్తికమాసము ప్రాతస్నానమాచరించనివాడు నరకమందు యాతనలను అనుభవించి తరువాత చండాలుడైపుట్టును. గంగాది సమస్త నదులను స్మరించి స్నానము చేసి సూర్యమండలగతుడైన హరినిధ్యానించి హరిచరిత్రను విని గృహమునకు వెళ్ళవలెను.

పగలు చేయదగిన వ్యాపారములన్నియు చేసికొని సాయంకాలము తిరిగి స్నానముచేసి ఆచమించి పూజాస్థానమందు పీఠముంచి దానియందు శంకరుని ఉంచి

పంచామృతములతోను, ఫలోదకములతోను, కుశోదకముతోను మహాస్నానము చేయించి షోడశ ఉపచారములతోను పూజించవలెను. తరువాత శంకరుని ఆవాహనము చేయవలెను. శంకరాయ ఆవాహనం సమర్పయామి. తరువాత 2. వృషధ్వజాయ ధ్యానం సమర్ప యామి. 3. గౌరీ ప్రియాయపాద్యం సమర్పయామి 4.లోకేశ్వరాయ అర్ఘ్యం సమర్పయామి. 5. రుద్రాయ ఆచమనీయం సమర్పయామి. 6. గంగాధరాయ స్నానం సమర్పయామి 7. ఆశాంబరాయ వస్త్రం సమర్పయామి. జగన్నాధాయ ఉపవీతం సమర్ప యామి. 9. కపాలధరిణే గంధం సమర్పయామి. 10.ఈశ్వరాయ అక్షతాన్ సమర్ప యామి. 11.పూర్ణగుణాత్మనే పుష్పం సమర్పయామి. 12.తేజోరూపాయ దీపం సమర్ప యామి. 13. లోకరక్షాయ నైవేద్యం సమర్పయామి. 14.లోకసాక్షిణే తాంబూలం సమర్ప యామి. 15. భవాయ ప్రదక్షిణం సమర్పయామి. 16. కపాలినే నమస్కారం సమర్ప యామి. ఈ ప్రకారముగా షోడశోపచారములచేత శంకరుని పూజింపవలెను.

పైన జెప్పిన నామములతో భక్తితో పూజించి మానమంతయు సహస్ర నామముల చేత నిత్యము పూజించి పూజావసానమందు (మంత్రము) శ్లో॥ పార్వతీకాంత దేవేశ పద్మజార్చ్యాంఘ్రిపంకజ॥ అర్ఘ్యంగృహాణదైత్యా రేదత్తం చేదముమాపతే" అను మంత్రముతో అర్ఘ్యము నివ్వవలెను. ఇట్లు భక్తితో చేయువాడు ముక్తుడగును. సంశయములేదు.

రాజా! తనశౌక్తి కొలది దీపమాలలను సమర్పించి శక్తివంచన చేయక బ్రాహ్మణులకు దానమివ్వవలెను. ఈప్రకారము కార్తికమాసమంతయు బ్రాహ్మణులతో గూడి నక్తవ్రతమును జేయువాడు వేయి సోమయాగములు, నూరువాజపేయయాగములు, వేయి అశ్వమేధయాగములు చేసిన ఫలములు బొందును.

కార్తికమాసమునందీప్రకారముగా మాసనక్త వ్రతమాచరించువాడు పాపములను సమూలముగా పరిహరించుకొనునని నారదాదులుచెప్పిరి. కార్తికమందు మాస నక్త వ్రతమువలన పుణ్యమధికమగును. సమస్త పాపములునశించును. ఇందుకు సందేహము లేదు. కార్తికమాసమున చతుర్దశి యందు పితృప్రీతి కొరకు బ్రాహ్మణునకు భోజనమును బెట్టిన యెడల పితరులందరు తృప్తినొందుదురు.

కార్తికమాసమున శుక్ల చతుర్దశియందు ఔరసపుత్రుడు తిలతర్పణ మాచరించిన యెడల పితృలోకస్థులయిన పితరులు తృప్తినొందుదురు. కార్తిక మాసమందు చతుర్ధశినాడు ఫలదానమాచరించువాని సంతతికి విచ్ఛేదము గలుగదు. సందేహములేదు.

కార్తికమాసమందు చతుర్దశినాడు ఉపవాసమాచరించి శంకరుని ఆరాధించి తిలదానమాచరించువాడు కైలాసమునకు ప్రభువగును. సమస్తపాపములను పోగొట్టునదియు, సమస్త పుణ్యములను వృద్ధిపరచునదియు అయిన కార్తిక వ్రతమును జేయువాడు విగతపాపుడై మోక్షమొందును.

పవిత్రకరమైన యీ అధ్యాయమును భక్తితో వినువారు సమస్త పాతకములకు ప్రాయశ్చిత్తమును జేసికొన్నవారగుదురు.

15వ అధ్యాయము

కార్తికదీపమాలార్పణ మహిమా, కర్మనిష్ఠ చరితము

ఓ జనకమహారాజా ! తిరిగి కార్తిక మాహాత్మ్యమును జెప్పెదను. భక్తితో వినుము. విన్నవారికి పాపములు నశించును. పుణ్యము గలుగును. కార్తికమాసమందు హరిముం దఱ నాట్యము చేయువాడు విగతపాపుడై హరిమందిర నివాసియగును. కార్తికమాసమందు ద్వాదశినాడు హరికి దీపమాలార్పణ చేయువాడు వైకుంఠమునకుబోయి సుఖించును.కార్తిక మాసమున శుక్లపక్షమందు సాయంకాలమందు హరిని పూజించువాడు స్వర్గాధిపతి యగును.

కార్తికమాసమందు నెల రోజులు నియతముగా విష్ణ్వాలయమునకు దర్శనార్థము పోవువాడు ఒక్కొక్క అడుగునకు ఒక్కొక్క అశ్వమేధయాగ ఫలమును బొందును. సందేహములేదు.

కార్తికమాసమందు హరిసన్నిధికిపోయి హరిని దర్శించువాడు విష్ణు సాలోక్యముక్తిని పొందును. కార్తికమాసమందు విష్ణ్వాలయ దర్శనార్థము వెళ్ళనివాడురౌరవ నరకమును, కాలసూత్రనరకమును పొందును. కార్తికశుద్ధ ద్వాదశి హరిబోధిని గనుక ఆ రోజున పూజచేసిన పుణ్యమునకు అంతములేదు.

కార్తిక శుక్లద్వాదశినాడు బ్రాహ్మణులతో గూడి భక్తితో హరిని గంధములతోను, పుష్పములతోను, అక్షతలతోను, ధూపముతోను, దీపములతోను, ఆజ్యభక్ష్య నైవేద్యముల తోను పూజించువాని పుణ్యమునకు మితిలేదు. కార్తికశుద్ధ ద్వాదశినాడు విష్ణ్వాలయ మందుగాని, శివాలయమందుగాని లక్షదీపములను వెలిగించి సమర్పించినవాడు విమానమెక్కి దేవబృందము చేత కొనియాడబడుచు విష్ణులోకమునకు జేరి సుఖించును.

కార్తికమాసము నెలరోజులు దీపమును బెట్టలేని వాడు శుద్ధద్వాదశి నాడును, చతుర్దశినాడును, పూర్ణిమనాడును మూడు రోజులుపెట్టవలెను. కార్తికమాసమందు దేవసన్నిధిలో ఆవుపాలు పితుకునంతకాలము దీపము నుంచిన యెడల పుణ్యవంతు డగును.

కార్తికమాసమందు హరి సన్నిధిలో ఉంచిన ఇతరులు పెట్టిన దీప మును బాగుచేసి వెలిగించినవాడు పాపములేనివాడు అగును.

కార్తిక మాసమందు పరుడు వెలిగించిన దీపము నశించినంతలో దానిని తిరిగి వెలిగించువాడు దారుణములయిన పాపములను నశింప జేసికొనును. ఈవిషయ మందొక పూర్వపు కథగలదు. విన్నంతనే పాపములు నశించును. సావధానముగా వినుము. పూర్వమందు సరస్వతీ తీరమందు సృష్టిమొదలు పూజానైవేద్యములు లేక జీర్ణమైన విష్ణ్వాలయ మొకటి గలదు. కార్తిక స్నానార్థము కర్మనిష్ఠుడనునొక యతీశ్వరుడు ఆ సరస్వతీనదీ తీరమునకు వచ్చెను.

సరస్వతీతీరానికి వచ్చి ఇది ఏకాంతముగా తపస్సుకు అనుకూల ముగా ఉన్నదని యెంచి ఆ జీర్ణాలయమందు ధూళినితుడిచి జలమును ప్రోక్షించి దగ్గరనున్న గ్రామమునకు

పోయి నూనెదెచ్చి పం(డెండు దీప పా(తలనుతెచ్చి దీపములువెలిగించి హరికి సమర్పించి యతి తపస్సమాధిలో నుండెను.

యతీశ్వరుడిట్లు చేయుచుండగా కార్తికశుద్ధ ద్వాదశినాడురా(తి ఒక ఎలుక ఆహారము కొరకు తిరుగుచు విష్ణువునకు (పదక్షిణముజేసి మెల్లగా దీపముల సన్నిధికి జేరెను. ఎలుకవచ్చి తనతోడనే జ్వాల తగ్గిపోయి కేవలము వత్తితో గూడియున్న పా(తను జూసి దాని దగ్గరను జ్వాలతో గూడిన వర్తిని జూచి అందున్న నూనెను భక్షించి దానిని తీసికొని జ్వాలలేని వర్తినిగూడ (గహించవలను. అంతలో జ్వాలతోయున్న వర్తి సంపర్కము వలనజ్వాలలేని వర్తియుమండెను. రెండును వెలుగగా వేడిచేత నూనె (తాగుటకు వీలులేక విడిచెను.

కార్తిక శుద్ధ ద్వాదశినాడు హరిసన్నిధిలో యతీశ్వరుడు వెలిగించిన దీపమును నశించిన దానిని యెలుక తిరిగి వెలిగించినది. తరువాత పూర్వ పుణ్యవశముచేత ఆ రా(తియే అచ్చటనే మృతినొంది ఎలుకదేహమును వదిలి దివ్యదేహధారియాయెను. అంతలోనే యతి సమాధిని విడిచి అయ పూర్వపురుషుని జూచెను. చూచి నీవెవ్వడవు. ఇచ్చటికెందుకు వచ్చితివి అని అడిగెను. ఆ మాటవిని ఉద్భూతపురుషుడు తిరిగి యతితో ఇట్లనియె.

పాపరహితా! నేను ఎలుకను, గడ్డిలోగింజలను భక్షించు దానను, నిత్యము ఈదేవాలయమందుండుదానను. ఎలుకనై యున్న నాకిప్పుడు దుర్లభమైన మోక్షము సంభవించినది. ఇదియే పుణ్యముచేతగలిగినదో నాకు తెలియదు. పూర్వమందు నేనెవ్వ డను? ఏమిపాపమును జేసితివి? ఏపాపము చేత ఈ మూషకత్వము నాకు (పాప్తించినది? ఈ విషయమం తయు సర్వజ్ఞులైన మీరు చెప్పదగియున్నారు. మీకునేను దాసుడను. శిష్యుడను. దయకు పా(తుడను.

ఆ మాట విని యతి జ్ఞాననే(తముతో సర్వమునువిచారించి ఉద్భూత పురుషునితో ఇట్లని చెప్పదొడగెను. యతి ఇట్లనెను. ఓయీ ! నీవు పూర్వ మందు బాహ్లికదేశమందు జైమినిగో(తసంజాతుడవు. (బాహ్మణుడవు. నిత్యము కుటుంబ పోషణపరాయణుడవు. బాహ్లికుడను పేరు గలవాడవు.

స్నాన సంధ్యలనువిడిచి నిత్యము ఆశతో వ్యవసాయమును జేయుచు వివేకములేక (బాహ్మణులను నిందించెడివాడవు. దేవపూజలను వదలి నిత్యము (శాద్ధభోజనమును దినుచు భోజనము నిషిద్ధ దినములందును రా(తింబగళ్ళు భుజించుచున్నవాడవు. స్నాన సంధ్యావందన తపస్సులను జేయువారిని చూచి నవ్వుచు నిందించువాడవు.

నీకు సుందరియైన భార్యయుండెడిది. ఆమెకు సహాయము కొరకు నిరంతరము శూ(ద(స్త్రీని ఇంటివద్ద పనులకు ఉంచుకుని మతిహీనుడవై నిరంతరము దానితో మాట్లాడుచు దానిని తాకుచు హాస్యములాడుచు దానిని పోషించుచుండి నీ పిల్లలకు దానిచేత అన్నమునుబెట్టించుచు కన్యను అమ్ముకొనియు శూ(దులకు చల్ల,పెరుగు, పాలు, నెయ్యి అమ్ముకొనియు ధనార్జనపరుడవై యుంటివి.

ఈ (పకారముగా బహు (ద్రవ్యమును సంపాదించి ఆ (ద్రవ్యమును భూమియందు దాచి చివర మృతినొందితివి. ఇట్టిపాతకములచేత నరక మనుభవించి తిరిగి

భూమియందు మూషఖముగా జన్మించి ఈ దేవాలయ మందుండి దేవద్రవ్యమును హరించుచు దీపపాత్రలోని తైలమును త్రాగు చుంటివి. దైవవశము వలన ఈ దినమందు నాచేత పెట్టబడిన దీపమును నశించిన దానిని నీవు వెలిగించితివి గనుక ఆ పుణ్యముచేత మూషకత్వము పోయి దివ్యరూపము గలిగినది. ఇక హరిభక్తి గలిగి శాశ్వతముగా వైకుంఠ మందు ఉందువు.

ఈ ప్రకారముగా యతిచెప్పిన మాటను విని ఉద్భూతపురుషుడు యతికి నమస్కరించి ఆజ్ఞ తీసికొని పాపములను నశింపజేయు సరస్వతీ నదికిపోయి త్రయోదశి, చతుర్దశి, పూర్ణిమ యీ మూడు దినములందు స్నానముచేసి ఆ మహిమచేత జ్ఞానవంతుడై ప్రతి సంవత్సరము కార్తిక వ్రతమును జేసి తన్మహిమవలన అంతమందు సాయుజ్యముక్తి బొందెను.

కాబట్టి కార్తికశుద్ధ ద్వాదశినాడు భగవత్పరాయణుడై స్నానదాన పూజా దీపమాలార్పణాదికమును జేయువాడు హరికి ప్రియుడై పాపముక్తుడై సాయుజ్యపదము పొందును.

16వ అధ్యాయము

స్తంభదీపదానమహిమా, ఉద్భూతపురుష వృత్తాంతము

వశిష్ఠుడిట్లు పలికెను. దామోదరునకు ప్రీతికరమైన ఈ కార్తిక వ్రత మును జేయనివాడు కల్పాంతము వరకు నరకమొందును. కార్తికమాసము నెలరోజులు నియమముగా తాంబూలదానము చేయువాడు జన్మాంతర మందు వాస్తవముగా భూమికి ప్రభువగును. కార్తికమాసమందు నెల రోజులు పాడ్యమి మొదలు ఒక్కొక్క ఈపమును హరి సన్నిధిలో వెలిగించిన వాడు పాపాలను పోగొట్టుకొనును. వైకుంఠమునకు బోవును.

కార్తికమాసమందు పూర్ణిమనాడు సంతానమును గోరి సూర్యునుద్దే శించి స్నానముదానము చేయవలెను. అనగా అట్లు చేసిన యెడల సంతా నము గలుగునని భావము. కార్తికమాసమందు హరిసన్నిధిలో టెంకాయ దానమను దక్షిణ తాంబూల సహితముగా చేయువానికి సంతానవిచ్ఛేదము ఉండదు. రోగము ఉండదు. దుర్మరణము ఉండదు.

కార్తికమాసమందు పూర్ణిమనాడు హరి ఎదుట స్తంభదీపమును బెట్టు వాడు వైకుంఠపతి యగును. కార్తికమాసమందు హరిసన్నిధిలో స్తంభదీపము అర్పణచేసిన వానికి గలిగెడి పుణ్యమును జెప్పుటకు నాతరముగాదు. కార్తిక మాసమందు పూర్ణిమ రోజున స్తంభదీపమును జూచువారిపాపములు సూర్యోదయమందు చీకట్లవలె నశించును.

కార్తికమందు స్తంభమును సమర్పించనివాడు నరకమునుండి విడుదలగాడు. స్తంభదీపమును శాలిధాన్యము, వ్రీహిధాన్యము, నువ్వులు ఉంచి దీపము పెట్టవలెను.

శిలతోగాని, కఱ్ఱతోగాని స్తంభమును జేయించి దేవాలయము ఎదుట పాతి దానిపైన దీపమును బెట్టువాడు హరికి ప్రియుడగును. ఈ స్తంభ విషయమై పూర్వకథ గలదు. చెప్పెదను వినుము.

మతంగమహాముని ఆశ్రమము అనేక వృక్షాలతో కూడినది ఒకటి గలదు. అందొక విష్ణ్వాలయము గలదు. ఆ ఆలయముచుట్టును వనముండెను. కార్తిక వ్రతపరాయణులై మునీశ్వరులచ్చటికివచ్చి విష్ణువును షోడశోప చారములతోను మాసమంతయును పూజించిరి. వారు అత్యంత భక్తియుక్తులై హరిద్వారములందు దీపమాలలను సమర్పించిరి. వ్రతములు చేసిరి. అందులో ఒకముని ఇట్లు పలికెను. మునీశ్వరులారా వినుడు. కార్తికమాసమందు శివుని ముందు స్తంభదీపమును ఉంచువాడు వైకుంఠ లోకనివాసియగును.

కాబట్టి మనము ఆలయమునస్తంభదీపమును బెట్టుదము. ఈ దినము కార్తికపూర్ణిమ అయివున్నది. ఈ దినము సాయంకాలము స్తంభ దీప దానము హరికత్యంత ప్రియము. స్తంభమును జేయించి కార్తికమాస పూర్ణిమనాడు సాయంకాలమందు దానియందు దీపమును బెట్టువారి పాపములు నశించి వైకుంఠలోకమును పొందెదదరు. వారందరు ఆ మాట విని స్తందీపమును సమర్పించుట యందు ప్రయత్నము జేసిరి.

ఓ రాజా ! ప్రయత్నించి దేవాలయము ముంగిట దగ్గరలో కొమ్మలు, ఆకులులేని ఒక వృక్షము యొక్క మొద్దును జూచిరి. కార్తికవ్రత సముత్సాహులైన వారందరు కలసి ఆస్థాణువునందు శాలివ్రీహితిలసమేతముగా దీప మును నేతితో వెలిగించి ఆనందించి తిరిగి దేవాలయమునకు వచ్చి హరి కథను చెప్పికొనుచుండిరి.

కథచెప్పికొనుచుండగా దేవాలయము ఎదుటచటచట అనే శబ్దములు గలిగి స్తంభదీపము నశించి అందరు చూచుచుండగనే ఆస్థాణువంతయు పగిలి భూమియందు పడెను. అందుండి దేహమును ధరించిన ఒక పురుషుడు బయలువెడలెను. అంతమునీశ్వరులు కథను చాలించి దేవాలయము నుండి బయటకు పోయి చూచి ఆశ్చర్యమొంది అయ్యో అయ్యో యని ధ్వనిచేయుచు యొక పురుషునిజూసి ఇట్లనిరి.

ఓయీ ! నీవెవ్వడవు? ఏ దోషముచేత మొద్దుగానున్నావు? ఆ విషయము నంతయు త్వరగా చెప్పుము.

రాజా! వారిట్లు అడుగగా వాడు వారికి దండప్రణామము ఆచరించి సంతోషముతో అంజలిపట్టి ఇట్లని చెప్పదొడగెను. ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా! నేను పూర్వమందు బ్రాహ్మణుడను. రాజ్యమును పాలించువాడను, ధనము, గుఱ్ఱములు, ఏనుగులు, రథములు, కాల్బంటులు మొదలైన సమస్త సంపత్తులు గలిగియు దయాశూన్యుడనై దుష్టవర్తనగలవాడనైతిని.

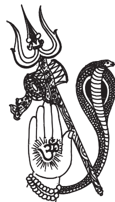
నేను వేదశాస్త్రములను జదువలేదు. హరిచరిత్రను వినలేదు. తీర్థ యాత్రకు పోలేదు. స్వల్పమైనను దానము చేయలేదు. దుర్బుద్ధితో పుణ్య కర్మచేయలేదు. నిత్యము నేను ఉన్నతాసనమందు కూర్చుండి వేదవేత్తలు, సదాచారవంతులు, పుణ్యపురుషులు, దయావంతులు, సదాశ్రయకాములు అగు బ్రాహ్మణులను నాముందు నీచాసనములందు కూర్చుండ నియోగించి వారికి అభిముఖముగా పాదములను చాచియుండువాడును. వారికెన్నడను ఎదుర్కొని నమస్కారములు చేయలేదు. వారి ఇష్టార్థములను యివ్వనూ లేదు.

సర్వకాలమందును వారికెన్నడును ఏ దానమును యివ్వలేదు. ఒకవేళ ఎప్పుడైనను దానమివ్వక తప్పనియెడల ధనములేకుండ ధారాదత్తముచేసి తరువాత ధనము ఇచ్చి యుండలేదు. శాస్త్రశ్రవణ సత్స్వభావ సంపన్నులు వచ్చి రాజును గనుక నన్ను యాచించు వారు. అప్పుడు సరే యిచ్చెదనని చెప్పుటయే గాని యిచ్చుటలేదు. నిత్యము బ్రాహ్మణుల వద్ద ధనమును పుచ్చుకొని స్వకార్యములను జేసికొనువాడను, మరల వారికి తిరిగి ఇచ్చుట లేక ఉండెడివాడను. నేనిట్లు దుర్బుద్ధితో దినములు గడిపితిని. ఆ దుష్కృత కర్మచేత చచ్చి నరకమందనేక యాతనలను అనుభవించి తిని.

తరువాత భూమికివచ్చి ఏబది రెండువేల మారులు కుక్కగా జన్మించితిని. అనంతరము పదివేల మారులు కాకిగా పుట్టితిని. ఆవల పదివేల మారులు తొండగా జన్మించితిని. పిమ్మట పదివేల మారులు పురుగుగా నుండి మలాశినైయుంటిని. ఆ తరువాత కోటిమారులు వృక్షముగా నుంటిని. చివరకు కోటిమారులు స్థాణువు (మొద్దు)గా కాలము గడుపు చుంటిని. ఇట్లనేక విధములుగా పాపకర్ముడనైన నాకిప్పుడు దుర్లభమైన ముక్తి కలిగినది. దీనికి కారణము నాకు తెలియదు గాన సర్వభూతదయా వంతులగు మీరు చెప్పుదురు గాక. మీ దర్శనము వలన నాకు జాతిస్మృతి గలిగినది. ఓ మునీశ్వరు లారా నా పూర్వపాపమిట్టిదని పలికివాడూర కుండెను. మునీశ్వరులిట్లు విని వారిలో వారు యిట్లు చెప్పుకొనసాగిరి. కార్తిక మాసఫలము యథార్థమయినది. ప్రత్యక్షమోక్ష మిచ్చునది. రాతికి కొయ్యకు గూడ మోక్షమిచ్చినది. అందును ఈ పూర్ణిమ సమస్త పాతకము లను నశింపజేయును.

ఆ పూర్ణిమయందును స్తంభదీపము చాలా సుఖప్రదము. కార్తిక పూర్ణిమనాడు పరులచే ఉంచబడిన దీపమువలన ఎండిన మొద్దుముక్తి నొందెను. మొద్దయినను కార్తికమాసమందు దేవసన్నిధిలో దీపమును పెట్టిన యెడల పాపమునశించి దయాళు వయిన దామోదరునిచేత మోక్ష మొందించబడినది. ఇట్లు వాదమునుజేయు వారితో ఉద్భూతపురుషుడు తిరిగి యిట్లనియె.

జ్ఞానవేత్తలయిన మునీశ్వరులారా ! దేనిచేత మోక్షము కలుగును? దేనిచేత బద్ధుడగును? దేనిచేత ముక్తుడగును? దేనిచేత ప్రాణులకు ఇంద్రి యములు గలుగును? మోక్షప్రాపకమైన జ్ఞానమెట్లుగలుగును? ఈ సర్వ మును నాకు జెప్పుడు. వాడిట్లు అడుగగా మునీశ్వరులు అంగీరసమువిని వానికి సమాధానము జెప్పుమని నియోగించిరి. ఆయనయు వారితో సరేనని వానితో ఇట్లు చెప్పసాగెను.

17వ అధ్యాయము

అంగీరసోక్తతత్త్వబోధ, పార్వత్యా శ్రీ శంకరోక్తజ్ఞానబోధ

అంగీరసుడిట్లనెను. ఓయీ! కర్మబంధముక్తులు, కార్య కారణములు, స్థూల, సూక్ష్మములు, ఈ జంటల సంబంధమే దేహమనబడును. నీవడిగిన యీ విషయము పూర్వమందు కైలాసపర్వతమున పార్వతికి శంకరుడు చెప్పెను. దానిని ఇప్పుడు నీకు నేను జెప్పెదను. ఇతర చింతనుమాని వినుము.

నీవడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమును జెప్పెదను వినుము. జీవుడనగా వేరెవ్వడును లేడు. నీవే జీవుడవు. నేను యెవ్వడనంటే నేను ఆ బ్రహ్మనే అయి ఉన్నాను. ఇందుకు సందేహములేదు. దేహమేననెడి బుద్ధిని విడిచి నిత్యమైన ఆత్మను గూర్చి చింతింపుము.

ఉద్భూతపురుషుడిట్లడిగెను. మునీశ్వరా ! మీరు చెప్పినరీతిగా వాక్యార్థ జ్ఞానము నాకు గలుగలేదు. కనుక అహంబ్రహ్మేతి (నేను బ్రహ్మనను) వాక్యార్థమును ఎట్లు తెలిసికొనగలను. ఈ వాక్యార్థబోధకు హేతు వయిన పదార్థజ్ఞానము నాకు తెలయలేదు. కాబట్టి విమర్శగా చెప్పగోరెదను. ఆత్మ అంతఃకరణమునకు, తద్వ్యాపారములకు సాక్షియు, చైతన్యరూపియు, ఆనందరూపియు, సత్యస్వరూపమునై వున్నది. ఇట్టి ఆత్మను నీవెందుకు తెలుసుకొనుటలేదు.

సచ్చిదానందస్వరూపుడును, బుద్ధికి సాక్షియునయిన వస్తువునే ఆత్మగా తెలిసి కొనుము. ఈ దేహమే ననెడి బుద్ధిని విడిచి నిత్యమైన ఆత్మను గూర్చి చింతింపుము.

దేహము ఘటమువలె రూపముగల్గిన పిండము గనుక ఇది ఆత్మ గాదు. ఇదిగాక ఈ దేహము ఘటమువలె ఆకాశాది పంచమహాభూతముల వలన బుట్టినది. గనుక దేహము వికారముకలది ఆత్మగాదు. ఇట్లే ఇంద్రియములు ఆత్మగావని తెలసికొనుము. అట్లే మనస్సులు బుద్ధిప్రాణములు, ఆత్మ వస్తువులుకావు.

దేహేంద్రియాదులన్నియు ఎవని సాన్నిధ్యము వలన ప్రకాశించి పనిచేయు చున్నవో అట్టి వానిని ఆత్మగా ఎరుగుము. అనగా అతడే నేనని = ఆత్మయని తెలిసి కొనుమనిభావము. లోపలికి మలచుకొనబడిన ఇంద్రియా లతో తెలియదగిన దానికి ప్రత్యక్ అనిపేరు. ఇనుమును అయస్కాంత మణివలె తాను వికారిగాక బుద్ధ్యాదులను చలింపజేయునది ఏది కలదో అది నేను = ఆ బ్రహ్మనని తెలిసికొనుము.

ఎవనియొక్క సాన్నిధ్యమాత్రముచేత జడములైన=కదలికలేని దేహేంద్రి యమనః ప్రాణములు జన్మలేని ఆత్మవలె కదలిక కలిగి ప్రకాశించుచున్నవో ఆ బ్రహ్మను నేను అని తెలిసికొనుము. ఎవ్వడు వికారిగాక సాక్షియై స్వప్నమును, జాగరమును, సుషుప్తిని, వాటియొక్క ఆద్యంతములను నేను సాక్షి అని తెలసికొనుచున్నాడో అది బ్రహ్మ అని తెలిసికొనుము. ఘటమును ప్రకాశింపజేయు దీపము ఎట్లు ఘటముకంటే భిన్నమో అట్లుగానే దేహాదు లను బ్రకాశింపజేయు బోధరూపుడైన నేను ఆత్మఅని తెలిసికొనుము.స

ఎవ్వడు సర్వప్రియుడై నీయొక్క పుత్రమిత్ర ప్రియాప్రియాది భావము లను ద్రష్టగా జూచునో వాడే నేనని బ్రహ్మ అని తెలసికొనుము.

నిత్యము యెన్నిమారులు చూచినను పరమప్రేమకు=నిత్యానందము నకు స్థానమయినదే బ్రహ్మ అదేనేనని తెలిసికొనుము. సాక్షియు బోధ రూపుడగు వాడే నీవని యెఱుగుము, సాక్షిత్వమును, జ్ఞానరూపత్వమును అవికారియగుట ఆత్మకే గలవు.

దేహేంద్రియ మనః ప్రాణాహంకారములకంటే వేరయినవాడును **1.** పుట్టుట = జనిమత్వ **2.** ఉండుట = అస్తిత్వం **3.** వృద్ధిగతత్వ=పెరుగుట **4.** పరిణామత్వ = పరిణామముచెందుట **5.** కృశించుట **6.** నశించుట ఈ యాఱు వికారములు లేనివాడు. వికారములు ఈ **6** భావాలు లేనిది బ్రహ్మ.

త్వం పదార్ధమును ఇట్లు నిశ్చయించుకొని వ్యాపించుస్వభావముచేత సాక్షాద్విధి ముఖముగాను తచ్ఛబ్దార్ధమును దెలిసికొనవలయును. శ్లో॥ అత ద్వ్యావృత్తిరూపేణ సాక్షాద్విధిముఖేనచ । వేదాంతానాం ప్రవృత్తిస్స్యాత్ ద్విరా చార్య సుభాషితమ్ ॥ తచ్ఛబ్దమునకు బ్రహ్మ అర్ధము. అతచ్ఛబ్దమునకు బ్రహ్మాణ్యము ప్రపంచమర్ధము. వ్యావృత్తియనగా ఇదిగాదని ఇదిగాదని నిరసించుట అనగా ఇది బ్రహ్మగాదిది. బ్రహ్మగాదని దేహేంద్రియాదులను నిరసించగా మిగిలినది బ్రహ్మయని భావము సాక్షాద్వి దిముఖమనగా సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ అను వాక్యములతో బ్రహ్మ సత్యజ్ఞానానంద స్వరూపుడని తెలిసికొనవలయునని భావము. ఆత్మ సంసారలక్షణ విశిష్టముగాద నియు, సత్యస్వరూపమనియు, దృష్టిగోచరము గాదనియు, తమస్సుకు పైదనియు, అనుపమానంద రూపమనియు, సత్యప్రజ్ఞాది లక్షణయుత మనియు, పరిపూర్ణమనియు చెప్పబడును. అతద్వ్యావృత్తి రూపముగాను, సాక్షాద్విధిముఖముగాను దెలిసికొనదగిన ఆత్మస్వరూపము ఇదియేనని అర్ధము.

వేదములచేత ఎవ్వడు సర్వజ్ఞుడనియు, సర్వేశ్వరుడనియుసంపూర్ణ శక్తివంతు డనియు చెప్పబడుచున్నాడో చెప్పబడినదో ఆ వస్తువే బ్రహ్మయని తెలిసికొనుము. నేనను నదియు బ్రహ్మయనునదియు ఒకేఅర్ధము కలిగినవి. వేదములందు ఎవ్వనికి "తదను ప్రవిశ్య" ఇత్యాది వాక్యములచేత జీవాత్మ రూపముచేత ప్రాణులందు ప్రవేశమున్ను, ఆ జీవులను గుఱించి నియంతృత్వమున్ను జెప్పబడుచున్నదో వాడే బ్రహ్మయని తెలిసి కొనుము.

వేదములందు ఎవ్వనికి కర్మఫలప్రదత్వము, జీవకారణకర్తృత్వము జెప్పబడినదో వాడే బ్రహ్మయని తెలిసికొనుము. ఈ ప్రకారముగా "తత్ త్వం" అనుపదములు రెండును నిశ్చయించబడినవి. తత్ అనగాబ్రహ్మము, త్వం అనగా జవుడు, అనగా నీవె బ్రహ్మవని భావము చెప్పబడినది. ముందు వాక్యార్ధమును జెప్పెదను. వాక్యార్థమనగా తత్త్వం పదములకు ఐక్యము=ఏకత్వము చెప్పబడును.

ప్రత్యగాత్మయే అద్వయానందరూప పరమాత్మ పరమాత్మయే ప్రత్య గాత్మ. ఈ ప్రకారముగా అన్యోన్యతాదాత్మ్యము ఎప్పుడు అనుభవమున గలుగునో అప్పుడే త్వం పదమునకు అర్ధము తెలియును. బ్రహ్మగాదను భ్రాంతి నశించును. తాదాత్మ్యమనగా అదియే ఇదియని అర్థము అనగా ఐక్యము.

తత్వమసి అనగా తత్, త్వం, అసి, ఈ వాక్యార్థమునకు తాదాత్మ్యము చెప్పవలెను. అప్పుడు వాచ్యార్థములయిన కించిజ్జ్ఞత్వ, సర్వజ్ఞత్వ విశిష్టు లయిన జీవేశ్వరులను వదలి

లక్ష్యార్థములైన జ్ఞత్వము పరబ్రహ్మము గ్రహించిన యెడల తాదాత్మ్యము సిద్ధించును. ముఖ్యార్థముకు బాధగలిగినప్పుడు లక్షణావృత్తిని ఆశ్రయించవలెను. ఈ లక్షణావృత్తి మూడు విధములు. అందులో యిచ్చట భాగలక్షణను గ్రహించవలెను అనగా కొంత పదము విడిచి కొంతపదము స్వీకరించుట భాగలక్షణ యనబడును. తత్త్వమసి యందు సర్వజ్ఞత్వకించిజ్ఞత్వములను వదలికేవల జ్ఞానాత్మత్వమాత్రమునే గ్రహించిన యెడల అభేదము సంభవించును. తత్ = అది, త్వం = నీవు, అసి అయితివి. అనగా నీవే బ్రహ్మవైతివని భావము. సోయందే వదత్త ఇత్యాదిస్థలమందును యిట్లే బోధచేయబడుచు, తత్కాల తద్దేశ విశిష్టుడగు దేవదత్తుడు ఏతత్కాల ఏతద్దేశవిశిష్టుడగు దేవదత్తుడు అను వాక్యములలో విశేషణములను తీసి వైచిన దేవదత్తుడొక్కడే భాసించును. అట్లే సర్వజ్ఞత్వం కించిజ్ఞత్వాలు వదలి కేవలజ్ఞత్వములు గ్రహించిన ఆత్మ ఒక్కటే అని భాసించును.

నేను బ్రహ్మనను వాక్యార్థబోధ స్థిరపడువరకు శమదమాది సాధన ములు చేయుచు శ్రవణమనననిదిధ్యాసలను ఆచరించవలెను.

ఎప్పుడు శ్రుతిచేతను, గురుకటాక్షముచేతను తాదాత్మ్యబోధ స్థిర పడునో అప్పుడు సంసారమూలము నశించును. కొంతకాలము మాత్రము ప్రారబ్ధకర్మ అనుభవింపుచుండి ప్రారబ్ధక్షయమందు పునరావృత్తి రహితమైన మోక్షపదమొంది నిరతిశయానందముతో ఉండును.

కాబట్టి ముందు చిత్తశుద్ధికై కర్మను జేయవలెను. ఆకర్మవిధినంతయు గురువువలన దెలిసికొని చేసి తత్ఫలమును హరికి సమర్పించి విగతపాపుడై తరువాత ఆ పుణ్యముచేత మంచిజన్మమెత్తి శ్రవణాదులను అభ్యసించి విజ్ఞానియై కర్మబంధమును తెంచుకుని మోక్షమొందుదువు ఇందుకు సందేహములేదు.

అంగీరసమునీశ్వరుడు డిట్లు చెప్పగా విని సంతోషించి తిరిగి వాడిట్లడిగెను.

18వ అధ్యాయము

మాసత్రయే ప్రాతఃస్నానమహిమా, చాతుర్మాస్యవ్రతము, హరినారద సంవాదము

ఉద్భూతపురుషుడిట్లనెను. మునీశ్వరా ! నేననుగ్రహించబడితిని. నీ దర్శనము యొక్క అనుగ్రహము వలన జ్ఞానవంతుడనైతిని. ఓ మునివర్యా! నాకు నీవే తండ్రివి. నీవే సోదరుడవు. నీవే గురుడవు. నేను నీకు శిష్యుడను, దరిద్రుడనై మొద్దుగానున్న నాకిప్పుడు నీవు గాక గతి ఎవ్వ రయిరి. పాపవంతుడనైన నేనెక్కడ ఇట్టి సద్గతియెక్కడ? పాపములకు స్థానమైన నేనెక్కడ. పుణ్యమైనకార్తికమాసమెక్కడ? ఈ మునీశ్వరులెక్కడ, ఈ విష్ణుసన్నిధి ఎక్కడ. ప్రారబ్ద సుకృతమున్నయెడల తప్పక ఇట్లు ఫలించును గదా? నాకెద్దియో పూర్వపుణ్యమున్నది. దానిచే ఇట్లింతయు లభించెను.

అయ్యా! నాయందు దయయుంచి బాగా తెలియజెప్పుము. మను ష్యులు విధిగా కర్మలెట్లు చేయుదురు? ఆ కర్మలకు ఫలమెట్లు గలుగును? వాటి ఉపదేశమెట్లు, చేయుటకు ముఖ్యకాలమెద్ది? కర్మలెవ్వి? ఏమి కోరిచేయ వలెను? ఈ విషయమంతయు వినగోరితిని

గనుక చెప్పుము. నీవాక్కను వజ్రాయుధముచేత నా పాపపర్వతములు కూలినవి. అంగీరసుడు పల్కెను. ఓయీ ! నీవడిగిన ప్రశ్న చాలా బాగున్నది లోకహితము కొరకు నీవడిగితివి గనుక నీవడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమును జెప్పెద వినుము?

అనిత్యమైన ఈ దేహమును ఆశ్రయించి ఇంద్రియకాముడై ఆత్మను మరచి దేహాదులను ఆత్మయని తలచకూడదు. ఆత్మకెప్పుడును సుఖదుఃఖాది ద్వంద్వములులేవు. అవి దేహాదిధర్మములైనవి. కాబట్టి ఆత్మ విషయక సందేహవంతుడు తప్పక కర్మనుజేయ వలెను. దానితో చిత్తశుద్ధిగలిగి తద్వారా జ్ఞానమునుబొంది దానిచేత ఆత్మను యథార్థ ముగా తెలిసికొనవలెను.

దేహధారియయినవాడు తనకు విధించబిన స్నానాది సర్వకర్మలను భక్తితో విధిగా చేయవలెను. అట్టి వేదోక్తకర్మచేసిన ఫలించి ఆత్మ ప్రకాశము కలుగజేయును. వర్ణాశ్రమ విభాగమును విడువక తనకు ఏ కర్మ చెప్పబడినదో విచారించి తెలిసికొని తరువాత చేయవలెను.

స్నానముచేయక చేయుకర్మ ఏనుగు భక్షించిన వెలగపండువలె నిష్ఫలమగును. బ్రాహ్మణులకు ప్రాతఃస్నానము వేదోక్తమైయున్నది. నిరంత రము ప్రాతఃస్నానమాచరించ లేనివాడు తులా సంక్రాంతి యందు కార్తికమాసమందును, మకరమాసమందును. (మేష) వైవాఖమందును స్నానము చేయవలెను.

ఈ మూడు మాసములందును ప్రాతఃకాలమందు స్నానముచేయు వాడు వైకుంఠమునకు బోవును మరియు వానికి ఉత్తమగతి కలుగును. చాతుర్మాస్యాది పుణ్యకాల ములందును, చంద్రసూర్యగ్రహణము లందును స్నానము ముఖ్యము. ఇందు గ్రహణము లందు గ్రహణకాలమందే స్నానము ముఖ్యము.

బ్రాహ్మణులకు ప్రాముఖ్యమైనది. **1.**స్నానము **2.** సంధ్యాజపము **3.** హోమము **4.** సూర్యనమస్కారము తప్పక చేయదగినవి. స్నానమాచ రించనివాడు రౌరవనరకమందు యాతనలను పొంది తుదకు కర్మభ్రష్టు డుగా జన్మించును. కాబట్టి పుణ్యకాలము కార్తిక మాసము. ఈ కార్తికము ధర్మార్థకామ మోక్షములనిచ్చును. ఈ కార్తికముతో సమానమైన మాసము లేదు. ఇంతకంటే పుణ్యకాలములేదు.

వేదముతో సమానమైన శాస్త్రములేదు. గంగతో సమానమైన తీర్థము లేదు. బ్రాహ్మణ్యముతో సమానమైన కులములేదు. భార్యతో సమానమైన సుఖములేదు. ధర్మముతో సమానమైన మిత్రుడులేదు. నేత్రముతో సమానమైన జ్యోతిస్సులేదు. కేశవునితో సమానమైన దేవుడులేడు. కార్తికమాసముతో సమానమయిన మాసములేదు.

కర్మస్వరూపమును దెలిసికొని కార్తికమాసమందు ధర్మములను జేయువాడు కోటి యజ్ఞఫలమును బొంది వైకుంఠమందుండును. ఉద్భూత పురుషుడడిగెను. అయ్యా! చాతుర్మాస్య వ్రతమని పూర్వము చెప్పియున్నారు. అది పూర్వము ఎవనిచేత చేయబడినది? ఆ వ్రతవిధి ఎట్లు? ఆ వ్రతమునకు ఫలమేమి? దానిని చేయువాడు పొందెడి ఫలమేమి? ఆచరించు మనుష్యుడు ఏలోకమునకు పోవును? ఈ విషయమంతయు సవిస్తారముగా చెప్పుము.

అంగీరసుడిట్లు పల్కెను ఓయీ ! నీవు ఈ మనుష్యులకు బంధువవు నీ ప్రశ్న లన్నియు లోకోపకారార్థములుగా ఉన్నవి. సమాధానమును జెప్పె దను సావధానుడవై వినుము. విష్ణుమూర్తి లక్ష్మితో గూడా ఆషాడ శుక్ల దశమిదినంబున పాలసముద్రమందు నిద్రయనువంకతో శయనించును. తిరిగి కార్తికశుక్ల ద్వాదశిరోజున లేచును. ఇది చాతుర్మాస్యము. అనగా నాలుగు మాసములు చేయువ్రతము.

ఈ నాలుగు మాసములు విష్ణుమూర్తికి నిద్రాసుఖము ఇచ్చునవి. అనగా హరి ఎనిమిది మాసములు మెలకువతో నుండి నాలుగు మాస ములు విశ్రాన్తికై నిద్రించును. విష్ణువునకు నిద్రసుఖమిచ్చునది గనుక యిది పుణ్యకాలము. ఈ పుణ్యకాలమందు హరిని ధ్యానించువాడు విష్ణులోకమును బొందును. ఈ నాలుగు మాసములలోను చేసిన పుణ్యకార్యములు అనంతములగును.

దీనికి కారణమును జెప్పెదను వినుము. ఈ విషయమందు నారదు నకు హరి చెప్పిన కారణమును జెప్పెదను వినుము. ఈ విషయమందు నారదునకు హరిచెప్పినదొక కథ యున్నది. పూర్వము కృతయుగమందు వైకుంఠలోకంబున హరి లక్ష్మితో గూడ సింహాసనమందు కూర్చుండి సుర కిన్నరఖేచరోరగగణములచేతను, స్వగణభృత్యులచేతను సేవింపబడు చుండెను. (ఖేచర=ఆకాశసంచారులు, ఉరగ=సర్పములు)

హరి ఇట్లుండగా భగవద్భక్తుడైన నారదముని కోటి సూర్యకాంతి గల వైకుంఠ లోకమును గూర్చి వచ్చెను. నారదముని వచ్చి సింహాసనాసీనుడై నాలుగు భుజములు గలిగి పద్మపురేకుల వంటి నేత్రములతో ప్రకాశించెడి విష్ణుమూర్తిని జూచెను. చూచి అమితానందయుక్తుడై నారదుడు విష్ణుమూర్తియొక్క పాదములకు మ్రొక్కెను. హరియు నారదునిజూచి నవ్వుచు తెలియని వానివలె ఇట్లనియెను.

ఓ నారదా ! నీవు సంచరించు స్థలములందు సర్వత్ర కుశలమా? ఋషుల ధర్మములు బాగుగానున్నవా? ఉపద్రవములు లేకున్నవా? మనుష్యులు వారి వారి ధర్మము లందున్నారా? ఈ విషయమంతయు ఈ సభలో జెప్పుము. నారదుడు ఆ మాటను విని ఆనందించి నవ్వుచు హరితో నిట్లనియె.

ఓ స్వామీ! నేను భూమినంతయు తిరిగిచూచితిని. వేదత్రయమందు జెప్పబడిన కర్మమార్గము విడువబడినది. కొందరు మునీశ్వరులు గ్రామ్య సుఖలోలురైరి. తమ తమ కర్మలను యావత్తు విడిచి యుండిరి. వారు దేనిచేత ముక్తులగుదురో నాకు దెలియకున్నది.

కొందరు తినగూడని వస్తువులను తినుచున్నారు. కొందరు వ్రతములను విడిచినారు. కొందరు ఆచారవంతులుగానున్నారు. కొందరు అహం కారవర్జితులుగా నున్నారు. కొందరు మంచి మార్గవర్తనులుగానున్నారు. కొందరు నిందజేయువారుగా నున్నారు. కాబట్టి ఓదేవా ! ఏదయినా ఒక ఉపాయముచేత శిక్షించి ఈ ఋషీశ్వరులను రక్షించుము.

నారదునిమాట విని భక్తవత్సలుడు, సమస్త లోకపాలకుడును అయిన హరి లక్ష్మితో సహా గరుత్మంతుని అధిష్ఠించి భూలోకమునకువచ్చెను. విష్ణుమూర్తి వృద్ధబ్రాహ్మణ రూపధారియై వేలసంఖ్యగల బ్రాహ్మణులున్న స్థలమునకువచ్చి సర్వప్రాణి హృదయ

గతుడైనప్పటికీ మాయానాటక ధారియై పుణ్యక్షేత్రములందును, తీర్థములందును, పర్వతములందును, అరణ్యములందును, ఆశ్రమములందును, సమస్త భూమియందును తిరుగు చుండెను.

ఇట్లు సంచరించుచున్న విష్ణుమూర్తిని జూచి కొందరు భక్తితో అతిథి సత్కారములను జేసిరి. కొందరు నవ్విరి. కొందరు నమస్కారముచేయరైరి. కొందరు అభిమానవంతులైరి. కొందరుగర్వముతో ఉండిరి. కొందరు కామాంధులైయుండిరి. కొందరాయా క్రియాకలాపములను మానిరి. కొందరు ఏకవ్రపరాయణులైయుండిరి. కొందరు నిషిద్ధ దినములందు అన్నమును దినువారుగా నుండిరి. కొందరు ఏకాదశ్యుపవాసమాచరించని వారుగా నుండిరి. కొందరు తినగూడని వస్తువులను దినుచుండిరి. కొందటాచార వంతులుగా నుండిరి. కొందరాత్మచింతజేయుచుండిరి.

బ్రాహ్మణరూపధారియైన భగవంతుడు అట్టివారిని జూచి మంచి మార్గమునకు దెచ్చు ఉపాయమును ఆలోచించుచు నైమిశార్యమందున్న మునిబృందముల సన్నిధికి వచ్చెను, వచ్చి బ్రాహ్మణరూపమును వదలి పూర్వమువలె గరుడారూఢుడై కౌస్తుభ శంఖచక్రములను ధరించి లక్ష్మితోను, స్వభక్తులతోను గూడి ప్రకాశించుచుండెను. అచ్చటనుండు జ్ఞానసిద్ధులు మొదలయిన మునులు వైకుంఠము నుండి తమ ఆశ్రమమునకు వచ్చినట్టివాడును అవిసెపువ్వుతో సమానమైన కాంతిగలవాడును, మెరుపువంటి వస్త్రముగలవాడును, కోటిసూర్యప్రభాభాసమానుడును, అనేక సూర్య కాంతివంతుడును, మనోవాచామగోచరుడును, దేవతాపతియును, స్వయంభువును, ప్రసన్నుడును, అధిపతియును, ఆద్యుడును అయిన విష్ణుమూర్తిని జూచి ఆశ్చర్యమొంది ఆనందించి శిష్యసుతాది పరివారముతో హరిసన్నిధికి వచ్చిరి.

వచ్చి హరి పాదములకు నమస్కారముచేసి వారి ముందర నిలిచి అంజలి బద్ధులై హరిని వక్ష్యమాణరీతిగా స్తుతించిరి.

19వ అధ్యాయము - జ్ఞానసిద్ధకృతహరిస్తవము

జ్ఞానసిద్ధుడిట్లు స్తుతిజేసెను. వేదవేత్తలు మిమ్ము వేదవేద్యునిగాను, వేదాంతములందు ప్రతిపాదింపబడిన వానినిగాను, గుహ్యమైనవానిగాను, నిశ్చలునిగాను, అద్వితీయమునిగాను దెలిసికొనుచున్నారు. చంద్రసూర్య శివ బ్రహ్మాదులచేతను రాజుల చేతను స్తుతించబడు రమ్యములైన మీ పాదపద్మములకు నమస్కరించుచున్నాము.

వాక్యములతో జెప్ప శక్యముగానివాడవు. శివునిచే పూజింపబడిన పాదపద్మములు కలవాడవు. సంసార భయమును దీసివేయుసమర్థుడవు జన్మసంసార సముద్రమందున్న శివాదులచేత నిత్యము కొనియాడబడు వాడవు. చరాచర ప్రాణులచే స్తుతింపబినవాడవు.

పంచమహాభూతములు చరాచర రూపములైన అన్న భూతములు నీ విభూతి విస్తారమే. శంకరునిచే సేవింపబడిన పాదాలు కలవాడా! మీరు పరముకంటే పరుడవు. నీవే యీశ్వరుడవు. ఈ చరాచరరూపమైన ప్రపంచమంతయును, దానికి కారణమైన మాయతో కూడా నీయందు తోచు చున్నది. త్రాడునందుపాము భ్రాంతివలె పూలమాల భ్రాంతివలె తోచుచున్నది అనగా లేదనిభావము. ఓకృష్ణా ! నీవు ఆది మధ్యాంతములందు

ప్రపంచమందంతటను ఉన్నావు. భక్ష్య, భోజ్య,చోష్య, రూపచతుర్విధాన్న రూపుడవు నీవే. యజ్ఞ స్వరూపుడవు నీవే. నీ సంబంధియు, పరమసుఖప్రదమును అయిన సచ్చిదానంద స్వరూపమును జూచిన తరువాత ఈ జగము వెన్నెలయందు సముద్రమువలె తోచును. ఆనంద సముద్రము నీవే. నీవే ఈశ్వరుడవు. నీవే జ్ఞాన స్వరూపుడవు. సమస్తమునకు నీవే ఆధారము. సమస్త పురాణసారము నీవే అగుదువు. నీవలననే సమస్తము జనించును. నీయందే లయించును. నీవు ప్రాణుల హృదయమందుండు వాడవు. ఆత్మస్వరూపుడవు. అఖిలవంద్యుడవు. మనస్సుచేతను చూడశక్యముగాని నీవు మాంసమయములైన నేత్ర ములకెట్లు గోచరమగుదువు?

ఓ కృష్ణా !నీకు నమస్కారము. ఓయీశ్వరా ! నీకు నమస్కారము. ఓ నారాయణా! నీకు నమస్కారము. నన్ను ధన్యునిజేయుము. మీదర్శన ఫలము విఫలము చేయకుము. ఓ పరమపురుషా ! నీకు మాటి మాటికి నమస్కారము.

ఓదేవేశా ! నన్ను నిరంతరము పాలించుము. నీకు నమస్కారము. సమస్త లోకములయందు పూజించదగిన నీకు నేను మ్రొక్కెదను. ఇందు వలన నా జన్మసఫల మగుగాక. నీకేమియు కొఱతపడదు గదా ! నీ జ్ఞానానికి లోపము ఉండదుగదా.

నీవు దాతవు, కృపాసముద్రుడవు, నేను సంసారసముద్రమగ్నుడనై దుఃఖించు చున్నాను. కాబట్టి సంసారసముద్రమునందు బడియున్న నన్ను రక్షించుము శుద్ధచరితా, ముకుందా ! దుఃఖితుడనగు నన్నురక్షింపుము. త్రిలోకనాథా నమస్కారము, త్రిలోకవాసీ నమస్కారము. అనంతా, ఆది కారణా, పరమాత్మా నమస్కారము.

పరమాత్మరూపుడవు, పరమహంసపతివి,పూర్ణాత్ముడవు, గుణాతీతు డవు, గురుడవు, కృపావంతుడవు కృష్ణా ! నీకు నమస్కారము. నిత్యానంద సుధాబ్ధిని నివాసివి, స్వర్గమోక్షద్రుడవు, భేదరహితుడవు, తేజోరూపుడవు, సాధుహృదయ పద్మనివాసివి, ఆత్మరూపుడవు, దేవేశుడవు అయిన ఓ కృష్ణా ! నీకు నమస్కారము.

ప్రపంచమును పుట్టించి పోషించి సంహరించువాడా ! నీకు నమస్కారము. వైకుంఠనిలయా ! వ్యాసాదులచేత కొనియాడబడు పాదములుగల కృష్ణా! నీకు నమస్కా రము. విద్వాంసులు నీకు నమస్కారాదులుచేసి నీ పాదభక్తియును పడవచేత సంసార సముద్రమును దాటి తేజోమయమైన నీ రూపమును బొందుదురు.

అనేక బోధలచేతను, తర్కవాక్యములచేతను, పురాణములచేతను, శాస్త్రముల చేతను, నీతులచేతను మనుష్యులు నిన్ను చూడలేరు. నీపాదభక్తి యనుకాటుకను ధరించి నీ రూపమును జూచి దానినే యాత్మగాభావించి తరింతురు.

గజేంద్ర, ధ్రువ, ప్రహ్లాద, మార్కండేయ విభీషణ, ఉద్ధవ ముఖ్య భక్తులను కాఆడిన ఓహరీ ! నీకునమస్కారము. నీనామమును కీర్తించినంతలో సమస్త పాతకములు నశించును. ఆశ్చర్యము. ఒక్కమాఱు నీనామసంకీర్తన చేయువాడు నీపదసన్నిధికి చేరును.

కేశవా, నారాయణా, గోవిందా, విష్ణూ, జిష్ణూ, మధుసూదనా, దేవా, మహేశా, మహాత్మా,త్రివిక్రమా, నిత్యరూపా, వామనా, శ్రీధరా, హృషీ కశా, పద్మనాభా, దామోదరా, సంకర్షణా! నీకువందనములు. ఓ కృపానిధీ! మమ్ములను రక్షించుము.

ఇట్లు స్తుతిజేయుచున్న జ్ఞానసిద్ధునితో భగవంతుడు చిరునవ్వుతో నిట్లనియె. ఓ జ్ఞానసిద్ధా! నీ స్తోత్రమునకు సంతోషించితిని. నా మనస్సు నీ స్తోత్రముతో ప్రసన్నమైనది. వరమిచ్చెదనుకోరుకొనుము అని విష్ణువు పల్కెను.

జ్ఞానసిద్ధుడిట్లడిగెను. గోవిందా నాయందు దయయున్నయెడల నీ స్థానమును యిమ్ము. ఇంతకంటే వేఱు ఏఇతర వరము కోరను. భగవంతు డిట్లు చెప్పెను. ఓ జ్ఞానసిద్ధా ! నీవు కోరినట్లగును కాని ఇంకొకమాట చెప్పెదను వినుము. లోకమందు కొందరు దురాచారవంతులై యున్నారు. బుద్ధిహీనులయి ఉన్నారు. వారి పాపములు నశించి వారికి ముక్తి కలిగెడి ఉపాయమును జెప్పెదను వినుము. ఓమునీంద్రులారా ! మీరందరు వినుడు. నేజెప్పెడి మాట ప్రాణులకు సుఖదాయకము.

నేను ఆషాఢశుక్ల దశమినాడు లక్ష్మితోగూడ సముద్రమందు నిద్రించె దను. తిరిగి కార్తికశుక్ల ద్వాదశినాడు మేల్కొనెదను. కాబట్టి నాకు నిద్రాసుఖము ఇచ్చెడి ఈ మాసచతుష్టయమందు శక్తివంచనచేయక వ్రతాదుల నాచరించువారికి పాపములు నశించును. నా సన్నిధియు కల్గును. నాకు నిద్రాసుఖప్రదమైన ఈ మాసచతుష్టయమందు వ్రతమాచరించనివాడు నరకమందుపడును. ఓ మునీశ్వరులారా ! నా ఆజ్ఞమీద భక్తిమంతు లైన మీరు ఇష్టార్థదాయకమయిన ఈ వ్రతమును తప్పకచేయండి. ఇంకా అనేక మాటలతో నేమిపనియున్నది? ఎవ్వడు మూఢుడై ఈచాతుర్మాస్య వ్రతమును జేయడోవాడు బ్రహ్మహత్య ఫలమునుబొందును.

నాకు నిద్రగాని, మాంద్యముగాని జాడ్యముగాని, దుఃఖముగాని, జన్మజరాదులు గాని, లాబాలాభములుగాని లేవు. అనగా యీ నిద్రాదులకు భయపడి నేను సముద్ర మందు శయనించలేదు. నా భక్తిగలవారెవ్వరో భక్తిలేనివారెవ్వరో పరీక్షించి చూతమని నిద్రయను వంకపెట్టుకుని శయనించెను. కాబట్టి నా ఆజ్ఞననుసరించి నాకిష్టమయిన ఈ చాతుర్మాస్య వ్రత మును జేయువారు విగతపాపులగుదురు నాకు ఇష్టులగుదురు.

నీచే చేయబడిన యీ స్తోత్రమును నిత్యము త్రికాలములందు పఠించు వారికి నా భక్తిస్థిరమై అంతమందు నాలోకమును జేరి సుఖింతురు. హరి యిట్లు చెప్పి లక్ష్మితో కూడా ఆషాఢశుద్ధ దశమినాడు పాలసముద్ర మందు నిద్రించుట కొరకు వెళ్ళి ఆదిశేషుని తల్పమందు శయనించెను. అంగీరసుడిట్లు పల్కెను. ఓయీ! నీవడిగిన ప్రశ్నకు సమాధాన ముగా ఈ చాతుర్మాస్యవ్రతము సర్వఫలప్రదము అన్ని వ్రతములలోను ఉత్తమోత్తమ మైనది. పాపవంతులుగాని, దురాత్ములుగాని, సాధువులుగాని ఎవరైనను హరిపరాక్ష్మీనులై ఈ నాలుగు మాసాలు చాతుర్మాస్యవ్రతమును జేయవలెను. బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు, వైశ్యులు, శూద్రులు, స్త్రీలు, యతులు ఇతరులు అందరును ఈ వ్రతమును విష్ణుప్రీతికొరకై జేయవలెను.

ఈ చాతుర్మాస్యవ్రతమును పునిస్త్రీగాని, విధవగాని, శ్రమణిగాని లేక సన్యాసిగాని తప్పకజేయవలెను. మోహముచేత చాతుర్మాస్యవ్రతమును జేయకుండిన యెడల శుచిత్వము లేక బ్రహ్మహత్య పాపమును బొందును. మనోవాక్కాయలములను శుద్ధముచేసికొని చాతుర్మాస్యమునందు హరిని పూచించినవాడు ధన్యుడగును.

చాతుర్మాస్యవ్రతమాచరించనివాడు కోటిజన్మములందు కల్లుద్రాగు వాడు పొందెడి గతిని బొందును. సందేహములేదు. పరమాత్మతుష్టికై చాతుర్మాస్యవ్రతమాచరించనివాడు గోహత్యచేసినవాని ఫలమును పొందును. ఈ ప్రకారముగా వీలుచేసికొని ఏ విధముగానైనను చాతుర్మాస్య వ్రతమాచరించువాడు నూరు యజ్ఞములఫలమొంది అంతమందు విష్ణు లోకమునుజేరును. జ్ఞానసిద్ధాదులిట్లు హరియొక్క మాటలనువిని చాతుర్మాస్య వ్రతమునుజేసి వైకుంఠలోకనివాసులయిరి.

20వ అధ్యాయము

అత్ర్యగస్త్య సంవాదము, పురంజయోపాఖ్యానము

జనకమహారాజు మరల ఇట్లడిగెను. మునీంద్రా! సర్వపాపములను నశింపజేయునదియు, సౌభాగ్యప్రదమగు కార్తిక మహాత్మ్యమును మరియు వినవలెననుకోరిక కలదు గాన చెప్పుము. వశిష్ఠమునిపల్కెను. రాజా! వినము. కార్తిక మహాత్మ్యమును గురించి అగస్త్యమునికిని, అత్రిమహా మునితో జరిగిన సంవాదము ఉన్నది. అది చాలా ఆశ్చర్యకరమయినది దానిని నీకు చెప్పెదను.

అత్రి మహాముని ఇట్లు పల్కెను. అగస్త్యమునీంద్రా! లోకత్రయోప కారము కొరకు కార్తిక మాహాత్మ్యబోధకరమైన హరికథను జెప్పెదను వినుము. అగస్త్యుడడిగెను. విష్ణ్వంశ సంభూతుడవైన యో అత్రిమునీశ్వరా! సద్ధర్మశ్రవణమున కార్తికమాసము కీర్తించబడినది. కార్తీకమాస ధర్మమును వినగోరితిని గాన చెప్పుము.

అత్రిముని ఇట్లు చెప్పెను. ఓఅగస్త్యమునీంద్రా ! బాగు బాగు. నీ ప్రశ్న పాపనాశకరము. నీవు హరికథా సందర్భమును జ్ఞాపకము చేసితివి. చెప్పెదను వినుము. కార్తిక మాసముతో సమానమైన మాసములేదు. వేదముతో సమానమైన శాస్త్రములేదు. ఆరోగ్యముతో సమానమైన ఉల్లాసములేదు. హరితో సమానమైన దేవుడులేదు. కార్తిక మాసమందు స్నానము, దీపదానము, హరిపూజయు చేయువాడు ఇష్టార్థమును బొందును.

విష్ణుభక్తివలన కలియుగమందు వివేకము, ధనము, యశస్సు, ప్రతిష్ఠ, లక్ష్మి, విజ్ఞానము, సర్వత్రవిజయము పొందుదురు. ఈ విషయ మును గురించి పూర్వచరిత్ర ఒకటి కలదు. త్రేతాయుగమందు అయోధ్యాధి పతియు, సూర్యవంశసంభూతుడు పురంజుయుడను ఒకరాజు గలదు. ఆ పురంజయుడు కొద్దికాలము ధర్మమార్గమందు ప్రవర్తించి తరువాత ఐశ్వర్యవంతుడై బుద్ధినశించి దుష్టపరాక్రమయుక్తుడై మహాశూరుడై సత్యమును, శౌచమును విడిచి దేవబ్రాహ్మణ భూములను అపహరించి బ్రాహ్మ ణులతో ద్వేషించి లోభియును హింసకుడునునై బంగారమును దొంగిలించు వారితో స్నేహము కలిగి ఇష్టుడై కూడియుండెడివాడు.

రాజు యీ ప్రకారముగా అధర్మపరాయణుడు కాగా అతని సామంత రాజులు, కాంభోజ, కురురాజాదులు అనేకమంది సింహబలులతో గూడి గుఱ్ఱములు, ఏనుగులు, రథములు, కాల్బంటులు అను నాలుగు రకముల సేనలతోవచ్చి అయోధ్యాపట్టణము చుట్టును చెఱకు పానకమునకు తేనె టీగలవలె శిబిరాలతో చుట్టుకొనిరి. పురంజయుడు విని శీఘ్రముగా చతు రంగబలములతో పట్టణము నుండి బయటకు వచ్చెను.

పురంజయుడు నారిని బిగించి ధనుర్బాణాలతో, ధ్వజముతో, స్వయంప్రకాశ మానమును, అనేక దిగ్విజయములను జేసినదియు, శస్త్రాస్త్ర పూరితమును, మహాచక్ర యుతమును, మంచి గుఱ్ఱములతో గూడినదియునైన సూర్యదత్తరథమునెక్కి గజ, రథ, తురగ, పదాతులనెడి, చతురంగబలముతో పురద్వారము నుండి శత్రుసైన్యములో ప్రవేశించి భేరీతూర్య నినాదములను, శంఖగోముఖనాదములను ధనుష్టంకారధ్వనులను ఒక్క మారుగా ఉఱుముల చప్పుడువలె ధ్వనిచేయించెను.

21వ అధ్యాయము - పురంజయాపజయము

ఇట్లు యుద్ధమునకు పురంజయుని జూచి యుద్ధ ప్రవీణులయిన ఆ రాజులు కోపరక్తాక్షులై శస్త్రములతోను, అస్త్రములతోను, బాణములతోను వాడియైన గుదియలతోను, ఇనుపకట్ల లాటీకఱ్ఱలతోను, హస్తాయుధములయిన గుదియలతోను, కత్తులతోను, భల్లాతకములతోను, పట్టసములతోను, రోకళ్ళతోను, శూలములతోను, తోమరముల తోను, కుంభాయుధ ములతోను, గొడ్డళ్లతోను, కఱ్ఱలతోను, ఆయుధముల విక్షేపముల తోను యుద్ధము చేసిరి.

గుఱ్ఱపు రౌతులతో గుఱ్ఱపు రౌతులు, ఏనుగులు ఏనుగుల తోడను, రథికులతో రథికులు, కాల్బంటులతో కాల్బంటులు, శూరులతో శూరులును, ఆయుధములతో యుద్ధమును భటులన్యోన్యము క్రూరవాక్యములను పలుకుచు చేసిరి.

ఓ అగస్త్యమునీంద్రా ! అంతలో కాంభోజ మహారాజు వస్త్రాదులను పదిలపరచి కట్టికొని కవచమును ధరించి పరాక్రమించి మంచి రథమెక్కి ధనుర్బాణములను ధరించి కోలాహలధ్వనిజేయుచు వడిగా పురంజయుని వద్దకువచ్చి మూడువందల బాణముల వేసెను. ఆ బాణములుపోయి పురంజయుని ఛత్రమును, ధ్వజమును, రథమును నరికి నవి. తరువాత కాంభోజుడు కొన్ని బాణములతో పురంజయుని కొట్టి అయిదు బాణము లతో పురంజయుని రథము యొక్క తురగములను జంపెను.

తరువాత పురంజయుడు కోపించి ఇంద్రుడు వలె విక్రమించి భుజాస్ఫాలనము చేసి నారిబిగించి బ్రహ్మమంత్రములతో పదిబాణములను ప్రయోగించి కాంభోజుని హృదయమందు కొట్టెను. పురంజయుని బాహుబలముచేత వేయబడిన ఆ బాణములు సర్పములవలె పోయి కాంభోజ రాజు హృదయమును భేదించి నెత్తురును త్రాగి తృప్తులై భటులవద్దకు పోవుటకు ఇష్టపడలేదు.

సరిగా రొమ్ములో గుచ్చుకున్న బాణములను కాంభోజుడు హస్తముతో లాగి ఆ బాణములనే ధనుస్సు నందు గూర్చి పురంజయునితో ఇట్లనియె. క్షత్రియా! వినుము. నీచే వేయబడిన బాణములను తిరిగి నీకే ఇచ్చెదను. నేను పరుల సొమ్మునందాసక్తి గలవాడనుకాను.

ఇట్లుపలికి కాంభోజుడు బాణములను విడువగా అవి వచ్చి పురంజయుని సారథని, ఛత్రమును, వాని ధనుస్సును త్రుంచినవి.

పురంజయుడు మరియొక ధనుస్సును గ్రహించి నారిగట్టి రెక్కలతో గూడిన బాణములను పుచ్చుకుని ధనుస్సుకుచేర్చి నారిని చెవివరకు లాగి కోపముతో కాంభోజు

నితో ఇట్లనియెను. రాజా! శూరుడు వౌదువుగాని యుద్ధమందు ధైర్యముతో నుండుము. నాచేత కొట్టబడిన బాణములనే తిరిగి నాకిచ్చినావు. నీవంటి నీచులకు ప్రతిదాన విధి తెలియునా? నేనిప్పుడు నీకు వేరుబాణములను ఇరువదింటిని ఇచ్చుచున్నాను.

ఇట్లుపలికి పురంజయుడు బాణములను విడిచెను. ఆ బాణములు గురిగా కాంభోజుని కవచమును ద్రుంచి వక్షస్థలమును భేదించి దూరము పోయినవి. అప్పుడు భయంకరమయిన యుద్ధము జరిగెను. సైనికులు అన్యోన్యశరాఘాతములచేత భుజములు తెగి బాహువులూడి పాదములు మొండెములై మెడలు విరిగి భూమియందుపడిరి.

అన్యోన్య శరాఘాతముల చేత ఏనుగుల తొండములు తెగినవి. గుఱ్ఱముల తోకలు తెగినవి. కాల్బంటులు హతులైరి, రథములు చక్రము లతో సహా చూర్ణములాయెను. కొందరు తొడలు తెగి నేలపడిరి. కొందరు కంఠములు తెగి కూలిరి. బాణములచేత శరీరమంతయు గాయములు పడినయొకభటుడు ధనుస్సును ధరించి నారిబిగించి అన్య భటునితో యిట్లనియె. తిరుగు వెనుకకు తిరుగు, నాముందుండు ఉండుము. నీ వీపును నాకు చూపకుము. నీవు శూరుడవుగదా, ఇట్లు చేయవచ్చునా ?

తా. ఓ మునీ ఇట్టి నిష్ఠురములగు మాటలను విని ప్రతిభటుడు ధనుర్బాణములను ధరించి ధనువు టంకారధ్వని జేయుచు సింహగర్జనము లను జేయుచు బహునేర్పుగా బాణములను ప్రతిభటునిమీద ప్రయోగించెను. ఆకాశమందుండి చూచెడి దేవతలు బాణములు తూణీరముల నుండి తీయుటను, అనుసంధించి వేయుటను గుర్తించలేరైరి. బహునేర్పుతో బాణములను వేయుచుండిరి.

ఆ యుద్ధమందుసూదిదూరు సందులేకుండా బాణవర్షము కురిసెను. ఇట్లన్యో న్యము శూరులను, భటులను బంగారపుకట్లతో గూడినవియు, స్వయముగా వాడియైన వియు, సానపెట్టబడినవియు, స్వనామచిహ్నితములు అయిన అర్ధచంద్ర బాణములతోను, ఇనుపనారాచములతోను, ఇనుప అలుగులుగల బాణములతోను, ఖడ్గములతోను, పట్టస ములతోను, ఈటెలతోను కొట్టుకొనిరి.

గుఱ్ఱపురౌతులు కొందరినిచంపిరి. గుఱ్ఱపు రౌతులను యేనుగుబంట్లు చంపిరి. రధికులు కాల్బంట్లను జంపిరి. కాల్బంట్లు రథికులను జంపిరి. ఇట్లు తొడలు, భుజములు, శిరస్సులు అంగములు తెగి హతులై చచ్చిరి. అచ్చట నెత్తురుతో యొకనగి ప్రవహించెను. ఆకాశమందు మేఘాచ్ఛాదిత లైన అపస్సర స్త్రీలు లావైనకుచములతో ఒప్పుచుండి వచ్చి చూచి వీడు నావాడు, వీడు నావాడని పలుకుచుండగా శూరహతులయిన శూరులు యుద్ధమందు మృతినొంది దివ్యాంబరధారులై విమానములెక్కి దేవతలు సేవించుచుండగా స్వర్గమునకుబోయి దేవస్త్రీ సంభోగాది సుఖములకై పాటుబడుచుండిరి.

యుద్ధమందు హతులైనవారు సూర్యమండలమును భేదించుకుని దేవస్త్రీలతో గూడుకొని గంధర్వాప్సరసలచేత కొనియాడబడుచు స్వర్గమునకు బోవుదురు.

కాంభోజుడు మొదలగు రణకోవిదులైన శూరులచేతను, ఇతర రాజులచేతను, సుభటులచేతను చాలా భయంకరమైన యుద్ధమునకు అందరికి ఒళ్ళు గగొర్పొడిచినది. ఇట్టి యుద్ధమందు పురంజయుడు ఓడిపోయి సపరివారముగా సాయంకాలమందు పట్టణమున ప్రవేశించెను. రాజులును యుద్ధభూమిని వదలి కొంచెము దూరములో

డేరాలు వేయించి వాటియందుండిరి. యుద్ధభూమి భూతప్రేత పిశాచ భేతాళములతోడను, నక్కలతోడను, రాబందులతోను, గద్దలతోను, మాంసాశనులతో ప్రకాశించు చుండెను.

కాంభోజరాజునకు పదమూడు అక్షౌహిణీలసేనయున్నది. మూడు అక్షౌహిణీలసేన హతమైనది. పురంజయుడు తాను యుద్ధమంతోడుటకును, తన రాజ్యము శత్రురాజులచేత ఆక్రమింపబడుటకును చింతించుచుండెను. ఇట్లు చింతించుచు ముఖము వాడిపోయి చింతచేఏమియు తోచకున్న పురంజయునితో సమస్త విద్యాపారంగతుడైన సుశీలుడను పురోహితుడిట్లు పలికెను. ఓరాజా ! శత్రుబృందముతో సహా వీరసేన మహారాజును జయించగోరితివేని విష్ణుమూర్తి సేవజేయుము.

ఇప్పుడు కార్తికపూర్ణిమ, నిండుపూర్ణిమ, కృత్తికానక్షత్రముతో కూడినది. కాబట్టి యిది అలభ్యయోగము. ఈ కాలమందున్న పుష్పములచేత హరిని పూజించుము. విష్ణు సన్నిధిలో దీపములు పెట్టుము. హరి ముందు గోవిందా, నారాయణా మొదలయిన నామములను పాడుచు నాట్యమును జేయుము.

సుశీలుడిట్లు చెప్పెను. కార్తిక వ్రతమాచరించితివేని హరి తన భక్తు లను అపత్తులు లేక రక్షించుట కొరకు తనవేయి అరలుగలవిష్ణుచక్రము పంపును. కార్తికమాసమందు చేసిన పుణ్య మహిమను జెప్పుటకెవ్వని తరమౌను. నీ అధర్మవర్తనము వలన అపజయము గలిగినది. ఇక ముందు సద్ధర్మ పరుడవుగమ్ము. అట్లయిన కొనియాడదగినవాడవగుదువు. ఓ రాజా! కార్తికవ్రతమాచరింపుము. హరిభక్తుడవు కమ్ము. కార్తికవ్రతము వలన ఆయువు ఆరోగ్యము సంపదలు, పుత్రులు, ధనవృద్ధి, జయము గలుగును. నామాట నమ్ముము. త్వరగా చేయుము.

22వ అధ్యాయము - పురంజయ విజయము

అత్రిమహాముని ఇట్లుపల్కెను. ఇట్లు సుశీలుని మాట విని పురం జయుడు విష్ణ్వాలయమునకుబోయి పుష్పములచేతను, ఫలములచేతను, చిగురుటాకులచేతను, దళములచేతను, షోడశోపచారపూజల చేతనుహరిని పూజించి ప్రదక్షిణ నమస్కారములను నాట్యమునుజేసి హరిమూర్తిని బంగా రముతో చేయించి ప్రదక్షిణ నమస్కారాదులచే పూజించెను.

పురంజయుడు కార్తిక పూర్ణిమనాడు రాత్రి హరిని పూజించి గోవింద భృత్యుడై హరినామస్మరణజేయుచు ప్రాతఃకాలమందు తిరిగి యుద్ధమునకు బయలుదేరెను. ఇట్లు పురంజయుడు రథమెక్కి ధనుర్బాణములను, కత్తిని; తూణీరములను ధరించి కంఠమందు తులసీమాలను ధరించి కవచమును ధరించి తలగుడ్డ పెట్టుకుని త్వరగా బయలుదేరి యుద్ధభూమికి వచ్చెను. వచ్చినారీటంకారధ్వనిని చేసెను. ఆ ధ్వనివిని రాజులందరు యుద్ధమునకై తిరిగి వచ్చిరి. వచ్చి సింహధ్వనులు జేయుచు బాణ వర్షములను కురిపిం చుచు పూర్వమువలె జయింతమను తలంపుతో పురంజయునిపైకి దుమికిరి.

పిమ్మట పరస్పరము పిడుగులవంటి బాణములతోను, వజ్రములవంటి కత్తుల తోను, ఐరావతమువంటి ఏనుగులతోను, ఆకాశమునకు ఎగురు గుఱ్ఱములతోను, త్వరగా నడిచెడి రథములతోను, అన్యోన్యజయ కాంక్షతో భయంకరమయిన సంకుల

యుద్ధముచేసిరి. ఆ యుద్ధమందు రాజులందరు మదములుడిగి గుఱ్ఱములు హతములై ఏనుగులు ధరణిగూలి, బాణశరాసనములు జారిపడి, కవచములు జీర్ణములై, అంగములు ఖండితములై రథ, గజ, సాది, పదాతులు నశించెను. పురంజయుని భటులు సైతము మమ్ములను రక్షించుడు, రక్షించుడు అని ప్రార్థించుచుండిరి.

కాంభోజరాజు తన సైన్యమంతయు హతమగుటజూచి పురంజయు నకిప్పుడు జయమని తలంచి యుద్ధమును చాలించి మిగిలిన సేనలతో తనపురమును జేరెను. పురంజయుడు జయలక్ష్మీ ప్రసాదము వలన జయమొందెను. హరి అనుకూలముగా ఉండిన యెడల శత్రువు మిత్ర మగును. అధర్మము ధర్మమగును. ఆ హరియే ప్రతికూల ముగా ఉన్న మిత్రుడే శత్రువగును. ధర్మమే అధర్మమగును. కార్తికవ్రతమును జేయుచు సమస్త కష్టములను నశింపజేయువాడును సమస్త ప్రాణులకు రక్షకుడును అగుహరిని సేవించిన యెడల సమస్త దుఃఖములు తొలగిపోవును.

విష్ణుభక్తుడు తేజోవంతుడు ఇది సత్యము. అందును కార్తికవ్రత మందు కోరిక యుండుట మరీ దుర్లభము గదా. కలియుగమందు హరి భక్తులై కార్తికవ్రతపరాయణులైన వారు శుద్ధవైష్ణవులని తెలిసికొనవలెను. కార్తికవ్రతమును జేయుచు హరిభక్తి గలిగిన శూద్రులు కూడా వైష్ణోవోత్తములనబడుదురు. బ్రాహ్మణులై వేదములు చదివినను హరిభక్తిలేని వారు శూద్ర సమానులగుదురు. వేదాభ్యాసము చేసి హరిభక్తి గలిగి కార్తికవ్రత పరాయణుడైన వాడు వైష్ణవోత్తముడు. అట్టి వానియందు హరినివసించును.

ఏ జాతివాడుగాని దుస్తర సంసారతరణేచ్ఛ గలిగెనేని హరిభక్తి చేయ వలెను. అట్లయినచో వానిని విష్ణుమూర్తి అప్పుడే తరింపజేయును. అగస్త్య మునీంద్రా! హరిభక్తి పరాక్రమము ఏమని వర్ణింతును. పరాశరాదులు వశిష్ఠాదులు అంబరీషాదులు నగరా దులు హరినాశ్రయించి పరమపద మొందిరి. హరిభక్తి యందు నిత్యవ్రతము గలవాడై తాను స్వతంత్రుడైనను అన్యతంత్రుడైనను హరి పూజాసక్తుడు గావలయును.

హరిభక్తి ప్రియుడును, భక్తులును హరికి ప్రియులు. హరి తన భక్తులకు ఐహికాముష్మిక సుఖములనిచ్చి కాపాడును. భగవంతుడును, సమస్త చరాచర ప్రభువును అగు హరి అంతయు నిండియున్నాడు. అట్టి హరియందు భక్తిగలవానికి కార్తికవ్రతము సులభమని తలచెదను.

కార్తికవ్రతముతో సమానమైన వ్రతము, హరితో సమానమైన ప్రభువు, సూర్యునితో సమానమైన తేజోవంతుడును, రావిచెట్టుతో సమానమైన చెట్టునులేవు. ఓ విప్రా! కాబట్టి కార్తికవ్రతము ఇష్టార్థములనిచ్చును. సర్వవ్రతోత్తమోత్తమము. ఇది సర్వశాస్త్రసారము. సర్వవేద సమ్మతము. కార్తికమాహాత్మ్య బోధకమైన యీ అధ్యాయమును నిత్యము వినువాడు విగత పాతకుడై అంతమందు హరినిజేరును. ఈ అధ్యాయమును శ్రాద్ధ కాలమందు పఠించిన యెడల పితృదేవతలకు కల్పాంతము వరకు తృప్తిగలుగును.

23వ అధ్యాయము

కావేరీయందు పురంజయుడు కార్తికవ్రతముచేయుట

అగస్త్యముని పల్కెను అత్రిమునీంద్రా ! పురంజయుడు యుద్ధమందు జయమొందిన తరువాత యేమిచేసెనో నాకు దెలియజెప్పుము. అత్రి పల్కెను. శత్రుబాధా రహితమైన అయోధ్యాపట్టణమందు పురంజయ మహా రాజు సమస్త ధనుర్ధారులలో శ్రేష్ఠుడై ఇంద్రతుల్య పరాక్రమవంతుడై సత్యవాదియు, సదాశుచియు, దాతయు, భోక్తయు, ప్రియవాదియు, రూపవంతు డును, అమితకాంతియుతుడును, సమస్త యజ్ఞకర్తయును, బ్రాహ్మణప్రియు డును, ధనుర్వేదమందు వేదములందు శాస్త్రములందు ప్రవీణుడును, పూర్ణిమ చంద్రుడు జనులకువలె స్త్రీ ప్రియుడు, సూర్యుడువలె చూడశక్యము గానివాడును, శత్రువులను శిక్షించువాడును, హరిభక్తి పరాయణుడును, బలయుతుడును, కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములను జయించినవాడును, కార్తికవ్రతముచేత పాపములన్నియు నశింపజేసి కొనినవాడై యుండెను.

ఇట్లున్న పురంజయునకు విష్ణుసేవయందు బుద్ధిజనించి హరిని ఎట్లారాధింతును? ఏదేశమందు ఏ మాసమందు ఏ క్షేత్రమందు సుఖముగా ఆరాధింతును? ఇట్లని చింతించు చున్న రాజుకు ఆకాశవాణి యిట్లనియె.

ఓ పురంజయా శీఘ్రముగా కావేరికి పొమ్ము. అచ్చట శ్రీరంగమను దివ్యక్షేత్ర మున్నది. అచ్చట శ్రీరంగనాథుడు వసించియున్నాడు. కాబట్టి సంసారచ్ఛేదమును జేయువాడగు శ్రీరంగనిలయుని సేవించుమని చెప్పి ఊఱకుండెను. ఆ మాట విని రాజు అయోధ్యాపట్టణమును విడిచి తన చతురంగబలములతోను అనేక క్షేత్రములను తీర్థములను జూచుచు కావేరీ మధ్యనున్న శ్రీరంగము చేరెను.

కార్తికమాసమంతయు అచ్చట ఉండి కావేరీ మధ్యము, నివాసముగా గలవాడైన శేషశాయియయిన విశ్వమంగళుడైన శ్రీరంగనాథస్వామిని పూజించుచు కార్తికవ్రతమును శాస్త్రోక్తముగా జేసెను. కృష్ణా, కృష్ణాయని గానము చేయుచు గోవిందా, వాసుదేవా యని నిరంతరము కీర్తించుచు, విష్ణుపూజాపరాయణుడై స్నాన దాన జపహోమములు దేవాభిషేకములు చేయుచు శేషశాయి శ్రీరంగనాథుని విధియుక్తముగా ఆరాధించి మాస మంతయు ఇట్లు వ్రతముసల్పి మాసాంతమందు ఉద్యాపనచేసి తన పట్టణమును గురించి బయలుదేరెను. మధ్యనున్న దేశములను జూచుచు సమృద్ధ మైన తనదేశమునకు పోయి అందున్న అయోధ్యాపట్టణమును జూచెను. ఆ అయోధ్య అనేక రాష్ట్రములకు అలంకారమై సంతోషముతోను పుష్టితోను గూడిన జనులు గలిగినదియు, దృఢముగానున్న ప్రాకార ములు తోరణములు గలిగినదియు, దృఢముగానున్న యంత్రములు గడియలు గలిగి నదియు అగడ్తలు గలిగినదియు, గుఱ్ఱములతోను, ఏనుగులతోను, రథములతోను నిండియున్నదియు, గృహగోపురముల వెంట వీధులు గలిగినదియు, అనేక వర్ణములుగల పతాకములు గలదియు, వాయువుచేత చలింపజేయబడుచున్న పతాకములుగలదియు, అనేకభటులు కలదియు అనేక దేశవాసులతో గూడినదైయుండెను.

అచ్చట బ్రాహ్మణులు సర్వశాస్త్రవేత్తలు, క్షత్రియులు, శత్రుసైన్యభేద కులు, వైశ్యులు, సర్వరత్నదాతలు, శూద్రులు, సర్వసంపదలననుభవించు వారు. అచ్చట స్త్రీలు సుందరులును, హంసలవలె, యేనుగులవలె నడుచు వారును, చెవుల వరకునుండు విశాలనేత్రములు గలవారును, గొప్ప పిరుదులు గలవారును, సన్నని నడుముగలవారును, బలిసి లావుగానున్న కుచములు గలవారును, మంచివస్త్రములు గలవారును, సమస్త భూషణ భూషితలుగా నుండిరి.

అచ్చటి వేశ్యలు సంగీతమందు, నృత్యమందు నిపుణులును, సౌందర్యముతోను, లావణ్యముతోను గూడియున్నవారును, నిత్యమానంద యుక్తులు, మదోన్మత్తులును, సమస్త స్త్రీగుణభూషితలై చూచుటలోను, మాట్లాడుటలో బహునేర్పరులై సభలలోను రాజమార్గములలోను రచ్చలలోను ఆటలాడుచుండువారై యుండిరి.

అచ్చట కులస్త్రీలు గుణవంతులై సర్వాభరణభూషితలై పాతివ్రత్య పరాయణలై యుండిరి. ఓ అగస్త్యమునీంద్రా అచ్చటి మనుజులందరు తమ తమ వర్ణాశ్రమ ధర్మములందు ఉండిరి. పురంజయుడిట్లున్న పట్టణ మును జూచి సంతోషించెను. “యథారాజా తథాప్రజా” అను న్యాయమునుబట్టి రాజు న్యాయవర్తనుడైన ప్రజలును న్యాయమందే యుందురు గదా.

పురజనులందరును రాజు వచ్చుటను విని వేలవేలుగూడి ఎదుర్కొనిరి. రాజుమీద పేలాలు పుష్పములు చల్లిరి. రాజు పట్టణమును బ్రవేశించి తనయింటి ముందు ప్రవేశించి నది మొదలు ధర్మయుక్తముగా భూమిని పరిపాలించెను. తరువాత కుమారులు మనుమలు గలవాడై అనేక భోగముల ననుభవించి చివరకు కుమారునికి రాజ్యభారమును అప్పగించి తన భార్యతో కూడా వనమునకు పోయి వానప్రస్థాశ్రమమవలంబించి కార్తివ్రతమును విడువక చేయుచు హరిభక్తిని స్థిరముగాచేసి దానిచేత వైకుంఠలోకవాసియై సుఖముగా 2నుండెను.

అగస్త్యమునీంద్రా ! కార్తికవ్రతము మహామహిమగలది. ఈ కార్తిక ధర్మము హరికి ప్రియకరము. కార్తికవ్రతమును జేయువాడు పరమపదమును బొందును. అవశమైచేసినను ఉత్తమగతి పొందును. సమస్త సౌఖ్యములను యిచ్చునదియు, కలికల్మష నాశకారియునైన కార్తిక వ్రతమును జేయని మనుష్యుడు దుఃఖమును బొందును. హరిభక్తి యుక్తుడై శుచితో ఈ అధ్యాయమును వినువాడు సమస్తపాతకములను నశింపజేసికొని పునారావృత్తి రహితమైన మోక్షమును బొందును.

24వ అధ్యాయము

కార్తీకశుద్ధద్వాదశీ(క్షీరాబ్ధిద్వాదశీ) అంబరీషోపాఖ్యానము

అత్రి ఇట్లు పల్కెను అగస్త్యమునీంద్రా ! నీకు కార్తీకవ్రతమందును, హరిభక్తియందును ఆసక్తియున్నది. కాన కార్తీకమాహాత్మ్యమును చెప్పెద వినుము. సావధానముగా విన్నయెడల పాపములు నశించును. కార్తీకమాసమందు శుక్ల ద్వాదశిహరిబోధిని, ఈ ద్వాదశి సమస్త తీర్థ స్నానఫలమిచ్చును అన్ని ద్వాదశలలో అధికఫలము ఇచ్చునది. సమస్త యజ్ఞములను జేసిన ఫలమును హరిబోధినియగు ద్వాదశి ఇచ్చును. ఇదిగాక యీ ద్వాదశి హరియందును యేకాదశియందును భక్తినిచ్చును. కాబట్టి ద్వాదశి హరికి ప్రియమయినది.

ద్వాదశి సూర్యచంద్ర గ్రహణములకంటే అధికపుణ్యప్రదము. ఏకాదశికంటే నూరురెట్లు ఎక్కువది. సమస్త పుణ్యమును యిచ్చునది. ద్వాదశినాడు చేసిన పుణ్యము కోటిరెట్లగును. ద్వాదశి పుణ్యదినము గనుక కొంచెముగా నున్నను పారణకుపయోగించ వలెను గాని ద్వాదశిని విడిచి పారణ చేయగూడదు.

ఇతర నియమములనన్నిటిని విడిచి ద్వాదశి స్వల్పకాలమందు పారణచేయ వలెను. కాని పుణ్యమును గోరువారు ద్వాదశిని విడువగూడదు. ఏకాదశియందుపవాస మాచరించి మరునాడు ద్వాదశికాలము అతిక్రమించక భోజనము చేయవలెను. ఉపవాస ముండి మరునాడు ద్వాదశి భోజనము చేయుట పారణఅనబడును.

ఈ విషయమును దెలిసియే పూర్వమందు పరమభాగవతుడైన అంబరీష మహారాజు పారణకు ద్వాదశిని విడువవలేదు. ద్వాదశి ఉండగానే హరికి నివేదించి అన్నము భుజించుట పారణ అనబడును. అంతలో దుర్వాసమహాముని వచ్చి ఆతిథ్యమను వంకచేత భోజనమును యాచించెను.

అంబరీషుడు సరేనని ద్వాదశిపారణకు దుర్వాససుని రమ్మనెను. దుర్వాసనుడు పారణకు అంగీకరించి అనుష్ఠానము కొరకు వెళ్ళెను. ఆనాడు ద్వాదశి అతిస్వల్పముగా నుండెను. దుర్వాసనుడు రాకపోయెను. ద్వాదశిపోవుచున్నది. ఇట్టి సకంటము సంభవించి నది. అప్పుడు హరిభక్తు డైన అంబరీషుడిట్లు విచారపడసాగెను.

ఈ దుర్వాసనుడు మునిశ్రేష్ఠుడు. పారణకొరకు అంగీకరింపబడినాడు. ఇంతవరకు రాలేదు. ద్వాదశి అతిక్రమించి భుజించిన అధర్మ మగును. బ్రాహ్మణునికంటే ముందు భుజించిన యెడల కోపించి అగ్నితో సమానుడై ముని శాపమిచ్చును గనుక ఇప్పుడు ఏదికుశలము? ఉపవాస మందెట్లు ఏకాదశిని విడువరాదో అట్లే పారణయందును ద్వాదశిని విడువ రాదు.

ద్వాదశిని విడిచినయెడల హరిభక్తిని విడిచిన వాడనగుదును. ఏకాదశినాడు ఉపవాసము చేయక ఏ దోషమునకు పాత్రుడనగుదునో ద్వాదశిని విడిచిన యెడల అట్టిదోషమే సంభవించును. ఇదిగాక ద్వాదశీ పారణాతిక్రమణము పన్నెండు ఉపవాస ముల ఫలమును బోగొట్టును. కాన ద్వాదశిని విద్వాంసుడు విడువకూడదు.

హరివాసరము పుణ్యదినముగాన విద్వాంసుడు విడువరాదు. దానిని విడిచెనేని పురుషునకు పుణ్యసంచయము చేకూరదు. అనేక జన్మములందు చేసిన పుణ్యము హరివాసరమును విడిచిన యెడల నశించును. అందువలన గలిగెడి పాతకమునకు నివృత్తిలేదు. ఒక్క ద్వాదశి అయినను విడువ కూడదు. దీనికి ప్రతీకారములేదు. అనేక వాక్యాలతో పనియేమున్నది. ఇదినిజము. హరివాసరమును విడిచినయెడల హరిభక్తి యుండదు. హరి భక్తిని విడుచుట యందు నాకు మహాభయమున్నది. కాబట్టి యిట్టి సంకట మందు హరిభక్తిని విడుచుటకంటే పారణమే ముఖ్యము. బ్రాహ్మణ శాపము వలన నాకేమియు భయములేదు. శాపమువలన కల్పాంతము దుఃఖము రానిమ్ము. ద్వాదశిని విడిచినచో హరివాసరము (ఏకాదశులు) **10** విడువబడినవియగు. హరివాసర మును విడిచిన యెడల హరిభక్తి లోపించును. గనుక హరిభక్తిని విడుచుటకంటే బ్రాహ్మణశాపమే కొంచెము మంచిది.

కాబట్టి హరిభక్తికి లోపము తెచ్చుటకంటే బ్రాహ్మణునికంటే ముందు భోజనముచేసి ద్వాదశి హరివాసరమును పోనివ్వక తద్వారా హరిభక్తిని నిలుపుకొనుట మంచిది. అట్లైన యెడల హరియే కష్టాలు రాకుండా కాపాడును. అంబరీషుడు ఇట్లు మంచి మనస్సుతో నిశ్చయించుకొని వేదవేత్తలయిన బ్రాహ్మణులను ఇట్లని అడిగెను.

ఓ బ్రాహ్మణోత్తములారా ! వినుడు. దుర్వాసనుడు భోజనమునకు వచ్చెదననెను. నేనట్లంగీకరించితిని. ఇప్పటికిని రాలేదు. ద్వాదవిపోవు చున్నది గనుక బ్రాహ్మణునికంటే పూర్వము భోజనము చేసినందున బ్రాహ్మ ణాతిక్రమణము. ద్వాదశిలో పారణచేయకపోతే ద్వాదశ్యతిక్రమణము గలుగును. గనుక మీరు బలాబలములను విచారించి రెండింటి లోను ఏదియుక్తమో చెప్పుడు అని అడిగెను.

ఆ మాట విని ఆ బ్రాహ్మణులు ధర్మబుద్ధితో ద్వాదశియొక్కయు అతిథిగా వచ్చిన బ్రాహ్మణుని యొక్కయు గౌరవలాఘవములను విచారించి యిట్లనిరి. బ్రాహ్మణులు ఇట్లు పలికిరి. సమస్త భూతములయందును అగ్నిరూపుడైన ఈశ్వరుడే భక్ష్యభోజ్య చోష్యలేహ్య రూపమైన అన్నమును భుజించుచున్నాడు.

ప్రాణవాయువు వలన జఠరాగ్ని ప్రజ్వలితమగుచుండగా జంతువు లకు అన్నమును గోరెడి ఆకలికలుగుచుండును. ప్రాణవాయువు చేత కొట్ట బడిన జఠరాగ్ని సంతాపమును జేయుటకే క్షుత్పిపాసలనబడును. కాబట్టి ప్రాణసహితముగా అగ్ని సర్వసురపూజితుడగుచున్నాడు కాబట్టి సర్వభూతములందున్న అగ్నిని నిత్యము పూజించ వలెను. కాబట్టి తన యింటికి వచ్చిన శూద్రునిగాని, చండాలుని గాని విడిచి భుజించ రాదు. సాక్షాత్ప్రథమవర్ణమైన బ్రాహ్మణునివిడిచి భుజించ రాదని చెప్పవలసినదేమున్నది? గృహస్థుడు స్వయముగా అతిథిని భుజించరాదని చెప్పవలసినదేమున్నది? గృహస్థుడు స్వయముగా అతిథిని బిలిచి అతిథికంటే ముందుగా తాను భుజించిన యెడల బ్రాహ్మణావ మానమగును.

బ్రాహ్మణావమానముచేత ఆయువు, ఐశ్వర్యము, కీర్తి ధర్మము ఇవన్నియును నశించును. ఇదియేమి, అదియేమి, మనస్సులో ఉండే కోరికయు అనగా సంకల్పిత మంతయు నశించును.

బ్రాహ్మణులందరు స్వర్గమందుండెడి దేవతలే అని చెప్పబడుదురు. దేవతలను తిరస్కరించుటచేత అంతయు నశించును. జాతి మాత్రముచేతనే బ్రాహ్మణులు దేవతలతో సమానులు. ఈ దుర్వాసనుడు తపోవంతుడు. ఇతని విషయమందు చెప్పునది ఏమున్నది? ఓ రాజా! ఈ బ్రాహ్మణుడు కోపముచేయకపోయినను బ్రాహ్మణుని కంటె ముందు భుజించకూడదు. ఈ బ్రాహ్మణునకును ద్వాదశిపారణకు వచ్చెదనని చెప్పి సమయానికి రాకుండుట అన్యాయమైయున్నది. ద్వాదశీ పారణను విడిచిపెట్టన ఏకాదుశ్యుపవాసము నకు భంగమువచ్చును. ఏకాదశి త్యాగమునకు ప్రాయశ్చిత్తములేదు.

బ్రాహ్మణావజ్ఞకు ప్రాయశ్చిత్తములేదు. కాబట్టి ఈ రెండును సమాన ములుగా నున్నవి. ఇందు గురుత్వము, లఘుత్వము మాకు కనిపించుటలేదు. ద్వాదశికాలమందు పారణచేయని యెడల హరిభక్తి లోపించును. పారణచేసిన దుర్వాసనుడు శపించును. ఎట్లయినను అనర్థమురాక తప్పదు. అదియు కొద్దిదిగాదు. గొప్ప కీడుగలుగును.

బ్రాహ్మణులందరు శాస్త్రములను ఇట్లు న్యాయముగా విచారించి యథార్థమును ఆలోచించి రాజుతో ఇట్లనిరి.

25వ అధ్యాయము

అంబరీషుడు ధర్మసంకటమున జలపారణము, దుర్వాసశాపదానము సుదర్శన ప్రయోగము

బ్రాహ్మణులిట్లు చెప్పిరి. అంబరీషమహారాజా ! నీకిప్పుడు రెండు ప్రకల్కల నుంచి ఉరిత్రాడు ప్రాప్తమైనది. ఇది నీ పూర్వపాతకము వలన సంభవించినది. ఈ విషయమందు మేము నిశ్చయించుటకు సమర్థులముగాము. పారణను ఆపితిమా హరి భక్తికి లోపముగలుగును. పారణచేయించి తిమా దుర్వాసునుడు శాపమిచ్చును. కనుక యెట్లయినను కీడురాక తప్పదు. అందు ఆలోచించి నీవే నిశ్చయించుకొనుము.

బ్రాహ్మణులిట్లు చెప్పినమాటలను విని రాజు వారితో తన నిశ్చయ మును యిట్లని చెప్పెను. ఓ బ్రాహ్మణులారా ! హరిభక్తిని విడుచుట కంటే బ్రాహ్మణశాపము కొంచెము మంచిది. నేనిప్పుడు కొంచెము జలముచేత పారణచేసెదను. ఈ జలపానము భక్షణ మగును. అది భక్షణమగునని పెద్దలు చెప్పియున్నారు. ఇచ్చుట శ్రుత్యర్థబోధక ప్రమాణము "కర్తుంసాధ్యం యదానాలం ద్వాదశ్యద్భిస్తు పారయేత్। కృతాపః ప్రాశనా తృశ్చాద్భుంజీత్యే త్యపరేజగురితి" కాబట్టి జలపారణముచేత ద్వాదశ్యతిక్రమణ దోషమురాదు. బ్రాహ్మణ తిరస్కారమున్ను ఉండదు. ఇట్లు చేసినయెడల దుర్వాససుడు శపించడు. నా జన్మాంతర పాతకము నశించును.

రాజిట్లు నిశ్చయించి జలముచేత పారణచేసెను. అంతలో దుర్వాస మహర్షి వచ్చి అతికోపముతో నేత్రములతో దహించువాడువలె అంబరీష మహారాజును జూచి చెవులకు వినశక్యముగాని కఠినమైన వాక్యములను ఈవిధముగా పలికెను. ఓ రాజా! అతిథిగా వచ్చిన నన్ను విడిచి శాస్త్ర మర్యాదను వదలిధర్మభంగకారణియైన దుర్బుద్ధితో నీవు ద్వాదశిపారణ చేసితివి.

స్నానమాచరించక భుజించువాడు ఇతరులకు పెట్టకతాను ఒక్కడే భుజించినవాడు అతిథిని రమ్మని పిలిచి తాను ముందు భుజించినవాడు అందరికంటే అధముడు. వాడు అశుద్ధములో ఉండు పురుగువలె మలాశి యగును. ఆత్మార్థము వంట చేసికొన్నవాడు పాపమును భుజించును. అతిథి కొరకై వండించి తానే భుజించినవాడు పాపముల పరం పరను భుజించుచున్నవాడగును.

అగ్నిపక్వమైనదిగాని, పక్వముగానిదిగాని, ఆకుగాని, పుష్పముగాని, ఫలముగాని, పాలుగాని అన్నమునకు బదులుగా ఏది భుజించబడునో అది అన్నమేయగును. నీవు అంగీకృతుడనయిన అతిథిని నన్ను వదలి దూషితబుద్ధిగలవాడవై అన్నప్రతినిధియగు జలమును త్రాగితివి.

బ్రాహ్మణతిరస్కారివైన నీవెట్లు హరిభక్తుడవగుదువు? ఓరిమందుడా! ఎప్పడయినను బ్రాహ్మణులను తిరస్కారముచేయవచ్చునా? నీకు హరిదేవు డెట్లగును? అతనియందు నీ భక్తియెట్టిది? బ్రాహ్మణ విషయమందును, హరి విషయమందును నీకంటే పాపాత్ముడులేడు. నీవు బ్రాహ్మణుడయిన నన్ను వదలి భుజించితివి గాన బ్రాహ్మణతిరస్కారివైతివి. బ్రాహ్మణ తిరస్కా రముతోనే బ్రాహ్మణ ప్రియుడైన హరినిగూడ తిరస్కరించినవాడవైతివి.

రాజా ! ఇప్పుడు నన్ను తిరస్కరించుట మదముచేత నీవు నీ పురో హితుని తిరస్కరించినట్లు తిరస్కరించితివి. ఓరీ ! నీవు ధర్మాత్ముడనని పేరు పెట్కుని ధర్మమార్గములను నశింపజేయుచున్నావు. ఓరీ పాపాత్మా ఈ భూమియందు పుణ్యాత్ముల పాలిట నీవెందుకు ప్రాప్తమైతివి అనగా నీవు రాజువు గనుక పుణ్యాత్ములు నిన్నాశ్రయించ వత్తురు. నీవు దుర్మార్గుడవు. గనుక వారిని బాధించెదవు. కాబట్టి నీవు ధర్మకంటకుడ వగుదువు.

దుర్వాసుడిట్లు పలుకగా విని అంబరీషుడు భయముతో నమస్క రించి యిట్లని ప్రార్థించెను. అయ్యా ! నేను పాపుడను, పాపకర్ముడను, పాపమానసుడను, నిన్ను శరణువేడెదను. నన్ను రక్షించుమనికోరెను. నేను ధర్మమార్గమును దెలియక పాపమను బురదయందుపడి దుఃఖించుచున్నాను. నిన్ను శరణువేడుచున్నాను. నన్ను రక్షించుము.

నేను క్షత్రియుడను. పాపములను జేసితివి. నీవు బ్రాహ్మణుడవు. శాంతి రూపుడవు. కనుక నన్ను ఎల్లప్పుడు తప్పక రక్షించుము. బ్రాహ్మణులు క్షమాయుక్తులై యుందురు. మీవంటి మహాబుద్ధిమంతులు దయావంతులై మావంటి పాపసముద్ర మగ్నులను ఉద్ధరించవలయును. ఇట్లు పాదముల మీద పడి ప్రార్థించుచున్న రాజును కఠినుడై దుర్వాసుడు తన ఎడమకాలితో తన్ని దూరముగాపోయి నిలిచి మిక్కిలి కోపముతో శాపమిచ్చుటకు ప్రయత్నించి యిట్లనియె. రాజా నేను దయగలవాడనుగాను, నాకు శాంతి లేదు. ఓర్పులేనివారికి, ఆలయమైతిని గనుక దుర్వాసుడు శాంతిలేని వాడని తెలిసికొనుము.

ఇతరమునీశ్వరులందరు కోపితులై తిరిగి ప్రార్థించిన యెడల శాంతులగుదురు గాని నేను కోపితుడనైతినేని కోపమును తెప్పించినవానికి కఠినమైన శాపమివ్వక శాంతించువాడనుగాను. ఇట్లనిపలికి అంబరీషునుద్దేశించి శాపమిచ్చెను.

1. మత్స్యము **2.** కూర్మము **3.** వరామము **4.** వామనుడు **5.** వికృతముఖుడు **6.** బ్రాహ్మణుడై క్రూరుడు **7.** క్షత్రియుడై జ్ఞానశూన్యుడు **8.** క్షత్రియుడై రాజ్యాధికారిగాని వాడు **9.** దురాచారుడు పాషండమార్గ వేదియు **10.** బ్రాహ్మణుడై రాజ్యాధికారిగానివాడు, దయాశూన్యుడై బ్రాహ్మ ణులనుహింసించువాడు. నేను శాస్త్రార్థవేదిని గనుక విచారించి జలముతో పారణ బ్రాహ్మణునికంటే ముందు చేసితినను గర్వముతోనున్ననీకు ఈ పది జన్మలు వచ్చును. అనగా పదింటియందును గర్వమును పొందదగినది యొక్కటియు లేదు. కనుక గర్వించిన వానికి గర్వభంగకరములయిన జన్మలను ఇచ్చితిననెను.

ఇట్లు పదిశాపములను యిచ్చినన్నవమాన పరచినవానికి ఇంకా శాపమివ్వ వలయునని తలచి దుర్వాసుడు నోరు తెరచునంతలో అంబరీషుని హృదయమందున్న బ్రహ్మవేద్యుడును, భక్తిప్రియుడును, శరణాగత వత్సలుడునునగు హరి తన భక్తుని కాపాడుతలంపుతోను, బ్రాహ్మణుని మాటను సత్యముగా చేయవలయునను తలంపుతోను దుర్వాసుడు ఇచ్చిన పదిశాపములను తాను గ్రహించి తిరిగి శాపమిచ్చుటకు ప్రయత్నిం చిన బ్రాహ్మణుని అక్రమమునకు తగిన శిక్షవిధించవలయునని తలచి తన చక్రమును పంపెను.

తరువాత ఆ చక్రముకోటి సూర్యకాంతితో ప్రకాశించు జ్వాలలు మండుచుండగా నోరుతెరచుకుని పైకివచ్చెను. దానిని జూచి బ్రాహ్మణుడు భయము పొంది ప్రాణములను కాపాడుకొను తలంపుతో పరిగెత్తెను. సుదర్శన చక్రము మండుచున్న జ్వాలలతో ముని వెంటబడెను. ముని ఆత్మరక్షణమునకై భూమినంతయు తిరిగెను.

దుర్వాసుడు చక్రముచేత భూచక్రమంతయు తిరిగింపబడెను గాని చక్రభయము చేత ఎవడును మునిని రక్షించువాడు లేకపోయెను. ఇంద్రాది దికాల్పలకులును, వశిష్ఠాది మునీశ్వరులు, బ్రహ్మాది దేవతలును దుర్వాసుని రక్షింపలేరయిరి. ఇట్లు తపస్సు చేసికొను మునీశ్వరుని అతికోపముచేత బుద్ధిచెడి హరిభక్తునకు అవమానమును జేయుటచేత దుర్వాసునకు ప్రాణసంకటముతటస్థించెను.

26వ అధ్యాయము - హరికృత దుర్వాస ప్రబోధనము

ఇట్లు దూర్వాసుడు భూలోకము మొదలయిన సమస్త లోకములు తిరిగి రక్షణము పొందలేక శీఘ్రముగా హరినిలయమైన వైకుంఠమునకు జేరెను. దుర్వాసుడు ఇట్లు ప్రార్థించెను. జగన్నాథా ! బ్రాహ్మణ ప్రియా! మధుసూదనా సుదర్శన చక్రసంబంధమైన మంటలు నాపైన పడకుండా రక్షించుము రక్షించుము. ఓవిష్ణో ! సూర్యకోటి సమానకాంతి గల యీ ఘోరచక్రము నన్నుచంపుటకు వచ్చుచున్నది నివారించుము స్వామీ, నివారిం చుము. నీ భక్తుడయిన అంబరీషునకు అన్యాయముగా శాపమిచ్చిన పాతకునకు నాకు యీ శిక్ష తగియేయున్నది.

వేలకొలది బ్రాహ్మణులలోనేను బహుపాతకుడను, కాబట్టి నన్ను రక్షించుము. హరీ ! నీవక్షస్థలమందు బ్రాహ్మణునిపదము ఉండలేదా? భృగుమహర్షి హరిని పాదముతో వక్షస్థలమందు తన్నెనుగదా ! కాబట్టి అట్లే నా పాతకము కూడా నీవు సహించవలెను. ఈ ప్రకారము విష్ణుమూర్తిముందు దూర్వాసమహాముని సాష్టాంగనమస్కారము చేసినవాడై

ఓ స్వామీ! నన్ను రక్షించుమని అనేకమారులు దుర్వాససుడు పలికినవాడా యెను. అంత హరినవ్వుచు ఇట్లనియెను. దూర్వాసా ! బ్రాహ్మణులు నాకు దేవతలు అనుమాట నిజమే. మీవంటి వారుమిక్కిలి దేవతలేయగుదురు.

బ్రాహ్మణోత్తమా ! నీవు సాక్షాత్తు శంకరుడవు. బ్రహ్మ స్వరూపుడవు జటలతో గూడి భృకుటిలమైన నీ ముఖమును జూచినచో యెవ్వరికి భయము గలుగదు? మీ వంటివారు స్వభావమునకు వికారమును గలుగనివ్వరుగదా ! నేను మనోవాక్కాయముల చేత బ్రాహ్మణులకు అపకారము కొంచెమైనను చేయను. ఆ సంగతి నీకు తెలిసియే యున్నది గదా !

దేవతలకు, బ్రాహ్మణులకు, సాధువులకు, గోవులకు సుఖము కొరకు ప్రతియుగ మందు నేనవతరించుచుందును. దుర్వాసా! నీవు సాధునిందితమైన కర్మను ఆచరించితివి. అంబరీషునకు కారణములేని శాపమునిచ్చి తివి. అంబరీషుడు మనోవాక్కాయములచేత శత్రువునకును అపకారమునుజేయడు. సర్వభూతములందును నన్నుభావించుచు చరాచరములందంట తను నన్ను జూచుచుండును. అట్టి వానిని వృధాగా నీవు అనేక బాధలు పెట్టితివి. ఇది నీకు తగునా ?

నీవు భోజనమునకు వచ్చెదనని చెప్పిపోయి సకాలమునకు రాలేదు. నీకు అనుష్టానమున్నదో చేసికొనవచ్చును. కాని అట్టిస్థితిలో నీవు అతనికి అనుజ్ఞయునివ్వలేదు. కేవలము జలమును పుచ్చుకొని ద్వాదశిపారణ ముఖ్య కాలమునకు చేసెను. ఉదకపాన మందేమిదోషమున్నది? ఉపవాసకాలమున నీరు త్రాగుట దోషముకానేరదు.

బ్రహ్మచర్యాదులకు ఆహారము నిషిద్ధమైనపుడు ఉదకపానము విహితమై యుండగా దాహశాంతికై అంబరీషుడు జలపానము చేసినందున యేమిదోషము జరిగినది. నీకేది సందుదొరకక దానినొకతప్పుగా జేసికొని శాపమిచ్చితివిగాని విచారించిన అది దోషము అగునా.

అప్పటికి నిన్ను అనేక విధములుగా ప్రార్థించిన నీవు కోపమును తగ్గించుకొనలేక తన్నిదూరముగా పోగానే బ్రాహ్మణప్రియుడైన రాజు బ్రాహ్మణుడవైన నీ వలన భయము పొంది తన హృదయాంతర్వాసియైన స్వయంభువునైన నన్ను శరణువేడెను.

అంతలో నీవు శాపమిచ్చితివి బ్రాహ్మణుని మాట అసత్యమైపోవునను తలంపుతో రాజు హృదయమందున్న నేను ఆ పదిజన్మల శాపములను అంగీకరించితిని రాజు నీవు శాపమిచ్చుటకయే యెరుగడు వినలేదు. నీవు శాపమిచ్చు సమయమున రాజు అయ్యో బ్రాహ్మణాపకారము గలిగినదే ద్వాదశిని విడిచిన హరిభక్తిలోపించునను భయముతో జలపారణచేసితిని. దానితో బ్రాహ్మణ తిరస్కారమాయెనుగదా? హరీ ! నన్నెట్లు కాపాడుదువని దీనుడై నన్ను శరణుజొచ్చి నాయందే మనస్సు ఉంచి ఇతర విషయములను మరచి తనశరీరమును తానెరుగకయుండెను. అట్లుండగా నీవు శాపమిచ్చి తివి. శాపమందు నీవు "మీనము, కూర్మము మొదలైన పదిజన్మలుగమ్ము" అని చెప్పితివి. అప్పుదు భక్తుల బాధలకు నివర్తకుడైన నేను అతని హృదయ మందు నివసించియుండి అతని చెవి వలన నీవిచ్చిన శాపములను వినుచు భక్తునికి అన్యాయముగా శాపము గలిగెను గదా. దీనినెట్లు చేయుదునని ఆలోచింతితిని.

బ్రాహ్మణుని మాటను సత్యముగా చేసితేని నా భక్తునికి అనిష్టము గలుగును. శాపమును నివారించితినేని బ్రాహ్మణవచనమసత్యమగును. కాబట్టి బ్రాహ్మణ వాక్యము సత్యమౌటకు భక్తరక్షణ మౌటకు ఆలోచించి నీవిచ్చిన శాపములను నేను స్వీకరించితిని. భక్తులకు గలిగిన అంతులేని మహాకష్టములనన్నిటిని నేను హరింతును.

నాభక్తుడు ధర్మాత్ముడు సమస్తభూతములందు సమబుద్ధిగలవాడు. అట్టి విషయమును యెఱింగియుండియు నీవు అధర్మముగా శాపమిచ్చితివి. వేదములందు దేశమును బట్టి కాలమునననుసరించి వయస్సును ముఖ్యముగా జేసికొని జాతిని అవలంబించి ఆశ్రమములను విషయముగా చేసికొని మనుష్యులకు వివిధధర్మములు చెప్పబడి నవిగదా!

పురుషులకు కొన్ని ధర్మములు, స్త్రీలకు కొన్ని ధర్మములు. మనుష్య జాతకంతకు కొన్నిధర్మములు చెప్పబడినవి. కాబట్టి మనుష్యజాతికి సామాన్యముగా చెప్పబడిన ధర్మములను మనుష్యులందరు విడువగూడదు. రెండుపక్షములందును మనుష్యులందరికి ఏకాదశి నాడు భోజన మాచరించగూడదని వేదములందు పరమధర్మము విధించబడినది. అట్లుగాక భుజించినయెడల దోషము చెప్పబడియున్నది.

ద్వాదశిని విడిచినచో ఏకాదశిని విడిచినదోషము సంభవించును. కాబట్టి నాభక్తి లోపించునను భయముతో వాడు జలపారణచేసెను. ఇట్లుండగా నీవు వృథాగా విచారించక శపమిచ్చితివి గదా. అంతట విరమించక తిరిగి శాపమిచ్చుటకు ప్రయత్నించి నీవు నోరు తెరుచు నంతలో దుర్వాససుని మాటను అసత్యము బొందించతగదు అని తలచి నేను చక్రమును పంపితిని. అనగా శాపమిచ్చిన గ్రహించువారు లేరుగాన శాపము వృథాయగునని తలచి నివారించు భావముతో చక్రమును పంపితిని.

బ్రాహ్మణోత్తమా ! దుఃఖించకుము. అంబరీషుని విషయమై నీవిచ్చిన శాపము నాకు వరమాయెను. నేను ఈరూపములను ధరించి అవతారములను ఎత్తవలసియున్నది.

నేను ఈ కల్పమందు ప్రళయమందు జగత్తుయొక్క స్థితికారణము కొరకు శంఖాసురుని సంహరించుటకును, మనువును రక్షించుకును పెద్ద చేపగుదురు. దేవ దానవులు సముద్రమును మథించుతఱిని సముద్రమందు మునిగిన మందరపర్వతమును నావీపున ధరించుటకు తాబేలునగుదును.

హిరణ్యాక్షుని సంహరించుటకును, భూమిని ఉద్ధరించుటకును నీలాద్రితో నల్లకొండతో సమానమైనపందినగుదును. హిరణ్యకశిపుని సంహరించుట కొరకు క్రోధ జ్వాలలచేత దిగంతముల వ్యాపించుచు వికృతాననుడైన మనుష్య సింహము నగుదును.

లోకత్రయమును జయించి బిని బంధించి యింద్రునకు పోయిన రాజ్యమును యిచ్చుటకొరకు వామనుడు = పొట్టివాడనగుదును.

క్షత్రియ నాశనము కొరకు మహాబలముతో గూడ క్రూరకర్మయుతు డనై పరశురాముడను పేరుగల బ్రాహ్మణుడనగుదును. రావణుని సంహారము కొరకు ఆత్మ జ్ఞానశూన్యుడైన రాముడను రాజునగుదును.

యదువంశమందు ఆత్మజ్ఞానము గలిగియు గోపీకాముకుడనై రాజ్యములేని కృష్ణుడనగుదును. కలియుగమంద పాపమోహము కొరకు బుద్ధుడను దితి కుమారుడనై

పాషండమార్గోపదేశినగుదును. కలియుగాంతమందు విప్రశత్రుఘాతకుడనైన బ్రాహ్మణుడ నగుదును. ఇట్లు నాకు పదిజన్మలు గలుగును. ఈ పది అవతారములు వినువారికి పాతకనాశనములగును.

27వ అధ్యాయము

దుర్వాససుడు అంబరీషునిగూర్చి ప్రత్యాగమనము

ఓ అగస్త్యమునీంద్రా ! భగవంతుడు ఐన పురుషోత్తముడిట్లు దుర్వాససునితో పలికి స్వభక్తపాలనదీక్షాతిశయమును ప్రకటించుచు ఇట్ల నియె.

భగవంతుడిట్లు పల్కెను. దుర్వాససా ! అంబరీషుని గురించి యిచ్చిన శాపములు నాకు చాలా సంతోషమును జేయుచున్నవి. ఈ శాపజన్మలవల్ల నాకేమీ కష్టములేదు. నీవచనము వేదతుల్యముగనుక దానిని సత్యముగా చేయవలెను. అట్లుగాని యెడల బ్రాహ్మణ మర్యాదకు భంగము కలుగును. అట్లు నాశము కలిగినంతలో నాకది శాప మగును గాన అట్టికష్టము లేక ఆనందము కలిగినది. రాజు ప్రాయోపవిష్టుడువలె బ్రాహ్మణ పరివేష్టితుడై పడియున్నాడు. అదిగాక అయ్యో బ్రాహ్మనాపకారి యీ ఆత్మ యని దుఃఖించుచున్నాడు కాబట్టి త్వరగా పొమ్ము.

రాజు యీ ప్రకారముగా చింతించి దుఃఖించుచున్నాడు. నా మూలముగా సుదర్శన చక్రము బ్రాహ్మణుని వెంటబడినది. ఛీ! ఛీ ! బ్రాహ్మణోపద్రపకారకుడయిన రాజు ఎందుకు?

రాజు మనుష్యులను పాలించువాడు గనుకను, రాజుకు ముఖ్యము ప్రజారక్షణము గనుకను, రాజు గోవుల నిమిత్తము కొరకును, బ్రాహ్మణుల నిమిత్తము కొరకును ప్రాణ ములు విడువవలెను.

రాజు స్వేదజ, అండజ, ఉద్భిజ్జ, జరాయుజములను నాలుగు విధములగు జీవములను సన్మార్గమందుంచి పాలించవలెను. అందులో అందరికిదండన మీయదగును పాలించవలెను బ్రాహ్మణులను విడువ వలెను. బ్రాహ్మణుని సత్యధర్మరతులును, లోభదంభ శూన్యులును అగు బ్రాహ్మణులే ఆతని తప్పును దెలిసికొని దండించవలెను.

బ్రాహ్మణుడు పాపమును జేసి ప్రాయశ్చిత్తమును జేసికొననిపక్షమందు అతని తలగొరిగించుట, ధనమును హరించుట, స్థానభ్రష్టత్వము మొదలయిన దండనములచేత దండించవలెను. బ్రాహ్మణుడు దుర్మార్గుడై హింసచేయుచున్నను వానిని రాజు దండించ రాదు. రాజు ధర్మార్థబుద్ధి గలవాడగుచు యెప్పుడైనను బ్రాహ్మనునకుగాని తనకపకారము చేయువానికి గాని శస్త్రప్రయోగము ఆచరించదగును.

బ్రాహ్మణేతరులందరు భయములేక క్షాత్ర కీర్తిని చూపవలయును గాని బ్రాహ్మణ హింసమాత్రము చేయగూడదు. తాను స్వయముగా బ్రాహ్మణుని చంపినను, తన నిమిత్తమై బ్రాహ్మణుడు చంపబడినను, అన్యునిచేత చంపించినను బ్రహ్మహత్య సంభవించునని ధర్మశాస్త్రమునందు చెప్పబడియున్నది. బ్రాహ్మణుడు లాగబడిగాని, కొట్టబడిగాని, ధనహీనుడుగా చేయబడిగాని యెవనినుద్దేశించి ప్రాణములు విడుచునో వాడును బ్రహ్మ

హంతకు డగును. దుర్వాసనునకు ప్రాణహానికరమైన కష్టము నామూలముగా గలి గెనుగదా? కాబట్టి నేను బ్రాహ్మణహంతకుడనైతిని అని అతడు తలచుచున్నాడు. దుర్వాసా! అంబరీషుడీ ప్రసంగములో మిక్కిలిదుఃఖముతో నున్నాడు. కాబట్టి నీవచ్చుటికి త్వరగా పొమ్ము. నీకును రాజునకును కుశలమగును. ఇట్లు విష్ణువుచెప్పిన మాటనువిని దుర్వాస సుడు నమస్కరించి అప్పుడే చక్రముతోసహా బ్రాహ్మణపరివేష్టితుడైన రాజు వద్దకు వచ్చెను.

ఇట్లు సూర్యకాంతితో వచ్చుచున్న దుర్వాససునిజూచి అంబరీష మహారాజు లేచి నమస్కరించి సుదర్శన చక్రముతో యిట్లని విన్నవించెను. అంబరీషుడు పల్కెను. ఓచక్రమా ! నన్ను మన్నించుము. ఆర్తుని సంహరించుట న్యాయముగాదు గనుక బ్రాహ్మణుని రక్షించుము. అతిక్రౌర్యముతో హింసించుట తగదు. రక్షించుమని వేడుచున్న నన్నును శరణాగతుడైన బ్రాహ్మణుని రక్షించుము.

అంబరీషుడిట్లు పలుకుచు దుర్వాససుని కౌగలించుకుని తరువాత అతనిని తన వెనుక ఉంచుకొని తాను ముందు నిలబడి భయములేక ధనువును ఎక్కుపెట్టి సుదర్శనచక్రముతో ఇట్లనియెను.

28వ అధ్యాయము - అంబరీషకృత సుదర్శన స్తుతి

అంబరీషుడు ఇట్లు పలికెను. ఓ సుదర్శనచక్రమా ! ఆగు ఆగు. నీకు నమ స్కారము. ఈతడు బ్రాహ్మణుడు. ఇతనిని చంపుటతగదు. నీకు వధతో కూడిన ఆహారము కావలెనన్న నాశరీరమును యిచ్చెదను. ఈ బ్రాహ్మణుని విడువుము. లేనియెడల నాతో యుద్ధము చేయుము.

నీవు హరియొక్క ఆయుధముగనుక నాకు దైవమునైతివి. అయినప్పటికి నీతో యుద్ధము చేయుదునుగాని నిన్ను బ్రతిమాలుట లేదు. క్షత్రియునకు బ్రహ్మ యుద్ధ మును విధించెనుగాని యాచనను విధించలేదు. అయినను నీవు నాకు దేవతవు గనుక యాచించవచ్చును. ఓ సుదర్శనచక్రమా! నీవు సమస్త భూతములకు అజేయుడవు. ఈ మాట నాకు తెలియునుగాని అయినను నా బాహుబలమును జూడుము.

విష్ణ్వాది దేవతలందరు నీ బలమును నా బలమును చూతురుగాక, నిన్నిప్పుడు భూమియందు పడవైచెదను. అట్టి యవస్థను జెందక యీతనిని విడువుము. నీకు జీవించియుండి హరిహస్తమందు నివసించు కోరికయున్న యెడల నన్ను పాలించుము. శరణాగతుడైన యీ బ్రాహ్మణుని విడువుము. రాజిట్లు స్తుతించగా సుదర్శన చక్రదేవత సంతోషించి రాజును పరీక్షించవల యునను తలంపుతో కోపమువచ్చినవాడువలె నటించి యిట్లనియె.

సుదర్శనమిట్లు పల్కినది. రాజా! నీకుతెలియునా? మధుకైటభులను నేను చంపి తిని దేవతలకు జయించుటకు శక్యముకానివారైన రాక్షసులను అనేకులను చంపితి ననితెలియదా? ఈ దుర్వాససుని కోపముతో గూడిన ముఖమును జూచుటకెవ్వడైన సమర్థుడున్నాడా? ఇట్టి దుర్వాససుడు శంకర బ్రహ్మలయొక్క తేజోధారియైనను యిప్పుడిట్టి అవస్థను నావలన జెందెను గదా ?

శంకరుని వలన క్షత్రియసంహారకారకమయిన తేజస్సు సంభవించి నది ఆ బ్రహ్మతేజస్సు నాకంటే అధికముగాదు. అదియు నాచేత అనేక పర్యాయములతిక్రమించ

బడినది. క్షత్రియతేజోవంతుడవైన నీవు నాతో యుద్ధమునకెట్లు సమర్థుడవగుదువు? బ్రహ్మ శంకరుల రెండు తేజస్సులు నాకు చాలనివైయున్నవి.

రాజా! క్షేమము కోరినవాడు బలవంతునితో స్నేహము చేయవలెను. ఇట్లు న్యాయముండగా నీవు మూర్ఖత్వమునవలంబించి నాతో యుద్ధమునకు సన్నద్ధుడవెందు కైతివి. నీవు హరిభక్తుడవని నేను నిన్ను ఇంతవరకు సహించితిని. కాబట్టి నీవు దూరముగా పొమ్ము, ప్రాణములను వృధాగా పోగొట్టు కొనకుము. ఇట్లు సుదర్శన చక్రవాక్యమును విని అంబరీషుడు కళ్ళెఱ్ఱజేసి సుదర్శనచక్రముతో ఇట్లనెను.

అంబరీషుడు ఇట్లు చెప్పెను. సుదర్శనచక్రమా! నీవు నాదేవునకు ఆయుధమైతివని నిన్ను బాణములచేత నూఱుఖండములుగా కొట్టలేదు. నీవు క్షత్రియధర్మము అవలంబించి నాతో మాట్లాడుచున్నావు. గనుక యిక ముందు నీకు గర్వముండబోదు. నీ గర్వమును నశింపజేయు బాణములు నా హస్తమందున్నవి. నేను బ్రాహ్మణులందును, దేవతలందును, స్త్రీల యందును, జ్ఞాతులందును, గోవులందును, బాణములను వదలను. నీవు క్రూరుడ వైనను దేవుడవగుట చేత ఇంతరకు ఉపేక్షించితిని.

నీవు దేవత్వమును వదలుకొని క్షత్రియత్వముతోగూడి నాయందు నిలచి అగ్నితో సమానమైన వేడిగల నా బాణములను సహించుము చూతము. ఇట్లని అంబరీషుడు ఇరువది నాలుగు బాణములను సుదర్శన చక్రపాదముల మీద వదలెను. ఇట్లు క్షాత్రపౌరుషముతో గూడిన రాజును జూచి సుదర్శనుడు నవ్వుచు ఇట్లనియె.

సుదర్శనుడు ఇట్లు పలికెను. రాజా ! నీ సంరక్షణనిమిత్తమే హరి నన్ను పంపినాడు. నిన్ను శరణాగతుడైన బ్రామ్మణుని విడిచితిని. సుఖముగా నుండుము. ఇట్లు పలికి ధనుర్బాణములతో గూడియున్న రాజును కౌగిలించుకుని భూమియందుపడి నమస్కారము చేసెను.

ఓ అగస్త్యా ! రాజు అలా విధేయుడైన సుదర్శన చక్రస్థ పురుషునితో చక్రముతో ఇట్లనియె. సంసార మధ్యను సంచరించెడు పురుగునైన నేనె క్కడ? హరియొక్క హస్తమందు ప్రకాశించెడి నీవెక్కడ? ఇట్లు తెలిసియు నీతోయుద్ధమునకు సన్నద్ధుడనయిన నా తప్పును క్షమించుము.

నేను నిన్ను తిరస్కరించి విజృంభించి యుద్ధమునకు సిద్ధపడితిని. క్రూరమయిన నా క్షత్రియ స్వభావమిట్లు చేసినది గనుక క్షమించుము. ఇది శుక్లపక్షము. పగలు, యుద్ధభూమి, మకరమాసము, మాఘమాసము ఇట్టి పుణ్యకాలమందు నా దేవుడైన నీ వలన మృతినిగోరియే యుద్ధమునకు వచ్చితిని. భగవద్గీతయందు ఇట్లుకలదు.

ఉత్తరాయణమందు శుక్లపక్షమందు పగలు మృతినొందినవారు అర్చిరాది మార్గమునపోయి బ్రహ్మపదమును జేరుదురు. కార్తిక శుక్ల ద్వాదశినాడు వెళ్లిన దుర్వాససదు మాఘమాసమునకు తిరిగివచ్చెను. సుమారు **3** మాసాలకుఅంబరీషుని చేరినాడు.

జ్వాలలచేత భయంకరమును, దేవదానవుల కసహ్యమును, నూరు మెరుపులకంటే అధికమయిన కాంతిగలదియునయిన నీరూపమునుగవ్వతో సమానుడను నేనెట్లు సహింతును? సహస్రాగ్నియుతమైన రవిబింబమువలె సహస్రారములను ధరించునటు

వంటి సమస్త సంహారకరమగునటువంటి నీ రూపముతో యుద్ధముచేయ నేనెట్లు శక్తుడ నగుదును?

కోరలతో గూడిభయంకరము దశదిక్కులందు అగ్నులను బయటికి చిమ్ముచున్నటు వంటి నీ యొక్క దంతపుదెబ్బను దేవుడుగాని, రాక్షసుడు, దేవేంద్రుదుగాని, రాక్షసాధిపతి గాని యింకెవ్వడుగాని సహించగలడు?

మెరుపులనుసూర్యుని కిరణజాలములును మొత్తములై భయంకరా కారములను ధరించి వచ్చినను నీ తేజస్సును తిరస్కరించలేవు. విష్ణువు భయంకారాకరమయిన నిన్నా శ్రయించి మూడులోకములను పాలించుచున్నాడు. నీతో విరోధించినయెడల దేవతలుగాని, దానవులుగాని, అన్యులు గాని నిన్ను జయించలేరు.

దైత్యులను చంపుదానవు భక్తులను పరిపాలించునావు. విష్ణువుయొక్క కాంతిచేత ప్రకాశించుదానవు. ప్రాణగమనకష్టమును హరించుదానవు అగు నీకునమస్కారము.

ఇట్లు స్తుతించి భూమియందు నమస్కారముచేయుచున్న రాజును లేవదీసి నీకు క్షేమమగుగాక అని సుదర్శనుడుపలికెను. ఈ సుదర్శనచక్ర స్తోత్రమును మూడు కాలము లందు పఠించువాడు ఆపదలనుండి విముక్తుడై చిరతరసుఖములను బొందును. కలియుగ మందీ యధ్యాయమును ఒకమారయునను వినువారు అనేక భోగములుపొంది అంత మందు మోక్షము పొందుదురు.

29వ అధ్యాయము - అంబరీషదుర్వాస సంభాషణము

రాజు చూచుచుండగానే సుదర్శన చక్రమంతర్ధానమొందెను. సుదర్శన చక్రము అంతర్ధానము బొందిన తరువాత అంబరీషుడు భక్తితో దుర్వాససునకు నమస్కరించి శిరస్సుతో వందనమాచరించి భక్తిచేత పులకాంకితుడై తనశిరమును మునిపాదములపైన బడవేసియిట్లని విన్న వించెను.

బ్రాహ్మణోత్తమా ! నేను మహాపాపిని. పాపమునందు మునిగి ఉండి కష్టించు చున్నాను. కాబట్టి గృహస్థుడనైన నా యింటిలో అన్నమును భుజించి నన్నుద్ధరించుము. నీవు నాయందుదయయుంచి తిరిగి నాయింటికివచ్చి నన్ను రక్షించితివి. మూడు లోకము లకు భయమును గలిగించు నీకు భయమెక్కడిది ? భయమనుమిషతో నన్ను రక్షించుటకు తిరిగి నా యింటికి వచ్చితివి.

నీవు తిరిగి వచ్చుటచేత నేను బ్రతికితిని. నాకు పరలోకముసిద్ధించును. కాబట్టి త్వద్దర్శనదానముతో నాకభయదానము, దానితో ప్రాణదానము, దానితో పరలోక దానము సంభవించినవి.

ఇట్లు విన్నవించుచున్న రాజును తన బాహువులతో లేవనెత్తి దుర్వాస మహాముని ఆనందముతో ఇట్లనియె. రాజా! ప్రాణములను రక్షించువాడు తండ్రియని చెప్పబడును. ఇప్పుడు నీ చేత నా ప్రాణములు రక్షించబడినవి గనుక నాకు తండ్రిని నీవే. నేను నీకిప్పుడు నమస్కారము చేసిన యెడల నీవు దుఃఖించెదవు. తండ్రికి కష్టముగలిగెడి వ్యాపారము చేయగూడదు. గాన నీకు నమస్కారమును జేయను. బ్రహ్మణ్యుడనైన నేను నీకు గొప్పకష్టమును గలిగించితిని. దానికి ఫలమును అనుభవించితిని. చివరకు నీవు

దయతో ఆ కష్టమును నివారించతివి. రాజా ! నీతో కూడా భుజించెద నని దుర్వాసుడు ధర్మబుద్ధిగలవాడై ధర్మవేత్త యయిన అంబరీషునితో కూడి భుజించెను. సాక్షాత్ శివరూపుడైన దుర్వాసుడు విష్ణుభక్తుని యొక్క మాహాత్మ్యమును పరీక్షించ గోరివచ్చి యిట్లు పరీక్షించి సంతోషించి ఆజ్ఞా పితుడై స్వాశ్రమమునకు వెళ్ళెను.

కాబట్టి కార్తికమాసమందు హరిబోధినీ ద్వాదశి సమస్త దానఫలప్రదము, సమస్త తీర్థఫలప్రదము, సమస్త యజ్ఞఫలప్రదమగును. కార్తిక మాసమందు శుక్లైకాదశినాడు ఉపవాసమాచరించి జాగరణముండి ద్వాదశి నాడు దానములిచ్చి బ్రాహ్మణులతో కలసి పారణజేయువాడు మహాపాతక విముక్తుడగును. మోక్షమును గోరిన విష్ణుభక్తులు ద్వాదశి స్వల్పముగా నున్నప్పుడు దానిని విడువక ద్వాదశి ఘడియలలోగానే పారణచేయ వలయును. అందులో కార్తిక శుక్ల ద్వాదశి మిక్కిలి పుణ్యప్రదము గనుక దానిని యెంత మాత్రము విడువరాదు.కార్తిక శుక్ల ద్వాదశియందు చేసిన పుణ్యముస్వల్పమైనను అనంత ఫలప్రదము.

ఈ పుణ్యకథను వినువారు పాపవిముక్తులై పుత్రపౌత్ర సమేతులై అనేక భోగములననుభవించిఅంతమందుపరమపదము పొందుదురు.

30వ అధ్యాయము - ధర్మసూక్ష్మ కథనము

ఋషులడిగిరి. ఓ సూతమహర్షీ ! మాకు పుణ్యమైన హరి మాహాత్మ్యమును జెప్పితివి.ఇంకా కార్తికమాహాత్మ్యమును వినగోరితిమి చెప్పవలసినది.

కలియుగమందు కలుషితమానసులై రోగాదులకు లోబడియుండి సంసార సముద్రమందు మునిగియున్న వారికి అనాయాసముగా పుణ్యము లభించెడిదియేది ?

ధర్మములలో యెక్కువ ధర్మమేది? దేనివలన మోక్షము సిద్ధించును? దేవతలలోపల యెక్కువ దేవుడెవ్వడు? ఏ కర్మచేత మోహము నశించును? కలియుగమున మానవులు మందమతులు జడులు, మృత్యుపీడితులును అగుదురు. వారికి అనాయాసముగా మోక్షముదొరికెడి ఉపాయమును జెప్పుము.ఇంకా ఇతరమైన హరికథను జెప్పుము.

సూతుడు పల్కెను. మునీశ్వరులారా ! మీరడిగిన ప్రశ్న చాలా బాగు న్నది. మంగళకరమైన హరికీర్తన స్మృతికి వచ్చినది. కాబట్టి సర్వసుఖకర మైన దానిని చెప్పెదను వినుడు.

మీరు అల్పబుద్ధులయిన జనులకు మోక్షపాయమును జెప్పుమని కోరితిరి. ఈ ప్రశ్నలోకోపకారము కొరకయినదుటచేతనాకు చాలా ఆనంద దాయకమైనది. అనేక యాగములు చేసియు, అనేక పుణ్యతీర్థములందు స్నానాదికమాచరించియు ఏ ఫలమును బొందెదరో ఆ ఫలము ఈలాటి మంచిమాటలచేత లభ్యమగును.

మునీశ్వరులారా ! వినుడు. కార్తికఫలము వేదోక్తమైనది. అనగా కార్తికమందు వేదోక్తఫలమును బొందెదరని భావము.కార్తిక వ్రతము హరికి ఆనందకారణము, సర్వశాస్త్రములను సంపూర్ణముగా చెప్పుటకు నేను సమర్థుడనుగాను, కాలము చాలదు, కాబట్టి శాస్త్రసారములలోసారమును జెప్పెదను వినుడు.

శ్రీహరికథను సంగ్రహముగా చెప్పెదను వినుడు. శ్రీహరికాసక్తులు ఘోరమైన నరకాలయందు పడక సంసార సముద్రమునుండి తరింతురు.

కార్తికమందు హరిని పూజించి స్నానము, దానము, ఆలయము లందు రాత్రి దీపమునువెలిగించుటను జేయువారు అనేక పాపములనుండి శీఘ్రముగా ముక్తు లగుదురు. సూర్యుడు తులారాశి యందు ప్రవేశించినది మొదలు ముప్పది దినములు ఒక్క కార్తికవ్రతమును జేయవలెను. అట్లు చేయువాడు జీవన్ముక్తుడగును. సుమా.

బ్రాహ్మణులుగాని, క్షత్రియులుగాని, వైశ్యులుగాని, శూద్రులుగాని, స్త్రీలుగాని కార్తికవ్రతమును జేయని యెడల తమ పూర్వులతో కూడా అంధతామిస్రమను పేరుగల నరకమును, (చీకట్లతో గ్రుడ్డిదగు నరకము) బొందుదురు. సంశయములేదు.

కార్తికమాసమున కావేరి జలమందు స్నానమాచరించువారు దేవతలచేత కొనియాడబడి హరిలోకమును బొందుదురు. కార్తికమాసమందు స్నానముచేసి హరిని పూజించు మానవుడు విగతపాపుడై వైకుంఠమును జేరును.

మునీశ్వరులారా ! కార్తికవ్రతమును జేయనివారు వేయి జన్మము లందు చండాలురై పుట్టుదురు. కార్తికమాసము పుణ్యాకరము. సమస్త మాసములందు శ్రేష్ఠము. కార్తికవ్రతము హరిప్రీతిదాయకము. సమస్త పాపహరము. దుష్టాత్ములకు అలభ్యము. తులయందు రవియుండగా కార్తికమాసమందు స్నానమును, దానమును, పూజను, హోమమును, హరిసేవను జేయువారు సమస్త దుఃఖవిముక్తులై మోక్షమొందెదరు.

కార్తికమాసమందు దీపదానము, కంచుపాత్రదానము, దీపారా ధనము, ధాన్యము, ఫలము, ధనము,గృహదానము అనంతఫలప్రదములు.

ధనికుడుగాని, దరిద్రుడుగాని హరిప్రీతి కొరకు కార్తికమాసమందు కథను విన్న యెడల వినిపింపచేసిన యెడల అనంతఫలమునొందును. కార్తిక మాహాత్మ్యము సర్వపాప ములను నశింపజేయును. సమస్త సంపత్తు లను గలుగజేయును. అన్ని పుణ్యములకంటేను అధికము. ఎవడు ఈ పవిత్రమగు విష్ణువుకు ప్రీతికరమగు అధ్యాయమును వినునో వాడు ఈ లోకమున గొప్పసుఖాలను అనుభవించి పరలోకమున బ్రహ్మానందము పొందును. తిరిగి ఒక జననమరణ ప్రవాహమున పడకుండ జేయునదియే పరసుఖము లేక నిత్యసుఖము.

-:సమాప్తం :-

శివ మంత్రం

ఓం నమః శంభవే చ మయోభవే చ నమః శంకరాయ చ మయస్కరాయ చ నమః శివాయ చ శివతరాయ చ

మృత్యుంజయ మహామంత్రం

ఓం త్ర్యంబకం యజామహే
సుగంధిం పుష్టివర్ధనం ।
ఉర్వారుకమివ బంధనాత్
మృత్యోర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥

శివపంచాక్షరీ మంత్రం

ఓం నమశ్శివాయ

శివ - రుద్ర గాయత్రీ

గౌరీనాధాయ విద్మహే
సదాశివాయ ధీమహి
తన్నశ్శివః ప్రచోదయాత్॥

తత్పురుషాయ విద్మహే
మహాదేవాయ ధీమహి
తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥

1. అమరావతి

గుంటూరు నుండి 27 కి.మీ. వున్న అమరావతికి ప్రతి అరగంటకు బస్సులు తిరుగుతూ వుంటాయి. ఇక్కడ ఒకనాడు బౌద్ధులు విశ్వవిద్యాలయాలు స్థాపించి, మహోన్నతమైన చరిత్ర సృష్టించారు. విశ్వవిఖ్యాతిని వెలయించారు. ఆనాటి వైభవాల చిహ్నాలు చరిత్రలో ఈనాటికీ సాక్ష్యం పలుకుతున్నాయి. పంచారామాలయిన అమరామము, కొమరారామము, భీమారామము, ద్రాక్షారామము, క్షీరారామములలో మొదటిది, పావన కృష్ణానదీ తీరమున నెలకొనియున్న ఈ క్షేత్రము క్రీస్తుపూర్వం కాలమునుండి సుప్రసిద్ధ బౌద్ధక్షేత్రముగా పేరుగాంచియున్నది. ఇక్కడి ప్రాచీనబౌద్ధస్తూప ములు, శిల్పములు లెక్కకు మిక్కుటంగా వుండి పూర్వపు ఔన్నత్యమును చాటుతూ శిల్పకళావిశేషములను చెప్పుతాయి. ఇది శాతవాహనుల కాలంనాటి వరకూ ఒక గొప్ప రాజధానినగరంగా అభివృద్ధి చెందిన చిహ్నాలు కనబడుతున్నాయి. ఇక్కడి అమూల్య బౌద్ధ శిల్పాలు చాలావరకు కొన్నిటిని లండన్ తీసికొని వెళ్ళిపోయారు. మరికొన్ని కలకత్తా, మద్రాసు నగరాల్లోని మ్యూజియంలకు చేర్చారు. నాగార్జునకొండ వద్దగల బౌద్ధశిల్పాల కంటే గూడ ఇక్కడి శిల్పాలు ఎంతో నాజూకుగా నున్నాయి.

ఈ నగరం ఆంధ్రరాజులు పరిపాలించిన క్రీ.శ. 6వ శతాబ్ధికాలంలో సుమారు 12 మైళ్ళు విస్తీర్ణముగల మహానగరం. శాతవాహనులు వైదికులైనా బౌద్ధమతమును నిరసించలేదు. అందువలన బౌద్ధులు ఇక్కడ చేరారు. ఇక్కడ నిర్మించబడిన బౌద్ధ మహా చైత్యంతాల స్థూపం ప్రఖ్యాతి గాంచిన రాంచీ స్తూపంకంటే ఎంతో గొప్పది. పెద్దది శాతవాహనుల పతనంతో మహానగర ప్రాభవం క్షీణించింది. కొండవీటి రెడ్డిరాజుల కాలంలో పునరుద్ధరించబడింది. బౌద్ధం క్షీణించగానే హిందువులు బౌద్ధస్తూప స్థానంలోనే అమరేశ్వరాలయం ఏర్పరచారు. ఈనాడు అమరావతీ నగర ప్రాభవాన్ని కోల్పోయి కేవలం ఒక గ్రామంగా మాత్రం మిగిలింది.

ఇక్కడ ముఖ్యంగా చూడదగినది అమరేశ్వరాలయము. వెలసిన దేవుడు అమరేశ్వరస్వామి. దేవేరి రాజ్యలక్ష్మి అమ్మవారు. పంచప్రాకారాల మధ్య ఆలయం ఎత్తుగ నిర్మించబడింది. ఇక్కడ లింగము సుమారు 15 అడుగులు ఎత్తున వుంటుంది. 3 అడుగుల కైవారంతో తెల్లగా వుంటుంది. ఈ లింగ మునుగూర్చి ఒకవింత ప్రచారంలో ఉంది. ఈ శివలింగము దినదినము పెరుగుతుందనిన్నీ, ఆలయం ఎంత పెంచినప్పటికీ చాలకపోవటంతో ఆలయ నిర్మాతలు లింగము పెరగకుండా నివారించాలనే ఉద్దేశ్యంతో లింగంనెత్తిపై ఒక మేకుని కొట్టారని అంతటితో పెరుగుదల ఆగిపోయిందని, సమాచారం, దీన్ని ఋజువు పరుస్తున్నట్లుగా లింగం చాలాఎత్తుగా ఉండి నెత్తిపైని మేకు, మేకు కొట్టి నపుడు స్రవించిన రుధిర ధారల చారలు గుర్తులున్నాయి. స్వామికి అభిషేకము చేయాలన్నా పైకెక్కి వెళ్ళి చేయాల్సివుంది.

ఈ అమరావతి ఒకపురాణకథ కూడా వుంది. దేవేంద్రుడు అహల్యాజారుడై తత్పాప పరిహారార్థం ఇక్కడ శివలింగమును ప్రతిష్ఠించాడని దేవతల ప్రభువైన సురేంద్రునిచేత ప్రతిష్ఠించబడినది గాబట్టి 'అమరావతి' నామము సార్థకంగా ప్రసిద్ధమయింది అని అంటారు. ఇక్కడ దగ్గరలోనే దీపాలతిన్నె అనే ప్రదేశం వుంది. బౌద్ధ విగ్రహాలు, స్థూపాలు

గలిగినదీచోటు, ఇది అర్కిలాజికల్ డిపార్ట్‌మెంటు వారు నాటి ఔన్నత్యపు చిహ్నాలను తమ అధీనంలో వుంచుకొని ప్రాచీన కళా సంపదను కాపాడుతూ ఉన్నారు. చరిత్ర అధ్యయన పరులకు ఇవి యెంతో ఉపయోగకరంగా కూడా ఉంటాయి. ఇక్కడికి 2 కి.మీటర్ల దూరంలో ప్రాచీన ధరణికోట లేక ధాన్యకటకం ఉంది.

క్రీ.శ. 90 సంవత్సరపు కాలంలో ఆంధ్రప్రభువు 'గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి' ఈ ధరణి కోటను రాజధానిగా చేసికొని రాజ్యపాలన చేశాడు ఇక్కడ ఒకబౌద్ధ విశ్వవిద్యాలయము వెలసి ఆనాడు విశ్వ విఖ్యాతిగాంచినది. పూర్వపు ఆంధ్రుల ఔన్నత్యాన్ని ప్రశంసిస్తూ ఒక ఆధునిక కవి శ్రేష్ఠులు 'అమరావతీ నగరాన బౌద్ధులు, విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపించినారు అని ఆనాటి ఔన్నత్యం క్షీణించి ఈనాటి తెలుగువారు చలిచీమల పుట్టయినారు అని వాపోతూ 'దిద్దుకోవమ్మ బిడ్డల తెలుగుతల్లీ అని ప్రభోదిస్తూ వాపోయారు. అమరావతిలో మతవ్యాప్తి, ధాన్యకటకంలో విద్యావ్యాప్తి చేసినది చరిత్ర చాటిచెప్పిన సత్యం. ఏదీ మరి ఆనాటి ప్రాభవం? ఎక్కడ ఆ తెలుగు వెలుగులు దీధితులు కనీసం చూచి అయినా తరించవచ్చునే !

2. కుమారారామము

చరిత్ర: సామర్లకోటలోని కుమారారామ భీమేశ్వరస్వామి దేవస్థానం పంచారామాల్లో ఒకటి. క్రీ.శ. 892 నుంచి 922 వరకు తూర్పు చాళుక్యరాజుల కాలంలో నిర్మితమైనట్లు శాసనాల ద్వారా తెలుస్తోంది. పిఠాపురంలోని ఒకశాసనం ప్రకారం 9వ శతాబ్దం చివరిలో చాళుక్యభీముడే సామర్లకోటలో కుమారచాళుక్య భీమేశ్వరాలయాన్ని కట్టించినట్లు శాసనాలు తెలుపుతున్నాయి. ఇది పూర్వ చాళుక్య భీమవరంగా ప్రసిద్ధి చెందినట్లు ఆలయంలోని శాసనాలనుబట్టి తెలుస్తుంది. భీమేశ్వరాలయం సామర్లకోట రైల్వేస్టేషన్‌కు దక్షిణంగా ఒక కిలోమీటరు దూరంలో ఉంది.

పేరెలావచ్చింది : ఈ ఆలయాన్ని స్వయంగా కుమారస్వామే ప్రతిష్ఠించడంవల్ల దీనికి 'కుమారారామం' అనిపేరు వచ్చిందని పౌరాణిక ప్రశస్తి ఉంది. చారిత్రకంగా క్రీ.శ.872 నుంచి 921 వరకు మొదటి చాళుక్యభీమనృపాలుడు కుమారామామాన్నే తన రాజధానిగా చేసుకుని రాజ్య పాలనచేసి భీమేశ్వరస్వామిపై అమిత భక్తితో ఆలయానికి సువిశాలమైన ప్రాకారమంటపాదులను నిర్మించారు. రాజుపేరు, స్వామిపేరు కలసి ఈ ప్రాంతం 'చాళుక్యభీమవరంగా' ప్రాచుర్యం పొందింది.

ఆలయవిశేషాలు : సామర్లకోట, ద్రాక్షారామ భీమేశ్వరాలయాలు రెండూ ఒకేరకమైన నిర్మాణ శైలిలో కనిపిస్తాయి. దేవాలయం రాతితో కట్టిన రెండు ప్రాకారాలు నడుమ రెండతస్తులలో ప్రధానాలయం నిర్మితమై ఉంది. కుమారామ భీమేశ్వరస్వామివారి దేవేరిని బాలాత్రిపురసుందరిగా పిలుస్తారు.

శిలాశాసనాలు : క్రీ.శ 1447 నుంచి 1494 వరకు గల మధ్యకాలంలో జారీచేసిన 31 శాసనాలు ఈ ఆలయంలో ఉన్నాయి. ఇవన్నీ దానశాసనాలే వీటిని కొన్నిటిని బట్టి తూర్పున ఉన్న ముఖమంటప నిర్మాణం క్రీ.శ 1394 లోనూ నిలువుమంటపాలు క్రీ.శ 1422లోనూ నిర్మించినట్లు తెలుస్తోంది.

3. భీమవరం

నర్సపూరు, సికింద్రాబాదు రైల్వేలైనులో భీమవరం టౌను స్టేషనులో దిగవచ్చును. ఇది పంచా రామాల్లో ఒకటైన భీమారామము. ఇక్కడ వేంచేసియున్న స్వామి సోమేశ్వరస్వామి, సోముడనగా చంద్రుడు. చంద్రునిచే ప్రతిష్ఠించబడిన లింగము గనుక సోమేశ్వరక్షేత్రమని పేరుగలిగినది. దీని వైశిష్ట్యములో పద్మపురాణంలో చెప్పబడింది. చంద్రుడు తన గురువగు బృహస్పతి భార్యయైన తారను కామించి పాపమును బోగొట్టు కొనటానికి అమృతలింగా భాగాన్నొక దానిని తెచ్చి ప్రతిష్టించాడు. అందుచేతనే గాబోలు చంద్రుని షోడశ కళలు లింగము మీద దర్శించవచ్చు అమావాస్యనాడు లింగము నల్లగ ఉండి పూర్ణిమకు తెల్లగా స్ఫటిక సదృశమై వుంటుంది. సోమకుండ స్నానము పంచమహా పాప ముల పరిహరిస్తుందని ప్రతీతి.

4. ద్రాక్షారామము

ఎక్కడుంది : ద్రాక్షారామ, రామచంద్రపురం మండలం.

చరిత్ర : క్రీ.శ. 11వ శతాబ్ది నుంచి 15వ శతాబ్ది వరకు ఈ ఆలయం వైభవంగా విరాజిల్లిందని ఇక్కడి శాసనాల ద్వారా తెలుస్తోంది. చాళుక్యులు, కాకతీయులు, రెడ్డిరాజులు మొదలైన వారంతా భీమేశ్వరుని సేవలో తరించారని ఆలయాభివృద్ధికి విశేషకృషి చేశారని తెలుస్తోంది. పేరెలా వచ్చింది : దక్షప్రజాపతి ఆరామం కావడంతో దీన్ని దక్షారామం పిలిచేవారు ఇక్కడ దక్షుడు యజ్ఞంచేశాడని ప్రతీతి.

ప్రాశస్త్యం : స్వయంభువై వెలసిన ద్రాక్షారామ భీమేశ్వర స్వామికి ఉన్న పురాణఖ్యాతి అమోఘ మైనది. కాశీక్షేత్రంతో సమానమైనదిగా పేరున్న ద్రాక్షారామ దక్షిణకాశీగా విరాజిల్లుతోంది. శ్రీనాధుడు రచించిన 'భీమఖండం' కావ్యంలో ఈ క్షేత్ర ప్రాముఖ్యాన్ని వివరించారు. కోరిన కోర్కెలుతీర్చే నీలకంఠుడిగా ఆయనంటే భక్తులకు అపారమైన నమ్మకం. అందుకనే ద్రాక్షారామ స్థలాన్ని దక్షిణకాశీగా పిలుస్తారు. ఇక మాణిక్యాంబ అమ్మవారున్న పీఠం అష్టాదశ పీఠాల్లో ఒకటి ఆలయ సన్నిధిని చేర్చి ఉన్న గోదావరిని పవిత్ర సప్తగోదావరిగా పిలుస్తారు శివుడికి ప్రీతిపాత్రమైన మహా శివరాత్రి పర్వదినాన భక్తులు సప్తగోదావరిలో స్నానమాచరించి మాణిక్యంబ సమేత భీమేశ్వరస్వామిని మహాశివరాత్రి పర్వదినాన ద్రాక్షారామకు వేలాది సంఖ్యలో భక్తులు దర్శనానికి వస్తారు.

5. పాలకొల్లు (క్షీరారామము)

ఒకరకంగా ఇది సార్ధకనామం. పరమశివుడు తన త్రిశూలంతో ఒక సరస్సును నిర్మించి క్షీరసాగరము నుండి పాలనాకర్షించి సరస్సును నింపెనట, కాలక్రమేణా పాలకొలను పాలకొల్లుగా ప్రసిద్ధి చెందింది.

పాలకొలనుగా : క్షీరం అంటే పాలు, క్షీరమున కారామము పాలకొలను క్షీరా రామము పంచారామాల్లో ఒకటిగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇక్కడి స్వామి రామలింగేశ్వరుడు లింగము 18 అంగుళముల యెత్తుంది. పాలరాతితో స్వయంభువు స్వామికి వెనుక భాగంలో మూడు చారలున్నాయి. ఇవి జటలని ప్రతీతి. తారకాసురుడు పూజించిన అమృత లింగానికి శిరోభాగమని కూడా కొందరంటారు. 11 అంతస్తుల గాలిగోపురం 1777లో నిర్మించబడింది ఆంధ్రలో ఎత్తైన గాలిగోపురాల్లో నాల్గోస్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది.

కార్తికమాసములో పఠించవలసిన స్తోత్రములు

శ్రీ శివస్తోత్రం

వందే శంభుముమాపతిం సురగురుం వందేజగత్కారణం
వందే పన్నగ భూషణం మృగధరం వందే పశూనాంపతిం
వందే సూర్యశశాంకవహ్ని నయనం వందే ముకుందప్రియం
వందే భక్తజనాశ్రయించ వరదం వందేశిం శంకరం॥

శ్రీ విష్ణుస్తోత్రం

శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాకారం గగన సదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగం
లక్ష్మీకాంతం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం
వందే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథం ॥

శివప్రాతస్స్మరణమ్

ప్రాతఃస్మరామి భవభీతిహరం సురేశం గంగాధరం వృషభవాహన మంబికేశం ।
ఖట్వాంగశూల వరదాభయ హ సమీశం సంసార రోగహర మౌషధ మద్వితీయమ్ ॥ 1
ప్రాతర్నమామి గిరీశం గిరిజార్ధదేహం సర్గస్థితి ప్రళయకారణ మాదిదేవం ।
విశ్వేశ్వరం విజిత విశ్వమనోభిరామం సంసార రోగహర మౌషధ మద్వితీయం॥ 2
ప్రాతర్భజామి శివమేక మనంతమాద్యం వేదాంత వేద్యమనఘం పురుషం మహాంతమ్ ।
నామాది భేదరహితం షడ్భావశూన్యం సంసార రోగహర మౌషధ మద్వితీయమ్ ॥ 3
ప్రాతః సముత్థాయ శివం విచింత్య శ్లోకత్రయం యే సుదినం పఠంతి।
తే దుఃఖజాతం బహుజన్మ సంచితం హిత్వాపదం యాంతి తదేవశంభోః॥ 4

శివాష్టకమ్

ప్రభుం ప్రాణనాథం విభుం విశ్వనాథం జగన్నాథనాథం సదానందభాజమ్
భవద్భవ్యభూతేశ్వరం భూతనాథం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 1
గళే రుండమాలం తనౌ సర్పజాలం మహాకాలకాలం గణేశాదిపాలం
జటాజూటగంగోత్తరంగైర్విశాలం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 2
ముదామాకరం మండనం మండయంతం మహామండలం భస్మభూషాధరంతమ్
అనాదిం హ్యపారం మహామోహమారం శివం శంకరం శంభు మీశానమీడే. 3
వ(త)టాధో నివాసం మహాట్టాట్టహాసం మహాపాపనాశనం సదాసుప్రకాశమ్
గిరీశం గణేశం సురేశం మహేశం శివం శంకరం శంభు మీశానమీడే. 4
గిరీంద్రాత్మజాసంగృహీతార్థ దేహమ్ గిరౌ సంస్థితం సర్వ దాపన్న గేహమ్
పరబ్రహ్మ బ్రహ్మాదిభి ర్వంద్యమానం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 5
కపాలం త్రిశూలం కరాభ్యాం దధానం పదాంభోజ నమ్రాయ కామం దధానం
బలీవర్ధయానం సురాణాం ప్రధానం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 6
శరచ్చంద్రగాత్రం గణానందపాత్రం త్రినేత్రం పవిత్రం ధనేశస్య మిత్రమ్
అపర్ణాకళత్రం సదా సచ్చరిత్రం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 7
హరం సర్పహారం చితాభూవిహారం భవం వేదసారం సదా నిర్వికారం
శ్మశానే వసంతం మనోజం దహంతం శివం శంకరం శంభు మీశాన మీడే. 8
స్వయం యః ప్రభాతే నర శ్శూలపాణేః పఠేత్ స్తోత్రరత్నం త్విహ ప్రాప్యరత్నమ్
సుపుత్రం సుధాన్యం సుమిత్రం కళత్రం విచిత్రైస్సమారాధ్య మోక్షంప్రయాతి. 9

శివపంచాక్షర స్తోత్రమ్

నాగేంద్ర హారాయ త్రిలోచనాయ భస్మాంగరాగాయ మహేశ్వరాయ।
నిత్యాయ శుద్ధాయ దిగంబరాయ తస్మై న కారాయ నమశ్శివాయ॥
మందాకినీ సలిల చందన చర్చితాయ నందీశ్వర ప్రమథనాథ మహేశ్వరాయ।
మందార ముఖ్య బహుపుష్ప సుపూజితాయ తస్మై మ కారాయ నమశ్శివాయ॥
శివాయ గౌరీ వదనారవింద సూర్యాయ దక్షాధ్వర నాశకాయ ।
శ్రీ నీలకంఠాయ వృషధ్వజాయ తస్మై శి కారాయ నమశ్శివాయ ॥

వసిష్ఠ కుంభోద్భవ గౌతమాది మునీంద్ర సేవార్చిత శేఖరాయ ।
చంద్రార్క వైశ్వానర లోచనాయ తస్మై వకారాయ నమశ్శివాయ ॥
యక్షస్వరూపాయ జటాధరాయ పినాకహస్తాయ సనాతనాయ ।
సుదివ్య దేహాయ దిగంబరాయ తస్మై య కారాయ నమశ్శివాయ॥
పంచాక్షరమిదం పుణ్యం యఃపఠేత్ఛ్చివసన్నిధౌ ।
శివలోక మవాప్నోతి శివేనసహ మోదతే ॥

లింగాష్టకమ్

బ్రహ్మమురారి సురార్చితలింగం నిర్మల భాసిత శోభితలింగం
జన్మజదుఃఖ వినాశకలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 1
దేవముని ప్రవరార్చితలింగం కామదహన కరుణాకరలింగం
రావణదర్ప వినాశకలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 2
సర్వసుగంధి సులేపితలింగం బుద్ధివివర్ధన కారణలింగం
సిద్ధసురాసుర వందితలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 3
కనకమహామణి భూషితలింగం ఫణిపతివేష్టిత శోభిత లింగం
దక్షసుయజ్ఞ వినాశనలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 4
కుంకుమచందన లేపితలింగం పంకజహార సుశోభిత లింగం
సంచితపాప వినాశనలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 5
దేవగణార్చిత సేవితలింగం భావైర్భక్తిభి రేవచలింగం
దినకరకోటి ప్రభాకరలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 6
అష్టదళోపరి వేష్టితలింగం సర్వసముద్భవ కారణలింగం
అష్టదరిద్ర వినాశనలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 7
సురగురు సురవరపూజిత లింగం సురవనపుష్ప సదార్చితలింగం
పరమపతింపరమాత్మకలింగం తత్ప్రణమామి సదాశివలింగం 8
లింగాష్టక మిదంపుణ్యం యఃపఠేచ్ఛివసన్నిధౌ శివలోక మవాప్నోతి శివేన సహమోదతే.

బిల్వాష్టకమ్

త్రిదళం త్రిగుణాకారం త్రినేత్రం చ త్రియాయుధం
త్రిజన్మ పాపసంహారం ఏకబిల్వం శివార్పణమ్ 1
త్రిశాఖైర్బిల్వపత్రైశ్చ అచ్ఛిద్రైః కోమలై శ్శుభైః
తవపూజాం కరిష్యామి ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 2
అఖండబిల్వపత్రేణ పూజితే నందికేశ్వరే
శుద్ధ్యంతి సర్వపాపేభ్యః ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 3
సాలగ్రామశిలామేకాం జాతు విప్రాయ యోఽర్పయేత్
సోమయజ్ఞ మహాపుణ్యం ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 4
దంతకోటి సహస్రాణి వాజపేయ శతానిచ
కోటికన్యా మహాదానం ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 5
పార్వత్యాస్స్వేదతోత్పన్నం మహాదేవస్య సత్ప్రియం
బిల్వవృక్షం నమస్యామి ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 6
దర్శనం బిల్వవృక్షస్య స్పర్శనం పాపనాశనం
అఘోరపాపసంహారం ఏకబిల్వమ్ శివార్పణమ్. 7
మూలతో బ్రహ్మరూపాయ మధ్యతో విష్ణురూపిణే
అగ్రత శ్శివరూపాయ ఏకబిల్వం శివార్పణమ్. 8
బిల్వాష్టక మిదం పుణ్యం యఃపఠేచ్ఛివసన్నిధౌ సర్వపాప వినిర్ముక్తః శివలోక మవాప్నుయాత్॥

దారిద్ర్య దహనస్తోత్రమ్

విశ్వేశ్వరాయ నరకాంతక తారణాయ కర్ణామృతాయ శశిశేఖర ధారణాయ ।
కర్పూరకాంతి ధవళాయ జటాధరరాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 1
గౌరీప్రియాయ రజనీశ కలాధరాయ కాలాంతకాయ భుజగాధిప కంకణాయ ।
గంగాధరాయ గజరాజ విమర్దనాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 2
భక్తప్రియాయ భవరోగ భయాపహాయ ఉగ్రాయ దుఃఖభవసాగర తారణాయ ।
జ్యోతిర్మయాయ గుణనామ సునృత్యకాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 3
చర్మాంబరాయ శవభస్మ విలేపనాయ ఫాలేక్షణాయ మణికుండల మండితాయ ।
మంజీర పాదయుగళాయ జటాధరాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 4
పంచాననాయ ఫణిరాజ విభూషణాయ హేమాంశుకాయ భువనత్రయ మండితాయ ।
ఆనందభూమి వరదాయ తమోమయాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 5
భానుప్రియాయ భవసాగరతారణాయ కాలాంతకాయ కమలాసన పూజితాయ ।
నేత్రత్రయాయ శుభలక్షణ లక్షితాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 6
రామప్రియాయ రఘునాథ వరప్రదాయ నా(గ)మప్రియాయ నరకార్ణవతారణాయ ।
పుణ్యేషు పుణ్యభరితాయ సురార్చితాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 7
ముక్తీశ్వరాయ ఫలదాయ గణేశ్వరాయ గీతప్రియాయ వృషభేశ్వర వాహనాయ ।
మాతంగ చర్మవసనాయ మహేశ్వరాయ దారిద్ర్య దుఃఖ దహనాయ నమశ్శివాయ ॥ 8
వసిష్ఠేనకృతంస్తోత్రం సర్వరోగ నివారణమ్ । సర్వసంపత్కరం శీఘ్రం పుత్రపౌత్రాదివర్ధనమ్ ॥
త్రిసంధ్యం యఃపఠేన్నిత్యం సహి స్వర్గ మవాప్నుయాత్. ఇతి శ్రీవసిష్ఠ విరచితం దారిద్ర్యదహన స్తోత్రమ్

విశ్వనాథాష్టకమ్

గంగాతరంగ రమణీయజటాకలాపం గౌరీనిరంతర విభూషిత వామభాగమ్
నారాయణప్రియ మనంగ మదాపహారం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్ 1
వాచామగోచర మనేక గుణస్వరూపం వాగీశవిష్ణుసుర సేవిత పాదపీఠమ్
వామేన విగ్రహవరేణ కళత్రవంతం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 2
భూతాధిపంభుజగభూషణభూషితాంగం వ్యాఘ్రాజినాంబరధరం జటిలంత్రినేత్రమ్।
పాశాంకుశాభయవర ప్రదశూలపాణిం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 3
శీతాంశుశోభిత కిరీట విరాజమానం ఫాలేక్షణానలవిశోషిత పంచబాణమ్
నాగాధిపారచితభాసుర కర్ణపూరం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 4
పంచాననం దురితమత్తమతంగజానాం నాగాంతకం దనుజపుంగవపన్నగా
దావానలం మరణశోకజరాటవీనాం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 5
తేజోమయం సగుణనిర్గుణ మద్వితీయమానందకందమపరాజితమప్రమేయమ్
నాగాత్మకం సకలనిష్కళ మాత్మరూపం వారాణసీపురపతింభజవిశ్వనాథమ్ 6
ఆశాం విహాయ పరిహృత్య పరస్య నిందాం పాపేరతించ సునివార్య మనస్సమాధౌ
ఆదాయ హృత్కమలమధ్యగతం పరేశం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 7
రాగాదిదోషరహితం స్వజనానురాగం వైరాగ్యశాంతినిలయం గిరిజాసహాయమ్
మాధుర్యధైర్యసుభగం గరళాభిరామం వారాణసీపురపతిం భజవిశ్వనాథమ్. 8
వారణసీపురపతేః స్తవనం శివస్య వ్యాసోక్త మష్టక మిదం పఠతే మనుష్యః।
విద్యాం శ్రియం విపులసౌఖ్య మనంతకీర్తిం సంప్రాప్యదేహవిలయే లభతేచమోక్షమ్.॥ 9
విశ్వనాథాష్టక మిదం యఃపఠే ఛ్చివసన్నిధౌ। శివలోక మవాప్నోతిశివేనసహ మోదతే.

కార్తీకమాస నియమాలు - విధులు

కార్తీకమాసంలో దశమి, ఏకాదశి, ద్వాదశి తిథులలో శ్రీమహావిష్ణువును తులసి దళాలతోటీ, కమలాలతోటీ పూజిస్తే జీవించినన్నాళ్లూ ధనానికి లోటులేకుండా ఉండి, సమస్త సౌఖ్యాలు కలగడంతోపాటు అంత్యమున జన్మరాహిత్యం కలుగుతుందట. అదేవిధంగా ఆరుద్ర నక్షత్రంరోజున, మాసశివరాత్రినాడు, సోమవారంనాడు, కార్తీక పున్నమినాడూ రుద్రాభి షేకంచేసి, బిల్వదళాలతోనూ, రుద్రాక్షలతోనూ పూజించిన వారికి అనంతమైన సౌఖ్యాలతోబాటు అంత్యమున శివసాయుజ్యం పొందుతారని కార్తీక పురాణం చెబుతోంది.

కార్తీక శు.పాడ్యమి : తెల్లవారుజామునే లేచి స్నానంచేసి, అందుబాటులో ఉన్న ఏదైనా ఆలయానికెళ్ళి, నేను చేయదలచుకున్న కార్తీక వ్రతం నిర్విఘ్నంగా సాగేటట్లు అనుగ్రహించమని ప్రార్థించి సంకల్పం చెప్పుకుని ఆకాశదీపాన్ని సందర్శించుకోవాలి.

విదియ : ఈ రోజు సోదరి ఇంటికెళ్ళి ఆమెచేతి భోజనంచేసి, కానుకలు ఇచ్చి వచ్చిన వారికి యమగండం వాటిల్లదని పురాణోక్తి.

తదియ : అమ్మవారికి కుంకుమపూజ చేయించుకోవడంవల్ల సౌభాగ్యసిద్ధి.

చవితి : కార్తీకశుద్ధ చవితి నేడు నాగుల చవితి సందర్భంగా సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరునికి పుట్టలో పాలుపోయాలి.

పంచమి : దీనికి జ్ఞానపంచమి అని పేరు. ఈ రోజు సుబ్రహ్మణ్య ప్రీత్యర్థం అర్చనలు చేయించుకున్నవారికి జ్ఞానవృద్ధి కలుగుతుంది.

షష్ఠి : నేడు బ్రహ్మచారికి ఎర్రగళ్ల కండువా దానంచేస్తే సంతాన ప్రాప్తి కలుగుతుందని ప్రతీతి.

సప్తమి : ఈరోజు ఎర్రని వస్త్రంలో గోధుమలు పోసి దానమివ్వడంవల్ల ఆయుష్షు వృద్ధి అవుతుంది.

అష్టమి : ఈ గోపాష్టమినాడు చేసే గోపూజ విశేష ఫలితాలనిస్తుంది.

నవమి : నేటినుంచి మూడురోజులపాటు విష్ణుత్రిరాత్ర వ్రతాన్ని ఆచరించాలి.

దశమి : ఈరోజు రాత్రి విష్ణుపూజ చేయాలి.

ఏకాదశి : ఈ ఏకాదశికే బోధనైకాదశి అనిపేరు. ఈరోజు విష్ణుపూజ చేసిన వారికి ఉత్తమ గతులు కలుగుతాయి.

ద్వాదశి : ఈరోజు క్షీరాబ్ధి ద్వాదశి. నేటి సాయంకాలం ఉసిరిమొక్క, తులసి మొక్కల వద్ద దామోదరుని ఉంచి పూజచేసి, దీపాలు వెలిగించడం సర్వపాపాలనూ నశింపచేస్తుంది.

త్రయోదశి : ఈరోజు సాలగ్రామ దానం చేయడంవల్ల సర్వకష్టాలూ దూరమవుతాయి.

చతుర్ధశి : పాషాణ చతుర్ధశి వ్రతం చేసుకునేందుకు నేడు మంచిది.

కార్తీకపూర్ణిమ : మహా పవిత్రమైన ఈరోజు నదీస్నానంచేసి శివాలయంవద్ద జ్వాలాతోరణ దర్శనం చేసుకోవడంవల్ల సర్వపాపాలూ ప్రక్షాళనమవుతాయి.

కార్తీక బహుళపాడ్యమి : ఈరోజు ఆకుకూర దానంచేస్తే శుభం.

విదియ : వనభోజనం చేయడం విశేష ఫలాలనిస్తుంది.

తదియ : పండితులకు,గురువులకు తులసిమాలను సమర్పించడంవల్ల తెలివితేటలు వృద్ధి అవుతాయి.

చవితి : పగలంతా ఉపవసించి, సాయంత్రంవేళ గణపతిని గరికతో పూజించి, ఆ గరికను తలగడ కిందపెట్టుకుని పడుకుంటే దుస్వప్న దోషాలు తొలగి సకల సంపదలూ కలుగుతాయి.

పంచమి : చీమలకు నూకలు చల్లడం, శునకాలకు అన్నం తినిపించడం శుభ ఫలితాలనిస్తుంది.

షష్ఠి : గ్రామదేవతలకు పూజ జరిపించడం మంచిది.

సప్తమి : జిల్లేడు పూలతోగుచ్చిన దండను ఈశ్వరునికి సమర్పిస్తే సంపదలు వృద్ధి అవుతాయి.

అష్టమి : కాలభైరవాష్టకం చదివి గారెలతో దండచేసి కాలభైరవానికి (కుక్కకు) సమర్పించడంవల్ల ధనప్రాప్తి కలుగుతుంది.

నవమి : వెండి లేదా రాగి కలశంలో నీరుపోసి పండితునికి దానమిస్తే పితృ దేవతలు తరిస్తారు.

దశమి : నేడు అన్న సంతర్పణచేస్తే విష్ణువుకు ప్రీతిపాత్రులై, కోరికలు తీరతాయి.

ఏకాదశి : విష్ణ్వాలయంలో దీపారాధన, పురాణశ్రవణం, పఠనం, జాగరణ విశేషఫలప్రదం.

ద్వాదశి : అన్నదానం లేదా స్వయంపాకం సమర్పించడం శుభప్రదం.

త్రయోదశి : నవగ్రహారాధన చేయడంవల్ల గ్రహదోషాలు తొలగుతాయి.

చతుర్దశి : ఈమాస శివరాత్రినాడుచేసే ఈశ్వరార్చన, అభిషేకం అపమృత్యు దోషాలను, గ్రహబాధలను తొలగిస్తాయి.

అమావాస్య : నేడు పితృదేవలపేరిట అన్నదానం లేదా ఉప్పు పప్పుతో కూడిన సమస్త సంబారాలను దానం చేయడంవల్ల పెద్దలకు నరకబాధ తొలగి, స్వర్గసుఖాలు కలుగుతాయి.

ఈ మాసంలో చేసేస్నానం దానజపాలవల్ల అనంతమైన పుణ్యఫలాలు ప్రాప్తి స్తాయి. అయితే అలా రోజూ చేయలేనివారు కనీసం ఏకాదశి, ద్వాదశి, పూర్ణిమ, సోమవారాలలో లేదా ఒక్క పూర్ణిమ లేదా కనీసం ఒక్క సోమవారంనాడయినాసరే నియమ నిష్ఠలతో ఉపవాసంఉండి, గుడికి వెళ్ళి దీపం వెలిగిస్తే లభించే పుణ్యఫలాన్ని వర్ణించడం తనవల్ల కాదని బ్రహ్మచెప్పాడు. కార్తీక పౌర్ణమినాడు పగలంతా ఉపవాస ముండి రుద్రాభిషేకం చేయించి శివాలయంలో మట్టిప్రమిదలో 365 ఒత్తులను ఆవునేతితో వెలిగిస్తే సమస్త పాపాలూ భస్మీపటలమై ఇహలోకంలో సర్వసౌఖ్యాలను అనుభవించి అంత్యంలో పుణ్యలోకాలు పొందుతారని కార్తీక పురాణంలోని అనేక గాథలు, ఇతివృత్తాలు, ఉపకథలనుబట్టి తెలుస్తుంది. క్షీరాబ్ధిద్వాదశి వ్రతం, సత్యనారా యణస్వామి వ్రతం, కేదరేశ్వర వ్రతం కార్తీకమాసంలో చేసుకునే వ్రతాలు.

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్‌లో లభించు
పుస్తకముల పట్టిక
(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్‌బుక్ **మోహన్ పబ్లికేషన్స్** పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow :

MOHAN PUBLICATIONS
Rajamahendravaram

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్ఛరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాథ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24.	శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25.	ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26.	షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27.	సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28.	సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29.	నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30.	శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31.	హృదయంలో సాయి	15-00
32.	శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33.	గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1.	'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2.	గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3.	ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5.	ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6.	కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7.	గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8.	శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9.	సాదా క్యాలండర్	5.00
10.	పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11.	తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12.	కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13.	జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14.	మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15.	వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16.	వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17.	సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18.	శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19.	పూర్వ పరాశరి	100-00
20.	పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21.	ప్రశ్న సింధు	99-00
22.	నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23.	సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24.	దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25.	ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26.	జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27.	జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28.	జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29.	ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30.	జాతక మకరందం	63-00
31.	జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32.	మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33.	ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34.	జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35.	శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36.	నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37.	పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38.	సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39.	ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40.	నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41.	శుభశకునాలు	30-00
42.	హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43.	సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44.	ముహూర్త దీపిక	99-00
45.	పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46.	కలలు ఫలితాలు	30-00
47.	జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48.	మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49.	జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50.	గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51.	ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52.	ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53.	జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54.	అంగసాముద్రికం	36-00
55.	హస్త సాముద్రికం	63-00
56.	లాల్ కితాబ్	99-00
57.	శకునశాస్త్రం	63-00
58.	ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59.	పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60.	అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61.	బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62.	లగ్నరత్నాకరం	63-00
63.	షట్పంచాశిక	120-00
64.	40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65.	40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66.	40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67.	40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68.	40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69.	మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70.	కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71.	ముహూర్తచింతామణి	99-00
72.	సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73.	ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74.	అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75.	గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76.	జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77.	జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78.	జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79.	నాడీజ్యోతిషం	63-00
80.	నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81.	లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82.	గౌతమసంహిత	63-00
83.	హోరరత్నమాల	63-00
84.	జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85.	పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86.	దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87.	వింత జోష్యములు	63-00
88.	షోడశవర్గులు	200-00
89.	రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90.	చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91.	కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92.	బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93.	గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94.	శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95.	శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96.	రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97.	ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98.	ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99.	లఘుజాతకం	63-00
100.	జాతకాలంకారము	63-00
101.	మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102.	వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103.	మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104.	కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105.	సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106.	కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107.	తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108.	వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109.	ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110.	మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111.	కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112.	మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113.	నారద సంహిత	200-00
114.	పంచాంగపీఠికలేఖికాగణితం	250-00
115.	తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116.	సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117.	రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118.	ఛాయాగ్రహములు	99-00
119.	జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120.	జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121	గ్రహభావ బలములు	50-00
122.	కాలచక్రదశ	50-00
123.	అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124.	జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125.	పురోగామి జాతకం	50-00
126.	భావార్ధరత్నాకరం	75-00
127.	భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128.	అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129.	జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130.	ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131.	ముహూర్తం	75-00
132.	విశిష్ట జాతకములు	125-00
133.	భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134.	300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135.	జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139.	బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140.	భావార్థరత్నాకరము	100-00
141.	ముహూర్త చింతామణి	100-00
142.	ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143.	స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144.	శతయోగమంజరి	50-00
145.	వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146.	దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147.	వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం)	250-00
148.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151.	వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152.	అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153.	అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154.	పంచాంగ వివేకము	99-00
155.	వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156.	పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్‌బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1.	40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి	180-00
2.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3.	వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4.	మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్‌ఆర్ట్ స (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87.	మానవధర్మములు		120-00
88.	వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89.	సహస్రలింగార్చన		120-00
90.	శ్రీ శివగీత		120-00
91.	ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92.	పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93.	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94.	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95.	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96.	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97.	దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98.	108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99.	ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100.	భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101.	చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102.	భగవత్‌స్తుతి		63-00
103.	సూర్యోపాసన		36-00
104.	కాశీఖండం		250-00
105.	దేవీభాగవతం		360-00
106.	శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107.	ధర్మసందేహాలు		216-00
108.	ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109.	రామాయణం		600-00
110.	పోతన భాగవతం		900-00
111.	శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1.	ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2.	మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3.	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4.	గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5.	గృహవైద్యసారం	36-00
6.	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7.	ప్రకృతివైద్యం	36-00
8.	ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవోవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు		63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)		600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు		595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు		
విశ్వకర్మ ప్రకాశము		80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన	,,	250-00
నారద సంహిత	,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము	,,	60-00
మయమతము - వచనము	,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము	,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి		......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)		....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు	,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక	,,	....
మహాదశా పారిజాతం	,,	....
వాస్తు నారాయణీయం	,,	120-00
యోగావళీఖండం	,,	120-00
ముహూర్తసింధువు		150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)		1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)		370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)		590-00
సాయి...	,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి	,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా	,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)		500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర		100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00